

Mattilanniitty

2025 TILINPÄÄTÖS ORIVEDEN KAUPUNKI

Kaupunginhallitus 30.3.2026

Sisällysluettelo

Kaupunginjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta	1
1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa	5
1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset.....	5
1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa	8
1.4 Kaupungin henkilöstö.....	10
1.5 Ympäristötekijät	11
1.6 Muut ei-taloudelliset asiat	13
1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	14
1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista	15
2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta	18
3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus.....	20
3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	20
3.2 Toiminnan rahoitus	22
4. Rahoitusasema ja sen muutokset	24
5. Kokonaistulot ja -menot.....	26
6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous	28
6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	28
6.2 Konsernin toiminnan ohjaus	28
6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	32
6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä.....	33
6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	34
6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut.....	36
7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	39
7.1 Hallituksen esitys tilikauden 2025 tuloksen käsittelystä	39
7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet	39
8. Talousarvion toteutuminen	40
8.1 Käyttötalouden toteutuminen	40
8.1.1 Kaupunginhallituksen alainen toiminta	40
<i>Vaalit</i>	40
<i>Tilintarkastus</i>	41
<i>Kaupunkikehityspalvelut</i>	41
<i>Konsernipalvelut</i>	43

8.1.2 Lasten ja nuorten lautakunnan alainen toiminta.....	45
<i>Hallintopalvelut</i>	45
<i>Varhaiskasvatus</i>	47
<i>Perusopetus</i>	49
<i>Lukiokoulutus</i>	53
8.1.3 Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan alainen toiminta.....	56
<i>Hyvinvointipalvelut</i>	56
<i>Elämänlaatupalvelut</i>	58
8.1.4 Teknisen lautakunnan alainen toiminta.....	62
<i>Teknisten palvelujen hallinto</i>	63
<i>Tilapalvelu</i>	64
<i>Kunnallistekniikka</i>	65
<i>Vesihuoltolaitos</i>	66
8.3 Investointien toteutuminen.....	74
8.4 Rahoitusosan toteutuminen.....	82
8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta.....	83
9. Tilinpäätöslaskelmat.....	84
9.1 Tuloslaskelma.....	84
9.2 Rahoituslaskelma.....	85
9.3 Tase.....	86
9.4 Konsernilaskelmat.....	88
10. Tilinpäätöksen liitetiedot.....	92
10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetiedot.....	92
10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot.....	92
10.3 Konsernitalinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot.....	93
10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot.....	94
10.5 Tasetta koskevat liitetiedot.....	96
10.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot.....	100
10.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot.....	102
11. Muut eriytetyt laskelmat.....	104
12. Tilinpäätöksen allekirjoitus.....	113
13. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat.....	114

Kaupunginjohtajan katsaus toiminnasta ja taloudesta

Valtion- ja kuntatalouden kehitys

Suomen talouden toipuminen on viivästynyt ja bruttokansantuote (BKT) kasvoi vuonna 2025 vain 0,2 prosenttia. Kasvua on jarruttanut kotimaisen kysynnän heikkous. Työttömyys kasvoi ja työttömyysaste vuonna 2025 oli 9,6 prosenttia. Velkasuhde nousi vuonna yli 89 prosenttiin BKT:sta ja on tulevana vuosina edelleen kasvussa niin että vuonna 2030 velka on jo yli 96 prosenttia suhteessa BKT:hen.

Kuntatalouden tila heikkeni vuodesta 2024. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä merkittävästi. Valtion kompensatio vuoden 2025 alussa tapahtuneeseen TE-palveluiden siirtoon oli riittämätön. TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla. Tästä summasta kunnat joutuivat rahoittamaan arviolta yli 200 miljoonaa euroa. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset.

Kuntien kulut kasvoivat vuonna 2025 lähes pelkästään työttömyyden aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Muissa tehtävissä, kuten esimerkiksi opetuksessa sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa, kulutaso pysyi ennallaan. Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna.

Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan lainalla. Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lisää velkaa ja niiden yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 21 miljardiin euroon.

Oriveden kaupungin talousarvion tavoitteet vuodelle 2025

Talousarvion tavoitteita ohjaa valtuuston hyväksymä strategia, johon kaupungin toiminnan johtaminen perustuu. Strategia sisältää yhdessä päättäjien, henkilöstön ja asukkaiden kanssa muodostetun vision eli yhteisen tulevaisuuden tahtotilan, palvelulupauksen sekä kehittämistavoitteet vuoteen 2030 ja näitä toteuttavat valtuustokauden kärkitoimenpiteet. Kaupungin visio on ”Innostava Orivesi” ja palvelulupaus; ”Orivesi uudistuu ja toimii kestävästi”.

Strategian tavoitteet on jaettu kolmeen kokonaisuuteen:

1. Vahvistamme elinvoimaamme
2. Edistämme asukkaiden hyvinvointia
3. Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi

Strategialla vastataan muuttuvaan toimintaympäristöön ja kaupungin roolin muutokseen tulevaisuudessa.

Kaupungin toiminta ja talous

	2024, M€	2025, M€	Muutos %
Toimintakulut	34,71	34,45	-0,7
Toimintatuotot	11,06	10,05	-9,2
Toimintakate	23,64	24,40	3,2
Verotulot	21,77	21,56	-0,9
Valtionosuudet	5,60	5,86	4,7
Vuosikate	3,26	2,94	-10,0
Tilikauden yli-/alijäämä	-0,27	-0,49	
Investoinnit	4,21	7,15	

Investointi ja kehittämishankkeita:

- Edunvalvontatyö Vt-9 perusparantamisen edistämiseksi toi viimein toivotun tuloksen Alasjärvi–Käpykangas välille. Hanke sai 109 miljoonan euron rahoituksen valtion budjetissa. Ennakkotiedon mukaan rakentaminen alkaa syksyllä 2026 ja rakennustyö kestää noin kolme vuotta.
- Vt-9 tiesuunnittelu 4-kaistatieksi välillä Käpykangas-Orivesi on edennyt Pirkanmaan ELY:ssä ja tiesuunnitelma on lähes valmis.
- Oripohja-Nihuan työpaikka-alueen asemakaava luonnos oli nähtävillä keväällä 2025.
- Kirkkolahden rannan asemakaavan valmistelu jatkuu. Maaperäselvityksiä on jouduttu tekemään lisää.
- Asemanvainion asemakaava on hyväksytty valtuustossa kesällä 2025.
- Säynäniemen alueen tulevaisuutta selvittänyt työryhmä antoi esityksen kaupunginhallitukselle keväällä 2025. Valtuustolle järjestettiin iltakoulu asiasta joulukuussa 2025.
- Työllisyyspalvelu uudistuksen toimeenpano: Orivesi kuuluu Tampereen seudun työllisyysalueeseen. Uudistuksessa valtion työllisyystehtävät siirtyivät kunnille vuoden 2025 alusta lähtien. Uudistus on lähtenyt liikkeelle sujuvasti ja palvelut asiakkaille ovat toimineet. Ongelma on, että valtiolta uudistukseen tullut rahoitus ei ole riittävä, joten kunnat ovat joutuneet rahoittamaan uudistusta verorahoituksella.
- Kaupungin, työllisyysalueen, Tredun ja yritysten yhteistyötä tehdään työllisyys- ja elinvoimatehtävien yhteensovittamista koskevan sopimuksen mukaisesti. Vastuukuntamallissa työllisyysalue tekee tiivistä yhteistyötä sopijakuntiensa elinvoimapalveluiden, alueella toimivien koulutuksenjärjestäjien sekä kuntien omien työllisyys- ja muiden palveluiden kanssa. Tämä yhteistyö mahdollistaa palveluiden yhdistämisen tehokkaasti ja parantaa alueen elinvoimaa sekä työllisyyttä. Tavoitteena on tarjota paikallisiin tarpeisiin sopivia palveluita, joilla vastataan alueen yritysten ja työnantajien tarpeisiin, edistetään työmarkkinoiden toimivuutta ja vahvistetaan alueen elinvoimaa.
- Aurinkovoimalahankkeiden edistäminen on jatkunut.
- Tampereen kaupungin ja Oriveden kaupungin yhteishanke Kintulammi-Pukala-Teerijärvi retkeilyreit-
tin (Teerentaival) toteuttaminen on alkanut kesällä 2025.

- Vuoden 2025 investoinnit olivat bruttona 7,15 M€. Suurin investointihanke on Rovastinkankaan kouluhanke. Hankkeen aloitus viivästyi noin kaksi kuukautta urakkapäätöksestä tehdyn valituksen takia. Syksyllä rakennustyömaalla oli tulipalo, joka onneksi saatiin nopeasti sammutettua eikä tästä aiheutunut suuria vahinkoja eikä viivästystä. Investoinneissa on lisäksi peruskorjaushankkeita, mm. teknisen varikon lämmöntapamuutos, johon on saatu avustusta valtiolta. Kunnallistekniikan investoinnit ovat peruskorjaushankkeita, mm. Lehmilaidantie, Tikkaajantie, Oripohjantie sekä Laitamon / aseman alueen peruskorjaus.
- Uusi rakentamislaki tuli voimaan 1.1.2025 Uuden rakentamislain merkittävimmät muutokset rakennusvalvonnan kannalta liittyvät lupajärjestelmään, suunnittelijoiden ja työnjohtajien pätevyyden toteamiseen, digitalisaatioon, vähähiilisen rakentamisen ja kiertotalouden edistämiseen sekä rakennustyönaikaisen valvonnan painotuksiin.
- Eräjärven keskustan kevyen liikenteen väylän suunnittelu alkoi syksyllä 2025. Lisäksi hieno saavutus on, että Eräjärvi valittiin vuoden kyläksi Pirkanmaalla, mikä on kylä aktiivisten asukkaiden ja yhteisöjen ansiota.
- Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelma käsiteltiin valtuustossa tammikuussa 2025. Ohjelman toimenpiteet ajoittuvat vuosille 2025-2028. Kehittämissuunnitelman toimenpiteiden kautta kaupungin taloudellinen tilanne on kehittynyt myönteiseen suuntaan.
- Oriveden Kotikoivu Oy:n vuokratalo Viitatie 2 sai rahoituksen Varkelta ja peruskorjaus valmistui joulukuussa 2025.
- Oriveden Kotikoivu sai rahoituksen Varkelta uuden vuokratalon rakentamiseen Koluntielle. Rakentaminen alkoi lokakuussa 2025.
- Positiivinen seikka on Oriveden lukion lentopallolinjan opiskelijamäärän voimakas kasvu. Uusi oppilaita tuli linjalle tulee lähes 20. Yhteensä lukioon oli 59 hakijaa.
- eTwinning: Neljä viidestä koulunimikkeestä Suomessa on myönnetty Orivedelle.
- Keskusta-asema Nyssykkä-bussin tilalla aloitti kesäkuussa Nyssen linja 96. Bussi ajaa kiinteän aikataulun mukaan, eikä sitä tarvitse enää kutsua.
- Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Tähän liittyen järjestettiin kapulanvaihtotilaisuus toukokuussa 2025 vanhan ja uuden valtuuston kesken Päiväkummussa. Uudet toimielimet valtuusto valitsi kesäkuussa toiminnot ovat lähteneet hyvin käyntiin.
- Uusi valtuusto on valmistellut uutta strategiaa syksyn 2025 ja alkuvuoden 2026 aikana. Strategia menee valtuuston käsittelyyn huhtikuussa 2026.

Kuntayhteistyö

Tampereen kaupunkiseudun muodostavat Kangasala, Lempäälä, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Tampere, Vesilahti ja Ylöjärvi. Kaupunkiseudulla on yli 420 000 asukasta. Seutuyhteistyöstä vastaa Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymä. Kuntayhtymä kehittää alueen maankäyttöä, asumista, liikennettä ja sivistyspalveluja koko kaupunkiseudun näkökulmasta. Lisäksi kuntayhtymä edistää kestävästä siirtymästä, tekee ennakointityötä ja kokoaa seututietoa. Kaupunkiseudun visio on kansainvälinen, vihreä metropoli, jossa asukkaan arki on sujuvaa ja tulevaisuus kestävä.

Business Tampereen palvelusopimuksen mukaan elinkeinopalveluita toteutetaan kolmella avainkärjellä: Kasvuhakuisten yritysten liiketoiminnan kehittäminen kestävän kasvun ja uudistumisen tueksi, kasvuinvestoinnit ja kansainvälistyminen ml. saavutettavuus sekä kaupunkiseudun lumovoiman kasvataminen. Painopistealueet ovat: Tampereen kaupunkiseutu kohti uutta elinkeinostrategiakautta, tietopalvelut kohti data insight -palveluja, vastuullisuus sekä suurteolliset investoinnit, sirut ja turvallisuus.

Pirkanmaan liiton tavoitteena on edistää Pirkanmaan ja sen kuntien elinvoimaa ja yhteistyötä siten, että Pirkanmaa on kestäväällä tavalla elinvoimainen nyt ja tulevaisuudessa. Tavoitteena on vauras ja vastuullinen maakunta. Ajankohtaisena hankkeena on meneillään teollisuuden vaihemaakuntakaava, jonka osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta pyydettiin lausuntoja vuonna 2025.

Pirkanmaan hyvinvointialueen palvelulupaus: Hyvinvointialue pitää yhdessä huolta kaikkien pirkanmaalaisten hyvinvoinnista ja turvallisuudesta. Hyvinvointialueen arvot ovat ihmisläheisyys, arvostus, rohkeus, vastuullisuus ja luottamus. Pirkanmaan hyvinvointialue, kunnat ja Pirkanmaan liitto ovat hyväksyneet puitesopimuksen yhteistyörakenteiden ja toimintatapojen periaatteeksi. Yhteistyön tavoitteina ovat saavutettavat ja saumattomat palveluketjut ja eri osapuolten kattava yhteistyö yhdyspinta-tehtävissä. Pirha on jatkanut palveluverkkouudistusta sekä talouden tasapainottamistyötä.

Yhteenveto

Orivedellä järjestetään ja turvataan laadukkaat palvelut kuntalaisille, vaikka kaupungin talouden näkymät ovat kireät lähivuosina. Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toimeenpano tulevina vuosina tärkeä ja välttämätön tehtävä, jotta varmistetaan kaupungin talouden tasapaino.

Orivedellä on meneillään useita kehittämishankkeita maankäytön, asumisen, elinkeinotoiminnan, työllisyyden ja liikenteen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen osalta. Näiden kautta voidaan lisätä elinvoimaa ja vetovoimaa paikkakunnalle ja vahvistaa tulopohjaa. Myös kuntalaisten ja järjestöjen osallistumista ja yhteistyötä kehitetään.

Esitän parhaimmat kiitokset kaupungin henkilöstölle, kaupunginvaltuustolle ja kaupunginhallitukselle sekä muille toimielimille hyvästä ja rakentavasta yhteistyöstä vuonna 2025.

Orivedellä maaliskuussa 2026

Juha Kuusisto
kaupunginjohtaja

1. Olennaiset tapahtumat toiminnassa ja taloudessa

1.1 Kaupungin hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Valtuuston jäsenmäärä on kesäkuun 2021 kuntavaalien jälkeen edelleen 31. Vuoden 2025 keväällä pidettiin kuntavaalit ja uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025. Kuntavaalien 2025 jälkeen poliittiset voima-suhteet olivat seuraavat:

Puolue	Paikkamäärä 16.6.2025 alkaen	Paikkamäärä 15.6.2025 asti
Kansallinen Kokoomus r.p.	9	9
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	9	8
Suomen Keskusta r.p.	6	5
Perussuomalaiset r.p.	3	4
Vasemmistoliitto r.p.	2	3
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.	1	1
Vihreä liitto r.p.	1	1

Oriveden kaupunginvaltuuston puheenjohtajana on toiminut Sini Kahilaniemi (KOK) 16.6.2025 alkaen. Puheenjohtajana toimi 15.6.2025 asti Heidi Jakara (SDP).

Kaupunginhallituksessa on ollut yhdeksän (9) jäsentä seuraavasti:

Puolue	Paikkamäärä 16.6.2025 alkaen	Paikkamäärä 15.6.2025 asti
Suomen Sosialidemokraattinen Puolue r.p.	3	3
Kansallinen Kokoomus r.p.	3	3
Suomen Keskusta r.p.	2	1
Perussuomalaiset r.p.	1	1
Vasemmistoliitto r.p.	-	1

Kaupunginhallituksen puheenjohtajana on toiminut Heidi Jakara (SDP) 16.6.2025 alkaen. Puheenjohtajana toimi 15.6.2025 asti Jussi Viljanen (KOK).

Kaupungin tili- ja vastuuvolliset viranhaltijat tulosalueittain ilmenevät toimintakertomuksessa. Kaupungin luottamushenkilöorganisaatio on kuvattu edellä olevassa kuviossa.

1.2 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Valtionvarainministeriön (VM) joulukuussa 2025 julkaiseman taloudellisen katsauksen mukaan Suomen talous nousi taantumasta ja kasvoi varsin hyvää vauhtia vuoden 2024 kolmannelle neljännekselle asti. Viimeisellä neljänneksellä talous alkoi kuitenkin uudelleen supistua. Sen jälkeen vuoden 2025 edetessä supistuminen näyttää kiihtyneen ja Suomi on jälleen taantumassa. Ongelmana on kotimaisen kysynnän puute. Tulojen kasvusta huolimatta kotitalouksien kulutus ei ole kasvanut. Rakentamisen toipuminen odottaa asuntomarkkinoiden selkeämpää piristymistä. Epävarmuus niin taloudessa kuin maailmalla on saanut suomalaiset kotitaloudet lykkäämään hankintapäätöksiä.

Maailmantalous on kasvanut ennakoitua nopeammin, vaikka epävarmuustekijöitä on paljon. Euroalueen talous on toipumassa, joskin maiden väliset erot kasvussa ja näkymissä ovat varsin suuria. Yhdysvalloissa talouskasvu hidastuu, kun tullien vaikutukset heijastuvat yhä laajemmin nostaen hintoja ja hidastavan kulutuksen kasvua. Nousevissa talouksissa kasvu jatkuu ripeänä. Epävarmuudesta huolimatta maailmankaupan näkymät ovat kokonaisuutena melko myönteiset. Tavaravienti on kasvanut vuonna 2025.

Kotitalouden kasvu on vuonna 2025 ollut hidasta ja se on johtunut heikosta työllisyystilanteesta, sosiaalietuuksien leikkauksista ja kulutusverojen korotuksista. VM arvioi, että vuosina 2026–2027 ostovoiman kasvu kuitenkin vahvistuu, kun työllisyys paranee, palkankorotukset jatkuvat, inflaatio on maltillista ja ansiotuloverotus kevenee. Kulutuksen heikko tilanne ei selity pelkästään tulojen hitaalla kasvulla. Työmarkkinoihin, geopolitiittiseen tilanteeseen ja julkisen talouden sopeuttamistarpeisiin liittyvät epävarmuudet ovat painaneet kuluttajien luottamusta poikkeuksellisen pitkäkestoisesti. Reaalitulojen kasvu olisi viime vuosina sallinut selvästi nopeamman kulutuksen kasvun, mutta nyt on kasvanut säästäminen.

Kuluttajahintojen nousu on syksyllä 2025 uudestaan hidastunut alle euroalueen keskiarvon, kun kulutusverojen korotusten vaikutus hintojen muutokseen on pääosin ohi. Inflaatiota hillitsevät edelleen energian ja tuontihintojen lasku. Palveluiden hinnat nousevat yhä, vuonna 2025 erityisesti terveyspalveluiden maksujen takia. Inflaation ennustetaan myös pysyvän maltillisena. Inflaatio on 0,4 % vuonna 2025 ja nousee asteittain 1,9 prosenttiin vuoteen 2028 mennessä. Inflaatiota ylläpitävät jatkossakin palveluiden hinnat, kun taas energian ja tavaroiden hintojen nousu pysyy vaimeana. Vuonna 2027 VM

arvioi kulutuksen kasvun voimistuvan säästämisasteen laskiessa, hintojen nousun pysyessä maltillisena ja työttömyyden vähentyessä.

VM:n mukaan investointien pohja on ohitettu ja käänne varovaiseen kasvuun on alkanut. Vuonna 2025 investoinnit kasvoivat vajaat 2 prosenttia, mutta vuodesta 2026 alkaen kasvun odotetaan nopeutuvan. Kasvua vetävät erityisesti energiasiirtymä, puolustushankkeet ja asuntomarkkinoiden asteittainen elpyminen. Aineettomat investoinnit ovat vahvassa kasvussa, samoin kone- ja laiteinvestoinnit, joita puolustushankinnat vauhdittavat. Talonrakentamisessa teollisuuden investoinnit tukevat kasvua, vaikka toimistorakentaminen jää vaimeaksi. Asuntorakentaminen toipuu hitaasti, mutta pidemmällä aikavälillä on kysyntää selvästi nykyistä suuremmalle rakentamisen määrälle.

Työllisyyden ennakoitiin kääntyvän kasvuun vuonna 2026. Tästä huolimatta työttömyys on jatkanut kasvuaan ja noussut yli kymmeneen prosenttiin. Talouskasvun piristymisen myötä työllisyys alkaa kasvaa, ja vuosina 2026–2028 työllisyys lisääntyy keskimäärin vajaan prosentin vuosivauhtia. Työllisyysaste nousee noin 72,4 %:iin vuoteen 2028 mennessä, mutta ei yllä vuoden 2022 huipputasolle. Työttömyysaste laskee, mutta pysyy edelleen rakenteellista tasoa korkeampana.

VM:n taloudellisen katsauksen vaisu kasvu heikentää julkista taloutta ja pitää velkasuhteen kasvussa. Heikosta suhdanteesta huolimatta vuonna 2025 julkisyhteisöjen alijäämä supistui 3,9 prosenttiin suhteessa BKT:hen, kun sopeutustoimet alkoivat vaikuttaa. Vuonna 2026 alijäämän odotetaan kuitenkin syvenevän 4,5 prosenttiin, sillä aiemmin ennusteessa odotetut hävittäjähankinnat kirjataan alijäämään vasta tuolloin. Vuonna 2027 alijäämä kohenee 4,0 prosenttiin talouden vahvistuvan suhdanteen ja puolustushankintojen kasvun hidastumisen ansiosta. Pitkällä aikavälillä julkisen talouden alijäämä pysyy kuitenkin syvänä: puolustus- ja korkomenojen kasvu sekä maltillinen talouskehitys pitävät sen yli 3,5 prosentissa suhteessa BKT:hen vielä vuonna 2030.

Suomen Kuntaliiton mukaan vuoden 2025 tilinpäätösarvioiden mukaan kuntatalouden tila heikkeni odotetusti vuonna 2025. Toiminnan ja investointien rahavirralla mitattuna kuntataloudessa oli yli 800 miljoonan euron alijäämä vuonna 2025, sillä kuntien kustannukset kasvoivat muun muassa TE-palvelu-uudistuksen myötä reippaasti. Talouden tilan heikkenemistä selittävät myös verotulojen aleneminen sekä valtionosuuksien leikkaukset. Kuntien kulut kasvoivat vuonna 2025 lähes pelkästään työttömyyden aiheuttamien lisäkulujen vuoksi. Muissa tehtävissä, kuten esimerkiksi opetuksessa sekä yhdyskunta- ja ympäristöpalveluissa, kulutaso pysyi ennallaan. Näyttäisikin siltä, että kunnat ylsivät torjuntavoittoon eli rahoittivat heikosta työllisyydestä johtuvia lisäkustannuksia muista tehtävistä sopeuttamalla.

Kuntien ja kuntayhtymien nettotoimintakulut eli toimintakate heikkeni 7,8 % eli noin miljardi euroa vuonna 2025. Valtion kompensatio vuoden alussa tapahtuneeseen TE-palveluiden siirtoon oli täysin riittämätön. TE-uudistus lisäsi kuntien kuluja noin miljardilla eurolla. Tästä summasta kunnat joutuivat rahoittamaan arviolta yli 200 miljoonaa euroa.

Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 740 miljoonaa euroa vuonna 2025. Vuonna 2025 reilut kolmasosa Manner-Suomen kunnista oli alijäämäisiä tilikauden tuloksella mitattuna. Tulokseltaan alijäämäisissä kunnissa asui noin 44 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Kunnat myivät omaisuuttaan vuonna 2025 kuitenkin sadoilla miljoonilla euroilla. Kertaerät paransivat yksittäisten kuntien tulosta merkittävästi. Yli 80 prosenttia vuoden 2025 tuloksesta syntyi kolmessa kaupungissa.

Vuosikatteella mitattuna kuntien väliset erot tasoittuivat edelleen vuonna 2025. Suurimpien kaupunkien talous heikkeni eniten, ja niiden vuosikatteet olivat enää vain lievästi muita vahvemmat.

Verorahoitus ei riittänyt kattamaan kaikkia investointeja, sillä kunnat pitivät investointitasonsa korkealla tasolla myös vuonna 2025. Osa investoinneista jouduttiin kattamaan siis lainalla. Investoinnit

keskittyvät suuriin kaupunkeihin, minkä seurauksena toiminnan ja investointien rahavirta syveni niissä reippaalle miinukselle.

Kunnat ja kuntayhtymät ottivat lisää velkaa ja niiden yhteenlaskettu lainakanta kasvoi noin 21 miljardiin euroon. Kuntien tilinpäätösarvioiden mukaan kuntien lainakanta kasvoi 3,7 prosenttia vuonna 2025, mutta suhteessa verotettaviin tuloihin velka ei kasvanut.

Työttömyys keskittyy usein maakunnan kasvukeskuksiin, mikä rokottaa etenkin isojen kaupunkien taloutta. Tämä näkyy sekä verotuloissa että työttömyysturvan kuntaosuudessa. Asukaskohtaisissa tarkasteluissa heikoimpaan ääripäähän nousevat Karkkila, Taivalkoski ja Ähtäri.

Voimakkaasti heikentyneestä työllisyystilanteesta ja vaatimattomasta verotulokehityksestä huolimatta kunnat selvisivät vuodesta 2025 vielä kohtuullisen hyvin arvosanoin. Onnistuneet sopeutustoimet sekä investointien jarruttaminen edesauttoivat tässä. Suomen Kuntaliiton varatoimitusjohtajan mukaan kunnat tarvitsevat keväällä 2026 maan hallitukselta uusia päätöksiä, jotka edistävät työllisyyttä ja hillitsevät kuntien työttömyydestä johtuvia rahoitusvastuita.

Oriveden kaupungin tuloveroprosentti vuonna 2025 oli 9,4 prosenttia. Kiinteistöverojen perusteet pidettiin edellisen vuoden tasolla. Verotuloja kertyi yhteensä 1,0 % (0,21 milj. euroa) edellisvuotta vähemmän. Kunnan tuloverojen tilitykset vähenivät 1,8 % (0,31 milj. euroa). Osuus yhteisöveron tuotosta lisääntyi 2,0 % (0,03 milj. euroa) edelliseen vuoteen verrattuna. Kiinteistöveron tuotto lisääntyi edellisvuoteen verrattuna 2,0 % (0,07 milj. euroa). Orivedelle maksettavan valtionosuuden määrä lisääntyi edellisvuodesta 4,7 % (0,27 milj. euroa).

Oriveden kaupungin asukasta kohden laskettu vuosikate väheni vuonna 2025 sekä asukasluvun lisääntymisen että euromääräisen vuosikatteen laskun vuoksi. Vuosikate asukasta kohti oli 332 euroa, kun se edellisenä vuonna oli 368 euroa/asukas.

Oriveden kaupungin lainakanta asukasta kohden vuonna 2025 oli 2 851 euroa ja edellisenä vuonna 2.642 euroa. Uutta lainaa otettiin vuoden 2025 aikana 4,0 milj. euroa ja vanhoja lyhennettiin 3,22 milj. eurolla, joten lainakanta lisääntyi vuoden 2025 aikana 1,8 milj. eurolla. Kaupungin oman pääoman laskemisen sekä taseen loppusumman ja lainakannan kasvamisen vuoksi kaupungin omavaraisuus laski 44,0 prosenttiin vuoden 2025 aikana.

1.3 Olennaiset muutokset toiminnassa ja taloudessa

Tilastokeskuksen väestön ennakkotilastojen mukaan Oriveden kaupungin väkiluku väheni vuoden 2025 alkuun verrattuna 13 hengellä, ollen vuoden lopussa 8 856 henkilöä. Edellisenä vuonna väkiluku lisääntyi 24 henkilöllä. Vuoden 2025 aikana Orivedellä syntyi 57 henkilöä ja kuoli 122 henkilöä, eli kuolleisuus oli 65 henkilöä syntyvyyttä suurempi. Orivedelle muutti 431 henkilöä ja Orivedeltä muutti pois 403 henkilöä, joten muuttovoitto oli 28 henkilöä.

Oriveden kaupungin työttömyysaste oli vuoden 2025 lopussa 12,1 % (2024: 11,6 %), kun se oli Pirkanmaalla keskimäärin 13,6 % (2024: 12,1 %).

Vuoden 2025 alusta kaupungin tuloveroprosentti pidettiin ennallaan ja se oli 9,40 %:ia. Kiinteistöveroprosentteihin ei tullut muutoksia. Vuoden 2026 tuloveroprosenttiin tai kiinteistöveroprosentteihin ei valtuusto tehnyt muutoksia.

Oriveden kaupungin vuoden 2025 valtionosuudet lisääntyivät edellisvuoteen verrattuna 4,7 %, noin 0,27 milj. euroa. Vuonna 2025 maksettiin peruspalvelujen valtionosuutta 5,05 milj. euroa,

verotulomenetysten korvausta 0,99 milj. euroa ja opetus- ja kulttuuritoiminnan valtionosuutta perittiin 0,17 milj. euroa. Yhteenlaskettuna valtionosuudet vuonna 2025 olivat 5,584 milj. euroa (2024: 5,6 milj. euroa).

Vuoden 2024 toimintakuluihin ei sisälly olennaisia normaalista toiminnasta poikkeavia kertaluonteisia eriä. Vuoden 2025 toimintatuottoihin sisältyy pysyvien vastaavien luovutusvoittoja 0,09 milj. euroa. Rahoitustuottoihin sisältyy osinkotuottoja mm. Pirkanmaan Jätehuolto Oy:ltä, Kuntarahoitus Oyj:ltä sekä Oriveden Aluelämpö Oy:ltä.

Rovastinkankaan koululle jouduttiin kesällä 2022 hankkimaan siirtotiloja korvaamaan Tredu-Kiinteistöt Oy:n opetustiloja sisäilmaongelmien vuoksi. Siirtotiloissa on perusluokkatilojen lisäksi myös kovien töiden tilat sekä keittiö- ja ruokasalitilat, jolloin tilakustannukset hieman nousivat aiempaan verrattuna. Siirtotilat on vuokrattu viiden vuoden sopimuksella vuoden 2027 toukokuun loppuun asti. Vuoden 2025 aikana käynnistyi Rovastinkankaan koulun laajennuksen ja monitoimitilan rakentaminen. Laajennus ja monitoimitila on tarkoitus saada käyttöön vuoden 2026 syksyn aikana. Monitoimitilan rakentamiseen ei saatu liikuntapaikkarakentamisen avustusta.

TE24-palvelu-uudistuksen mukaisesti Tampereen seudun työllisyysalueen toiminta käynnistyi vuoden 2025 alusta ja isäntäkuntana toimii Tampereen kaupunki. Oriveden kaupungin henkilöstöstä siirtyi neljä (4) työllisyyspalvelujen henkilöä Tampereen kaupungin palvelukseen vuoden 2025 alusta. Työllisyyspalvelujen muutos vähensi kaupungin tuloja Orivedelle maksetun työllistämistuen 0,12 milj. euron verran sekä vähensi henkilöstökuluja noin 0,25 milj. euroa. Vastaavasti vuoden 2025 alusta Oriveden kaupungin palvelujen ostot lisääntyivät Tampereen kaupungilta ostettavien työllisyysenhoidon palvelujen vuoksi.

Kaupungin viranhaltijaorganisaatiossa ei tapahtunut muutoksia vuoden 2025 aikana. Uuden valtuustokauden käynnistyessä 16.6.2025 alkaen luottamushenkilöorganisaatiota muutettiin siten, että elinvoimajaosto sekä maankäyttö- ja kaavatoimikunta lakkautettiin ja niiden tilalle perustettiin kaupunginhallituksen alainen kaupunkikehityslautakunta.

Oriveden kaupungin poistosuunnitelmaa muutettiin syksyllä 2024 siten, että lähinnä aineellisten hyödykkeiden (rakennusten ja kiinteiden rakenteiden ja laitteiden) taloudellista pitoaikaa pidennettiin. Uusi poistosuunnitelma tuli voimaan vuoden 2025 alusta.

Vuoden 2024 aikana valtuusto käsitteli myös valtuustoaloitetta valtuuston koon pienentämisestä, mutta äänestyksen jälkeen valtuuston koko päätettiin tulevan valtuustokauden 1.6.2025 alusta pitää entisellään, 31 valtuutetussa. Uusi valtuustokausi alkoi 1.6.2025 ja 16.6.2025 valtuusto valitsi jäsenet uusiin toimielimiin tulevaksi valtuustokaudeksi. Myös päivitetty hallintosääntö otettiin käyttöön 1.6.2025 alkaen.

Kaupunginhallitus käsitteli tammikuussa 2025 kaupungin toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmaa, jonka tavoitteena saada tehostettua kaupungin toimintaa ja sitä kautta saavuttaa säästöjä vuosien 2024-2028 aikana. Suunnitelman tavoiteltu kokonaisvaikutus tulojen lisäämisen ja menojen vähentämisen kautta on yhteensä noin 4,5 milj. euroa. Tulovaikutuksiin sisältyy mm. maksujen ja taksojen korottaminen, mahdollinen tuloveron korotus ja omaisuuden myynti. Menosäästöjä tavoitellaan mm. henkilöstön tehtävien uudelleenjärjestelyillä, ostopalveluja vähentämällä, prosessien ja teknisten välineiden/järjestelmien käytön tehostamisella, tiukentamalla erilaisia ohjeistuksia mm. matkustamisessa, palvelutasoa ja toimintayksiköiden käyttöä tehostamalla. Vuoden 2025 tuloksen perusteella kehittämissuunnitelman laatiminen ja noudattaminen on aikaansaanut toiminnallista ja taloudellista

vaikuttavuutta. Kaupunginhallitus saanut raportin hyväksytyn toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toteutumista usean kerran vuoden 2025 aikana. Osana toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelmaa mm. kaupungin tilapalveluissa käytiin yhteistoimintaneuvottelut, joiden lopputuloksena irtisanottiin yksi viranhaltija.

Kaupungin taloushallinnon tietojärjestelmä muuttui vuoden 2025 alusta, jolloin kirjanpitojärjestelmäsi otettiin käyttöön CGI:n Kuntamalli Premium sekä taloussuunnittelu- ja raportointijärjestelmäksi Talgrafin Accuna.

Vuonna 2025 valtuusto päätti siirtää kaupungin nuorisotilan Oriveden Kampukselta kaupungintalolta vapautuneisiin tiloihin. Nuorisotila siirtyi kaupungintalolle vuoden 2025 lopulla tilojen remontoimisen jälkeen.

Tampereen kehyskuntien tietohallinnon uudelleenorganisointia käsiteltiin vuoden 2025 aikana ja päätettiin keskittää kehyskunnallisia aiemmin kuntien henkilöstön omien tehtäviensä ohella hoitamia yhteisiä tehtäviä keskitettyyn tietohallintoon vuoden 2026 alusta. Keskitetty tietohallinto toimii Ylöjärven kaupungin organisaatiossa ja sen palveluksessa on 9 henkilöä. Henkilöstö rekrytoitiin kehyskunnista sisäisellä hakumenettelyllä. Keskitettyjä tietohallinnon tehtäviä ovat mm. ulkoistettujen tukitoimintojen ohjaus sekä erilaiset tietohallinnon hankinnat. Kunnallinen kehittäminen jäi edelleen kuntien tehtäväksi.

1.4 Kaupungin henkilöstö

Kaupungin vakituksessa palveluksessa olevien määrä 31.12.2025 oli 252 (2024: 257). Kertomusvuoden 2024 lopussa kaupungilla töissä oli kaikkiaan 352 henkilöä (2024: 393). Tilinpäätöksen liitetiedoissa on erittely henkilöstöstä palvelualueittain.

1 000 euroa	2025	2024
Palkat ja palkkiot	-13 400	-13 832
Henkilöstösivukulut		
Eläkekulut	-2 662	-2 842
Muut henkilösivukulut	-394	-317
Henkilöstökorvaukset	185	223
Henkilöstökulut yhteensä	-16 271	-16 992

Kaupungin henkilöstöä koskevista asioista laaditaan erillinen henkilöstökertomus, jossa kuvataan tarkemmin henkilöstörakennetta sekä tehdyn työhyvinvointikyselyn tuloksia.

Oriveden kaupungilla on käytössä henkilöstön sosiaalisia asioita koskevat ohjelmat tai suunnitelmat: tasa-arvosuunnitelma, erillinen työsuojelun toimintaohjelma, aktiivisen tuen malli, korvaavan työn malli, etätöohje, työaikapankkisopimus sekä erilaisia työhyvinvointitoimia ja -avustuksia. Oriveden kaupunki on tehnyt työterveydenhuollon sopimuksen Ratinan Työterveys, Pirte Oy:n kanssa ja sopimus koskee myös henkilöstön sairaanhoidon palveluja.

Kaupungin henkilöstölle ei ole käytössä erillistä tulospalkkaus- tai palkitsemisjärjestelmää. Työntekijöitä kuullaan päivittäisen toiminnan lisäksi palvelualueiden ja työyksiköiden työpaikkakokouksissa, yleisemmässä kaupungin henkilöstökokouksessa sekä esihenkilöfoorumin välityksellä. Lisäksi henkilöstölle järjestetään vuosittain erilaisia kyselyjä, joiden tuloksia käytetään toiminnan kehittämisessä.

Oriveden kaupungilla on mahdollisuus tehdä sopimuksia etätyöstä. Etätyötä voi tehdä enintään kahdeksan (8) päivää kuukaudessa esihenkilön kanssa sovittavin käytännöin.

1.5 Ympäristötekijät

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on antanut yleisohjeen ympäristöasioiden kirjaamisesta ja esittämisestä kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksessä.

Ympäristökulut ja –tulot sisältyvät useisiin tilinpäätöseriin. Niitä ei esitetä omana tilinpäätöseränään, paitsi jos kunta laatii vapaaehtoisen erillisen laajemman ympäristötilinpäätöksen. Näitä tilinpäätöksen eri kohdissa olevia ympäristömenoja ovat jätevesien käsittely, entisen kaatopaikan jätevesien käsittely ja tarkkailu, jätehuolto, maaperän pilaantuneisuuden tutkimukset ja puhdistukset, melusteiden rakentaminen, luontoselvitykset, öljyvahinkojen torjunta ja ympäristöviranomaistoiminta. Tuloja ovat jätevesimaksut, kompostimullan myynti, ympäristönsuojelu- ja maa-aineslain mukaiset maksut, puhdistuskorvaukset ja jätevesi-investointeihin saadut avustukset.

Tilinpäätöksessä muualla esitettävien ympäristötietojen lisäksi toimintakertomuksessa on annettava tietoja myös sellaisista kunnan talouteen liittyvistä olennaisista asioista, joista ei ole tehtävä selkoa tuloslaskelmassa ja taseessa. Tällaisia ympäristökysymyksiä voivat olla esimerkiksi jäteveden puhdistamoon kohdistuvat kalliit muutostyöt tai huomattavat ympäristövahingot. Liitetietona ilmoitettavalla ehdollisella ympäristövelalla tarkoitetaan vastuuta, jonka osalta on mahdollisuus, että ympäristöön liittyvä vahinko on korjattava tulevaisuudessa.

Oriveden kaupungin alueella on kolme maa-alueita, joilla on todettu olevan pilaantunutta maata ja pilaantumisen aiheuttanut toiminnanharjoittajaa ei enää ole. Lainsäädännön mukaan pilaantuneiden alueiden puhdistamisesta vastaa pilaantumisen aiheuttaja ja toissijaisesti maa-alueen omistaja. Kunnan on puhdistettava maaperä, jos sen puhdistaminen katsotaan maanomistajalle kohtuuttomaksi. Kyseiset maa-alueet ovat entisen pesulan alue Haapakuja 2:ssa (vuonna 2008 tehty kustannusarvio 55.000 euroa), Naulatien päässä sijaitseva alue ja Hiedan sahan alue (vuonna 2014 tehty kustannusarvio 630.000 euroa). Kyseiset maa-alueet eivät ole kaupungin omaisuutta. Kaupungin alueella on lisäksi muitakin mahdollisesti pilaantuneita alueita ja entisiä kaatopaikkoja, mutta niistä ei ole kaupungilla tietoa.

Orivedellä käytettävä talousvesi on erittäin hyvälaatuista pohjavettä. Kaupungin alueella on neljä (4) vedenhankinnan kannalta tärkeää pohjavesialuetta. Veden laatua seurataan säännöllisesti. Kaupungin pohjavedenottamot sijaitsevat yleisten teiden varressa, josta aiheutuu onnettomuusriskien vuoksi mahdollisuus öljyn tai muun aineen pääseminen pohjaveteen. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitystyölle haettiin valtion avustusta vuonna 2023 ja päivitetty pohjavesialueiden suojelusuunnitelma julkaistiin 2025. Edellisen kerran suojelusuunnitelma on päivitetty vuonna 2016. Vesihuoltolaitoksen varautumissuunnitelma tarkistetaan vuosittain.

Oriveden kaupunki on yhdessä muiden Tampereen seudun kuntien kanssa liittynyt Kohti hiilineutraalia kuntaa -verkostoon eli HINKU-foorumin jäseneksi, jolloin kaupunkiseudun tavoitteena on alueen kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 80 % vuoden 2007 tasosta vuoteen 2030 mennessä. Oriveden päästövähennystavoitteiden toteutumista seurataan Oriveden oman ilmastotiekartan ja CO₂-raportoinnin lisäksi valtakunnallisella laskennalla. Oriveden CO₂-raportoinnin mukaan kaupungin kasvihuonekaasupäästöt ovat laskeneet 22 % vertailuvuodesta 2019 vuoteen 2024.

Oriveden kestävä kehityksen tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain yli kahdensadan indikaattorin avulla. Seurannan tarkoituksena on ohjata kaupungin päätöksentekoa ja toimintaa siten, että sekä nykyisille että tuleville sukupolville turvataan hyvät elämisen mahdollisuudet. Indikaattorit

mittaavat tasavertaisesti ympäristön kestävää käyttöä, ihmisten hyvinvointia ja talouden kehittymistä. Energian tuotanto ja käyttö on keskeisin ilmastonmuutokseen vaikuttava tekijä. Oriveden kaupunki on liittynyt kunta-alan energiatehokkuussopimukseen (KETS). Energiankäytön tehostamisen toimintasuunnitelmalla pyritään ensisijaisesti energiatehokkuuden parantamiseen kunnan toiminnassa, mutta siihen sisältyy myös uusiutuvan energian edistämiseen liittyviä tavoitteita ja toimenpiteitä. Oriveden kaupungin energiakäytön tehostamissuunnitelman tavoitteena on 7,5 % energiasäästö vuosina 2018–2025. Tavoite on laskettu Oriveden kaupungin vuonna 2016 kuluttamasta energiamäärästä. Vuodelle 2020 on asetettu neljän prosentin välitavoite, joka on saavutettu. Toimintasuunnitelman avulla kehitetään uudisrakennus- ja korjausrakennuskohteiden suunnittelua ja rakentamisen valvontaa. Teknisissä ja järjestelmävalinnoissa painotetaan elinkaariedullisuutta ja energiatehokkuutta. Tontteja kaavoitettaessa huomioidaan energiatehokkuus ja mahdollisuudet hyödyntää kaukolämpöä tai muita vähäpäästöisiä energiamuotoja. Rakennusten sijoittelussa huomioidaan ilmansuunnat, varjostukset ja mahdollisuudet esimerkiksi aurinkoenergiaan ja maalämpöön.

Toimenpiteenä toteutetaan mahdollisuuksien mukaan kaupungin omiin kiinteistöihin uusiutuvan energian investointeja, mm. öljykohteiden muuttaminen uusiutuvalle lämmitysmuodolle sekä aurinkoenergian hyödyntäminen tulevaisuudessa. Kaupungin henkilökuntaa koulutetaan energiaa ja vettä säästäviin työtapoihin sekä laitehankinnoissa painotetaan energia- ja resurssitehokkuutta. Opetus- ja kasvatustoiminnassa opetukseen sisällytetään kestävän kehityksen aiheita opetussuunnitelman mukaisesti.

Kaupungin kiinteistöjen energian ja veden kulutusta on seurattu järjestelmällisesti vuodesta 2011 lähtien. Kaupungin kiinteistöissä on uusittu mm. vesikalusteita sekä vaihdettu valaisimia LED-lamppuihin. Ilmalämpöpumppuja on lisätty asumispalvelujen kiinteistöihin sekä julkisiin rakennuksiin. Katu- ja liikuntapaikkojen valaistusta uusittaessa on siirrytty elohopealampuista korkeapainenatriumlamppuihin ja nykyisiin LED-lamppuihin. Kaupungin käyttämä sähkö on vuodesta 2015 lähtien ollut 100 % uusiutuvan energian lähtein tuotettua. Oriveden keskustaajaman alueella on kaukolämpöverkko, johon lämpö on vuodesta 2007 alkaen tuotettu pääosin uusiutuvilla puuperäisillä polttoaineilla.

Oriveden kaupunki on yhtenä Tampereen kaupunkiseudun kuntana mukana Green Digital Charter -strategiassa, joka on käynnistetty vuonna 2009 kannustamaan kaupungeja vähentämään tieto- ja viestintätekniikkansa hiilijalanjälkeä ja kehittämään tieto- ja viestintätekniikan ratkaisuja, jotka johtavat energiatehokkuuden lisäämiseen esimerkiksi rakennusten, liikenteen ja energian alalla.

Maankäytön suunnittelun tavoitteena on vähentää liikenteen lisääntymistä suosimalla uuden asutuksen, palvelujen ja työpaikkojen sijoittamista kävely- ja joukkoliikennevyöhykkeille. Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjelma on laadittu tarkoituksena parantaa kevyen liikenteen palveluvarustusta. Oriveden ja naapurikuntien tavoitteena on säilyttää linja-auto- ja junavuorot sekä työmatkoille sopivat junat myös Haapamäen radalla.

Luonto-, maisema- ja kulttuurikohteiden huomioimiseksi kaavoituksen ja muiden alueita koskevien suunnitelmien yhteydessä tehdään näitä koskevia kartoituksia ja selvityksiä. Myös yksityisiltä maanomistajilta edellytetään tarvittavien selvitysten tekemistä luvanvaraisissa hankkeissa. Orivedellä on luonnonsuojelualueita noin 1 340 hehtaaria, joista vesialueita on noin 290 hehtaaria. Lisäksi kaupungissa on muita luontokohteita ja perinnemaisemia sekä metsälain suojelemia kohteita noin 300 hehtaaria.

Jätehuollon järjestämisestä huolehtii kuntien omistama Pirkanmaan Jätehuolto Oy, jossa Oriveden kaupunki on omistajana. Yhtiön Tammervoiman hyötyvoimala aloitti toimintansa syksyllä 2015, minkä jälkeen yhdyskuntajätteet poltetaan ja tuotteena saadaan lämpöä ja sähköä. Pakkausjätteiden keräysvastuu siirtyi pakkausmateriaalin tuottajille ja maahantuojille vuoden 2016 alusta. Pakkauskierrätys Rinki Oy on tähän tehtävään perustettu kaupan ja teollisuuden liittojen omistama yhtiö. Jätteiden hyödyntämiseen liittyvä yritystoiminta on lisääntynyt ja Orivedellä on myönnetty lupia mm. betoni- ja

tiilijätteen, puujätteen ja muun rakennusjätteen käsittelyyn sekä ajoneuvojen purkutoiminnalle. Alueellinen jätehuoltolautakunta hyväksyi 2021 toimialueelleen uudet jätehuoltomääräykset. Uusien määräysten myötä erityisesti jätteiden lajitteluun ja erilliskeräykseen veloitetaan aiempaa enemmän. Erilliskeräysveloitteet lasi-, kartonki- ja muovipakkauksille sekä pienmetallille ja biojätteelle koskevat vähintään viiden huoneiston asuinkiinteistöjä. Oriveden kaupungille myönnettiin vuonna 2025 ELY-keskuksen osalta seuraavat korvaukset:

- 1) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien korvausvelvollisuudesta kunnille vuonna 2024 aiheutuneista keräys- ja siivouskustannuksista.
- 2) Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätös eräiden kertakäyttöisten muovituotteiden tuottajien korvausvelvollisuudesta kunnille vuonna 2024 erillisistä tupakkajätteelle tarkoitettuista jäteastioista sekä jätelain 48 b §:n 3 momentin 3 kohdassa tarkoitettusta tiedotuksesta ja neuvonnasta aiheutuneista kustannuksista.

Oriveden kaikki päiväkodit ja alakoulut ovat mukana Vihreä lippu -ohjelmassa ja laativat vuosittain oman Vihreä lippu -toimintasuunnitelman. Oriveden yhteiskoululla ja lukiolla on yhteinen kestävän kehityksen ohjelma. Oriveden kestävyyspolku on työväline ilmasto-, kestävyys- ja globaalikasvatukseen Oriveden perusopetuksessa. Oriveden kestävyyspolku selkeyttää kestävyyskasvatuksen tavoitteita ja sisältöjä eri oppiaineissa ja vuosiluokilla. Oriveden kestävyyspolku -materiaali on tuotettu Oriveden kaupungin perusopetuksen Tulevaisuuden toimijat -hankkeessa 1.8.2023 - 31.12.2024.

Kestävyyspolku pyrkii varmistamaan oppijoiden ekososiaalisen sivistyksen ja systeemiajattelun johdonmukaisen kehityksen alkuopetuksesta perusopetuksen loppuun saakka. Kestävyyspolku pohjautuu kansallisiin ja paikallisiin opetussuunnitelmiin sekä eurooppalaiseen kestävän kehityksen osaamiskehykseen (GreenComp) ja sen kestävyysosaamisen taitotavoitteisiin.

Oriveden kestävyyspolku -materiaali on käsitelty Oriveden kaupungin globaalikasvatuksen työryhmän ja OPS-työryhmän kokouksissa sekä koulujen henkilöstökokouksissa lukuvuoden 2024–2025 aikana. Oriveden kestävyyspolku -materiaali otetaan käyttöön 1.8.2025 alkaen.

1.6 Muut ei-taloudelliset asiat

Korruptiolla tarkoitetaan vallan ja vaikutusvallan väärinkäyttöä ja se voi olla lainvastaista, moitittavaa ja epäeettistä toimintaa. Julkishallinnon toimintaa säätelevät lait ja kaupungin sisäiset ohjeet ovat tukena korruption torjunnalle. Hallintolain oikeusperiaatteiden mukaisesti jokaisen päätöksiä valmistelevan ja esittelevän sekä päätöksiä tekevän tulee varmistaa, että korruptioriskejä hallitaan. Tilivelvollinen toimielin ja viranhaltijajohto vastaavat toiminnan lainmukaisuudesta, tuloksellisuudesta, hallinnosta, taloudesta ja toiminnan läpinäkyvyydestä.

Oriveden kaupungin johtavat luottamushenkilöt ja viranhaltijat ovat tehneet sidonnaisilmoitukset, joiden mukaan kaupungin viranhaltijoilla tai luottamushenkilöillä ei ole sellaisia sidonnaisuuksia, joilla olisi vaikutusta heidän tehtäviensä puolueettomuuteen. Tämän perusteella ei ole tunnistettu korruptioon tai lahjontaan liittyviä riskejä.

Ihmisoikeuksien kunnioittaminen on kaupungin toimintaa ohjaava periaate, eikä kaupungin toiminnassa ole tunnistettu ihmisoikeuksiin liittyviä riskejä.

Kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja ovat solmineet johtajasopimuksen, johon sisältyy erokorvaus. Sopimus ei merkittävästi poikkea kuntajohtajien sopimusten yleisistä ehdoista. Oriveden kaupunki ei ole myöntänyt korottomia lainoja.

Lahjonnalla tarkoitetaan lahjuksen tai muun perusteettoman edun saamista tai edes sen mahdollisuuden pyytämistä, tarjoamista, antamista, vaatimista tai hyväksymistä joko suoraan tai välillisesti siten, että se vaikuttaa joko kohdehenkilön tehtävien asianmukaiseen suorittamiseen tai siihen, miltä hänen toimintansa ulkopuolisista vaikuttaa. Luottamushenkilöitä ja kaupungin henkilöstöä on ohjeistettu edustamisesta sekä vieraanvaisuudesta, lahjoista ja eduista Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeessa, joka on viimeksi päivitetty vuonna 2024.

Hankinnoissa noudatetaan lakia julkisista hankinnoista ja Oriveden kaupunki on osakkaana Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:ssä, joka on laatinut noudatettavan hankintaohjeistuksen. Yhtiö myös ohjaa ja kouluttaa hankintoja tekevää henkilöstöä vuosittain. Lisäksi KuHa Oy:ltä on erillishankintoina hankittu asiantuntijapalveluja joihinkin kaupungin tekemiin hankintoihin.

Kaupunginhallituksen tietoon ei ole vuonna 2025 saatettu korruptioon, lahjontaan eikä ihmisoikeuksien rikkomiseen liittyviä asioita.

1.7 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin merkittäviin tuloeriin, verotuloihin ja valtionosuuksiin, vaikuttaa valtakunnan tasolla tehtävät päätökset, joiden ennakoiminen pitkällä aikavälillä on hankalaa. Kuntien valtionosuusjärjestelmän muuttaminen kuitenkin tulevaisuudessa saattaa merkittävästikin vaikuttaa Oriveden tyypiseen kuntaan, jonka taloudessa valtionosuudet ovat suuret.

Tällä hetkellä merkittävin arviointiin vaikuttava tekijä ovat edelleen kohonnet kustannukset ja niiden vaikutus kuntien talouteen. Kiinteistöjen sekä katujen ja yleisten alueiden ylläpitokustannuksia on vaikea ennustaa, koska talvien runsaslumisuus ja liukkaus vaihtelevat eri vuosien välillä merkittävästikin. Runsaslumisina ja liukkaina vuosina ylläpitokustannukset ovat useita satoja tuhansia suuremmat, kuin esim. vuonna 2025, jolloin oli ylläpidon kannalta helppo talvikausi. Henkilöstökulujen ennustettavuudessa on haasteita varsinkin niille vuosille, jolloin virka- ja työehtosopimusten neuvottelut ovat kesken. Tämä saattaa aiheuttaa yli- tai alibudjetointiongelmia henkilöstökuluihin. Yleinen korkotason nousu vaikuttaa kaupungin taloutta tiukentavasti, varsinkin kun kaupungin lainakanta on merkittävien tulevien investointien vuoksi kasvussa.

Vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen oleva 7,96 milj. euron taseyli jäämä tuo puskuria tuleville taloussuunnitelmavuosille. Taloussuunnitelma vuosille 2026-2028 on yhteensä noin 4,36 milj. euroa alijäämäinen, joten ylijäämä riittää kyseiselle suunnittelukaudelle. Vuonna 2024 kaupunginhallitus hyväksyi kaupungin toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman vuosille 2024-2028, jonka toimenpiteitä on toteutettu ja ne ovat myös vuoden 2025 tuloksen perusteella tuoneet myös positiivisia tuloksia menojen laskemisen ansiosta. Suunnitelman noudattamisen odotetaan tuovan kaupungin talouteen lisää liikkumavaraa ja uusia entistä johdonmukaisempia ja sähköisempiä tapoja toimia.

Yleinen taloudellinen tilanne on vaikuttanut myös Orivedellä rakentamiseen. Rakentaminen on ollut kallistuneiden rakentamisen kustannusten sekä yksityisten lainojen saatavuuden vuoksi tonttien kysyntä on kuitenkin ollut edelleen varsin maltillista. Tästä huolimatta Orivedellä saatiin edelleen muutovoittoa, vaikka merkittävän ison kuolleisuuden vuoksi asukasluku ei kokonaisuudessa lisääntynyt.

Muuttovoiton toivotaan edelleen tulevaisuudessakin lisäävän kaupungin väkilukua ja myös palvelujen kysyntää.

Rovastinkankaan koulun laajennus ja monitoimitilan rakentaminen alkoi vuonna 2025 ja uudet tilat saadaan käyttöön syksyn 2026 aikana, jolloin nykyiset väistötilat pystytään poistamaan käytöstä. Lisärakentaminen tuo kaupungille lisää poistoja, mutta vastaavasti käyttötalousmenoista poistuu väistötilojen kustannukset. Laajennuksen myötä Rovastinkankaan koulun oppilaiden oppimisympäristö tulee nykyaikaisemmaksi ja mahdollistaa myös heille sisäliikuntatilat. Lisäksi monitoimitila mahdollistaa liikunnan lisäksi myös mm. erilaisten kulttuuritapahtumien järjestämisen kaupungin omissa tiloissa. Kaupungissa on liikuntatiloille kova kysyntä, joka myös helpottuu yhden uuden tilan valmistumisen myötä. Tämän arvioidaan osaltaan lisäävän kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä.

Oriveden kaupungin tytäryhtiö Oriveden Kotikoivu Oy:n talouden tervehdyttämistoimenpiteiden valmistelua on jatkettu ja omistaja teki useita päätöksiä vuoden 2025 aikana joko yhtiölle myönnettävistä lainoista tai lainatakauksista. Omistaja päätti 0,6 milj. euron lainoista sekä 7,8 milj. euron omavelkaisuista takauksista. Suurin uusi takaus koski Oriveden Kotikoivu Oy:n vuoden 2025 syksyllä alkaneen vuokrakerrostalon rakentamista. Uusi kerrostalo valmistuu kesän 2026 aikana. Kysyntä uudelle kiinteistölle on ollut hyvää ja sen odotetaan nostavan Oriveden Kotikoivu Oy:n kiinteistöjen käyttöastetta ja parantavan taloudellista tilannetta varsinkin, kun vanhoista vajaakäyttöisistä rakennuksista luovutaan tässä yhteydessä.

Tulevaisuuden investointien rahoittamiseksi Oriveden kaupungin velkaantuminen edelleen jatkuu, koska tuloslaskelmaosan kautta tulevan rahoituksen määrä on vähäinen. Viiden viimeisen vuoden toiminnan ja investointien rahavirran kertymä on noin -5,0 milj. euroa (2024: 2,35 milj. €). Tunnusluku on viime vuonna heikentynyt investointien määrän merkittävän lisääntymisen vuoksi. Tulevaisuudessa investointien määrä tulee Rovastinkankaan koulun laajentamisen ja monitoimitilan rakentamisen jälkeen vähenemään. Investointien tekemistä ja tasoa pitää tulevaisuudessa tarkastella kriittisesti, koska toiminnan kautta saatava tulo-rahoitus jää edelleen melko maltilliseksi.

Kaupunkistrategian mukainen väkiluvun nettomuuton pitäminen positiivisena edellyttää, että kunnallistekniikan ja maanhankinnan investoinnit säilyvät riittävällä tasolla, jotta uusia houkuttelevia ja monimuotoisia rakennuspaikkoja on tarjolla. Oriveden kaupungilla on useiden vuosien raakamaavaranto olemassa, joten merkittäviä maa-alueiden lisähankintoja ei lyhyellä aikajänteellä ole tarvetta tehdä.

Oriveden kaupungin talouden tuleva kehitys näyttää edelleen haasteelliselta, vaikka menokasvua pyritään hillitsemään. Vuoden 2025 tammikuussa käsitellyn toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman avulla tavoitellaan taloudellista vaikuttavuutta tulevaisuuteen siten, että nykyinen palvelutaso voidaan turvata.

1.8 Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittämiseen vaikuttavista seikoista

Oriveden kaupungin talousarvion yhteydessä on vahvistettu kaupunkistrategiasta palvelualueille ja tulosalueille johdetut toiminnalliset tavoitteet talousarviovuodelle. Tulosalueet raportoivat tavoitteiden saavuttamista puolivuosisikatsauksen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Yksittäisten tavoitteiden saavuttamatta jääminen ei vaaranna koko kaupungin toiminnan tai talouden saavuttamista. Vuoden 2025 toiminnasta saadun lautakuntien raportoinnin perusteella ei ole yksittäistä tapausta lukuun ottamatta havaittavissa merkittäviä riskejä, jotka olisivat toteutuneet.

Talouden epävarmuus ja samassa yhteydessä kuntalaisten palvelutarpeen lisääntyminen on merkittävä taloudellinen tekijä, joka heijastuu negatiivisesti kaupungin talouteen. Tulopohjan supistuminen tuo merkittäviä haasteita kaupungin toimintaan.

Kaupungin viranhaltijoiden ja työntekijöiden melko korkean ikärakenteen vuoksi riski merkittävän tieto-aidon poistumisesta esim. eläköitymisten myötä on noussut yhä suuremmaksi. Myös henkilöstön vaihtuminen joissakin palvelualueissa voi aiheuttaa riskin toiminnan tasaiselle jatkuvuudelle ja paineen sijaistehtävien hoitamisesta organisaatiossa olevaa henkilöstöä kuormittaen. Ammattitaitoisen henkilöstön saatavuus on kuitenkin viime vuoden aikana parantanut.

Tietojärjestelmiin kohdistuvat uhat muodostavat nykyisenä tietoteknisenä aikana merkittävän riskin palvelutuotannolle. Tietoverkkojen toimivuus on ensiarvoisen tärkeää kaupungin kaikkien toimintojen kannalta ja ne ovatkin Orivedellä olleet toimivia yksittäisiä lyhyitä katkoja lukuun ottamatta. Tietoturvallisuuteen ja -suojaan on kiinnitetty ja kiinnitetään edelleen jatkuvasti huomiota. Tietoturvaan liittyviä asiantuntijapalveluja hankitaan seudullisesti Tampereen kaupungin tietohallinnolta. Merkittävämman häiriöuhan aiheuttaa perustietotekniikan kilpailutus, jonka käyttöönottosuunnitelma on parhailaan valmistelussa. Tampereen kaupunkiseudun perustietotekniikkatoimittajaksi on valittu Fujitsu Finland Oy ja käyttöönotto tulee koko kaupunkiseudulla tapahtumaan vuoden 2027 kesään mennessä. Uuteen sopimukseen liittyy myös opetuksen lähituen siirtyminen saman toimittajan tehtäväksi pois kuntien omasta toiminnasta.

Häiriötilanteiden ja poikkeusolojen aikaista toimintaa varten kaupungilla on erikseen nimetty johtoryhmä, joka kokoontuu tarvittaessa ja harjoittelee säännöllisesti. Vuoden 2025 lopulla johtoryhmä on yhdessä kylien yhteyshenkilöiden kanssa hoitanut Hannes-myrskyn jälkeisistä sähkökatkoista aiheutuneen poikkeustilannetta ja turvannut kuntalaisten hyvinvointia. Kaupungilla on riskienhallintaa varten erillinen moniammatillinen riskienhallintaryhmä, jossa on jäsenenä myös kaupungin vakuutusmeklari.

Kaupungin työntekijöiden henkilöturvallisuuden parantamiseksi on jo vuosia hankittu suurimpiin työyksiköihin vartiointipalveluja. Sopimus on voimassa toistaiseksi. Oriveden keskustaajamassa on kameravalvontaa. Valvonnalla pyritään rauhoittamaan liikennöintiä ja vähentämään vahingontekoja. Katukameroiden lisäksi myös useissa kaupungin kiinteistöissä on kameravalvontaa, jonka määrää ja tarkoituksenmukaisuutta tarkastellaan jatkuvasti.

Oriveden kaupungin kiinteistöjen osalta yhtenä riskinä on selvitettäväksi noussut kiinteistöjen sisäilmaongelmat. Kaupungilla on nimetty sisäilmatyöryhmä. Sisäilmatutkimuksia on tehty useassa kiinteistössä ja tutkimusten perusteella on tehty tarvittavia korjauksia useammassa. Kiinteistöjen ikääntyessä sisäilmaan liittyvät riskit on aina selvitettävä, mikäli oireista raportoidaan.

Hyvinvointialueen kanssa käytyjen sote-kiinteistöjen vuokrasopimusneuvottelujen perusteella Oriveden kaupungilla on 10 vuoden vuokrasopimukset terveyskeskuksen ja Särkänkodin kiinteistöihin. Tällä perusteella aiemmin ennakoitujen tilojen vuokraamattomuuden vuoksi eivät lähiaikoina näytä toteutuvan. Sote-kiinteistöjen yhtiöittäminen kuitenkin näyttää siltä, että se aiheuttaa pysyvien vastavien hyödykkeiden tasearvoista tehtäviä alaskirjauksia, jotka vaikuttavat vuoden 2026 tilinpäätöksen tulosta heikentävästi. Yhtiöittäminen on vielä kesken, joten tarkkaa arviota ei ole vielä olemassa.

Kaupungin toiminnan rahoitus on heikon tulopohjan myötä epävarmalla pohjalla. Investointien rahoittaminen tulee tulevaisuudessakin tehdä pääosin lainanotolla ja omaisuutta myymällä. Lainakannan kasvun myötä tulee myös riski korkokustannusten kasvusta toiminnan tulosta alentavasti. Myös

yleinen korkotason nousu on kasvattanut tätä riskiä edelleen. Korkotaso on vuoden 2025 aikana ollut edelleen laskeva, joten tämä on tuonut ja tuo hieman helpotusta rahoituskustannuksiin.

Korkoriskin hallitsemiseksi kaupunki on hajauttanut lainojaan eri korkokantoihin. Oriveden kaupungin milj. euron lainasalkusta oli kiinteään korkoon sidottuja lainoja vuoden 2025 lopussa noin 22 %. Vuoden 2025 aikana nostettiin 4,0 milj. euroa vaihtuvaan korkoon sidottuja lainoja. Koko lainasalkun keski-korko 31.12.2025 oli 3,06 %. Kaupungilla on korkojohdannaissopimus Kuntarahoitus Oyj:n kanssa, mutta sitä ei ole käytetty.

Kaupungin mahdolliset luottoriskit liittyvät kaupungin antolainasaamisiin. Kaupungilla on mahdollinen luottoriski niissä tilapäisrahoituksissa, jotka liittyvät ELY:n rahoittamiin hankkeisiin ja joihin ELY ei mahdollisesti maksatusvaiheessa myönnäkään rahoitusta. Antolainasaatavat ovat kaupungin kokoluokassa kuitenkin pieniä, joten merkittävää luottoriskiä ei ole olemassa.

Oriveden kaupunki on vakuuttanut omaisuutensa ja omavastuut ovat melko pienet (5 000-10 000 euroa), joten omaisuusriskin toteutuminen vahinkotapahtumissa ei ole toiminnan kannalta olennainen. Kaupungilla on lisäksi ryhmätapaturmavakuutus, toiminnan keskeytysvakuutus sekä eräille viranhaltijoille vastuuvakuutus.

Kaupungin sijoitustoiminta perustuu valtuuston hyväksymiin periaatteisiin. Toiminnasta voi aiheutua tilapäisiä arvon muutoksia. Sijoitusten arvo on kuitenkin melko vähäinen, joten merkittävää riskiä ei ole olemassa.

2. Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä ja riskienhallinnasta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena on varmistaa, että Oriveden kaupungin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta on määräykset ja määritelmät hallintosäännössä. Valtuusto on 20.10.2014 hyväksynyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta on säännöksillä vastuutettu kaupungin tilivelvollisille toimielimille ja viranhaltijoille.

Sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan järjestämisestä vastaa- vat kaupunginhallitus ja –johtaja. Kaupunginhallitus vahvistaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeistuksen sekä valvoo sen noudattamista. Kunkin vastualueen tilivelvollinen viranhaltija ja muut esihenkilöt ovat velvollisia järjestämään vastualueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan.

Sisäistä valvontaa toteutetaan myös sisäisen tarkastuksen avulla, joka on kaupunginhallituksen alaisuudessa toimivaa riippumatonta ja objektiivista arviointi- ja varmistus- sekä konsultointitoimintaa. Sisäistä tarkastusta on tehty osana normaalia tilivelvollisten tarkkailua. Vuoden 2025 aikana kaupungin viranhaltijat ovat mm. tehneet otantaperusteisia tarkastuksia laskuihin ja palkkatapahtumiin. Lisäksi sisäisen valvonnan toimenpiteenä on selvitetty hyvinvointi- ja elämänlaatupalveluissa sisäisen tarkastuksen perusteella ilmennyttä kaupungin ajoneuvon sekä polttoaineostojen väärinkäytöstä. Väärinkäytöksen vuoksi kaupungin ohjeistusta tarkennettu vuonna 2026 ja esihenkilöitä koulutettu kyseisistä asioista.

Oriveden kaupunginhallitus on 22.1.2024 hyväksynyt uuden Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen, jossa on aiempaa tarkempia ohjeita mm. sisäiseen valvontaan ja riskienhallintaan. Ohjeessa on hallintosääntöä laajemmin ja yksityiskohtaisemmin avattu hyvän hallinnon merkitystä työntekijöille ja viranhaltijoille. Ohjeessa on myös oma osionsa sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Käytännön toimenpiteenä sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on toteutettu eriyttämällä tehtäviä ja karsimalla ns. vaarallisia työyhdistelmiä, jolloin kontrolli toimii paremmin.

Syksyllä 2023 otettiin käyttöön Graniten riskienhallintaohjelmisto, jonka avulla esihenkilöt arvioivat, seuraavat ja raportoivat kokonaisvaltaisesti työyksikkönsä riskejä. Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohjeen mukaan riskejä tulee tarkastella vähintään vuosineljänneksittäin. Tehdyn arvioinnin perusteella kaupungin merkittävimmiksi riskeiksi on vuoden 2025 lopussa tunnistettu mm. seuraavia asioita:

- henkilöstöriskejä eri muodoissa, mm.:
 - o pätevän henkilöstön saatavuudessa on ongelmia,
 - o avainhenkilöillä on tarvittaessa sijaiset,
 - o sijaisten saatavuus on heikkoa,
 - o psykososiaalinen kuormitus on suurta ja se heijastuu esim. merkittävänä poissaoloina,
- taloudellisia riskejä:
 - o korkojen nousu, joka vaikuttaa tilikauden tulosta heikentävästi,
 - o lainakannan nousu, joka tuo paineita korkokulujen ja maksuvalmiuden kautta,
 - o kaupungin tulopohjan merkittävä väheneminen,
 - o kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden mahdollinen pääomittaminen, joka tarkoittaa emon kas-
san vähenemistä tai lisälainanottoa,
- kiinteistöjen sisäilma- ja kosteusongelmat,

- tietoliikenneverkkojen pitkäkestoiset ja laajat häiriöt,
- kaavoitettujen liike- ja teollisuustonttien vähäisyys,
- veden saastumisvaara,
- vesihuoltolaitosten turvatoimet sekä
- muut erilaiset biologiset vaaratekijät eri tehtävissä.

Riskienhallinnan raportoinnin perusteella edellä olevat riskit ovat hallinnassa ja niitä arvioidaan ja seurataan aktiivisesti. Vuodelta 2025 ei ole raportoitu muita riskejä, kuin edellä mainittu liikuntapalveluissa tapahtunut väärinkäytös.

Osana riskienhallintaohjelmistoa on myös väärinkäytösilmoituskanava, joka on verkkosivujen kautta kaikkien käytettävissä. Oriveden kaupungilla on lisäksi virallinen ilmoittajansuojelukanava, joka on kaikkien käytettävissä. Näiden kanavien kautta ei vuonna 2025 ole tullut yhtään ilmoitusta epäillyistä väärinkäytöksistä.

Vuoden 2025 aikana ei henkilöstövajeen vuoksi järjestetty esihenkilöfoorumeja.

Vuoden 2025 aikana saatiin päätös Hämeenlinnan hallinto-oikeudessa kesken olleesta Oriveden kaupungin ja Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) välisestä riidasta Orvokkikodin ja Kaupinlinnan takaus-ten siirtämisestä Pirhalle hyvinvointialueen käynnistymisen yhteydessä. Hallinto-oikeuden ratkaisun mukaan omavelkaiset takaukset jäivät Oriveden kaupungin vastuulle.

Ympäristö- ja rakennuslautakunnan Teerijärven ampumaradan ympäristöluvasta on valitettu Vaasan hallinto-oikeuteen. Valituksen käsittely oli vuoden 2025 lopussa edelleen kesken. Oriveden kaupunki on valittanut Tukesin malminetsintäluvasta Hämeenlinnan hallinto-oikeuteen. Valituksen käsittely oli vuoden 2025 lopussa kesken.

Muuten vuoden 2025 aikana toimivalle johdolle ei ole raportoitu sellaisia sisäisen valvonnan puutteita, joista tulisi erikseen raportoida tai joista olisi odotettavissa taloudellisia korvausvaateita, kanteita tai muuta oikeusseuraamusta.

Tavoitteiden ja toiminnan tuloksellisuuden toteutumisen seuranta on esitetty tulosalueittain palvelu-alueiden toimintakertomuksissa, jossa myös esitetään keskeiset poikkeamat ja niiden vuoksi mahdollisesti tehdyt toimenpiteet.

Kaupungin lainasalkkua on pyritty hajauttamaan eri korkosidonnaisuuksiin lainojen nostohetkellä taloudellisten riskien vähentämiseksi.

3. Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

3.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	5 755	6 602
VALMISTUS OMAAN KÄYTTÖÖN	28	21
TOIMINTAKULUT	-30 158	-30 242
TOIMINTAKATE	-24 403	-23 641
VEROTULOT	21 562	21 770
VALTIONOSUUDET	5 865	5 599
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	157	147
Muut rahoitustuotot	313	260
Korkokulut	-488	-869
Muut rahoituskulut	-86	-5
VUOSIKATE	2 938	3 262
POISTOT JA ARVONALENNUKSET	-3 482	-3 595
SATUNNAISET TUOTOT		
SATUNNAISET KULUT		
TILIKAUDEN TULOS	-544	-333
POISTOERON MUUTOS	49	61
VARAUSTEN MUUTOS		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-496	-272
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/Toimintakulut %	19,10 %	21,80 %
Vuosikate/Poistot %	84,40 %	90,70 %
Vuosikate, euroa/asukas	332	368
Asukasmäärä 31.12 *	8 856	8 866

Oriveden kaupungin tilikauden alijäämä on 0,5 milj. euroa (2024: -0,27 milj. euroa), kun talousarvio oli alijäämäinen noin 3,12 milj. euroa. Ennakoitua pienempi alijäämä on muodostunut toimintakulujen, varsinkin henkilöstökulujen ja palvelujen ostojen, alittumisesta sekä valtionosuuksien arvioitua isommasta kertymästä. Lisäksi korkokulut ovat alittaneet talousarvion. Kaupungin ulkoiset toimintakulut vähenivät edellisvuoteen verrattuna 0,8 %, 0,24 milj. euroa. Kaupungin ulkoiset toimintatuotot vähenivät vuonna 2025 edellisvuodesta 14,9 %, 1,01 milj. euroa. Toimintatuottojen merkittävä väheneminen johtui lähinnä myyntituottojen sekä tukien ja avustusten vähenemisestä. Toimintakate kasvoi 3,2 %, 0,76 milj. euroa.

Suurin poikkeama talousarvioon verrattuna oli henkilöstökuluissa, jotka alittivat alkuperäisen talousarvion noin 1,04 milj. eurolla, koska talousarvion valmistelun aikana oli virka- ja työehtosopimusten neuvottelut vielä kesken ja talousarvioon tehtiin toteutuneita palkankorotuksia suurempi varaus. Lisäksi

kaupungin henkilöstömäärä on vuoden 2025 aikana hieman vähentynyt. Lauhan lopputalven ansiosta saavutettiin säästöjä myös rakennusten ja alueiden ylläpitokustannuksissa. Yleisen korkotason laskun ja lainakannan talousarviota vähäisemmän lisääntymisen vuoksi korkokulut vähenivät edellisvuoteen verrattuna noin 0,38 milj. euroa. Toimintatuotot ylittivät talousarvion noin 0,12 milj. eurolla.

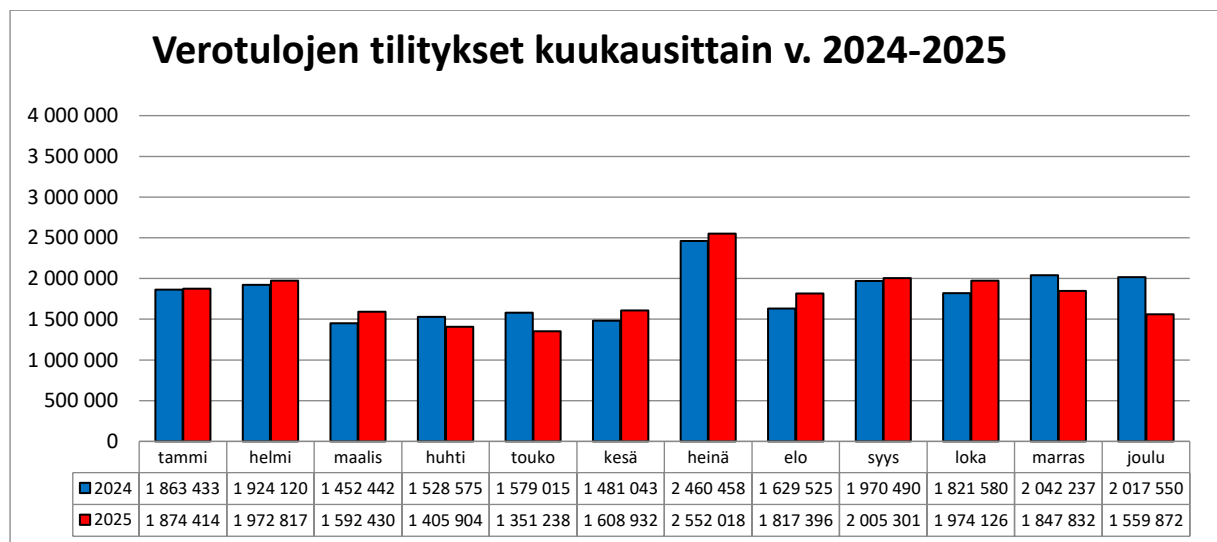
Kaupunginhallituksen toimintakulut alittivat talousarvion 0,69 milj. eurolla. Hyvinvointi- ja elämänlaatutaloutakunta toimintakulut alittivat talousarvion noin 0,5 milj. eurolla. Lasten ja nuorten lautakunnan toimintakulut alittivat talousarvion 0,57 milj. eurolla. Teknisen lautakunnan toimintakulut alittivat talousarvion 0,57 milj. eurolla.

Edellisvuoteen verrattuna kaupungin verotulot vähenivät 1,0 %, 0,21 milj. euroa, (2024: -0,4 %) ja valtionosuudet lisääntyivät 4,7 %, 0,27 milj. euroa, (2023: -21,3 %). Kaupungin tuloverot vähenivät edellisvuoteen verrattuna 1,8 %, kiinteistöverot lisääntyivät 2,0 % ja osuus yhteisöveron tuotosta lisääntyi 2,0 %.

Yleisen korkotason laskun sekä lainakannan maltillisen kasvun vuoksi kaupungin korkokulut vähenivät edellisvuodesta 43,8 %, 0,38 milj. euroa. Kaupungin pysyvistä vastaavista aiheutuvat suunnitelman mukaiset poistot ja arvonalentumiset vähenivät 3,1 % (2024: 14,5 %) ja olivat vuonna 2025 noin 3,48 milj. euroa (2024: 3,59 milj. euroa). Aiempina vuosina tehtyä poistoeroa tuloutettiin 0,05 milj. euroa.

Oriveden kaupungin tuloslaskelman mukaan vuosikate on 2,94 milj. euroa (2024: 3,26 milj. euroa), eli 331 euroa/asukas (2024: 368 €/as.). Vuosikatteen kehityksen mukaisesti kaupungin taloudellinen tilanne hieman heikkeni vuoden 2025 aikana.

Verotulojen tilitykset kuukausittain (1000 euroina) vuosina 2024-2025 on esitetty seuraavassa kaaviossa.

Tuloslaskelmassa selvitetään tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen sekä kunnan tulorahoituksen riittävyyttä. Laskelman *toimintakate* ilmoittaa paljonko käyttötalouden kuluista jää katettavaksi verotuloilla ja valtionosuuksilla. *Vuosikate* osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin.

Mikäli vuosikate on pysyvien vastaavien hyödykkeiden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä, jos taas vuosikate on alijäämäinen, kunnan tulorahoitus on heikko. Oriveden kaupungin vuosikate vuonna 2025 oli 2,94 milj. euroa ja pysyvien vastaavien hyödykkeistä kirjattavat poistot ja

arvonalentumiset 3,48 milj. euroa. Tällä mittarilla Oriveden kaupungin tulorahoitus kattoi poistot noin 84 prosenttisesti.

Tuloslaskelman perusteella laskettu toimintatuottojen prosenttiosuus toimintakuluista on vuonna 2025 Orivedellä 19 % (2024: 22 %) eli noin 81 % toiminnasta on rahoitettu muilla tuloilla kuin toimintatuotoilla, lähinnä verotuloilla ja valtionosuuksilla.

3.2 Toiminnan rahoitus

Rahoituslaskelmassa esitetään erikseen tulorahoituksen ja investointien nettomäärä ja rahoituksen eli anto- ja ottolainauksen, oman pääoman ja maksuvalmiuden muutosten nettomäärä. Näiden kahden nettomäärän erotus tai summa osoittaa kunnan rahavarojen muutoksen tilikaudella.

Rahoituslaskelman tunnuslukujen toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, € kertoo positiivisena määränä sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen. Negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
Vuosikate	2 938	3 262
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-94	-54
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
Investointimenot	-7 153	-4 209
Rahoitusosuudet investointimenoihin	86	65
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	116	66
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-4 108	-870
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-393	-1 821
Antolainasaamisten vähennykset	166	1 861
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 046	7 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 224	-3 274
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000	-1 500
Oman pääoman muutokset	-11	
Muut maksuvalmiuden muutokset	10	-125
Rahoituksen rahavirta	1 594	2 142
RAHAVAROJEN MUUTOS	-2 513	1 272
Rahavarat 31.12	2 644	5 157
Rahavarat 1.1	5 157	3 886

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000/euroa	-4 969	2 351
Investointien tulorahoitus %	41,60 %	78,70 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,5	0,6
Lainanhoitokate	0,8	1,1
Kassan riittävyys, pv	23	48
Asukasmäärä 31.12.	8 856	8 866

Oriveden kaupungin toiminnan ja investointien rahavirta oli negatiivinen 4,11 milj. euroa. Toiminnan rahavirta ei siis riittänyt vuoden 2025 aikana tehtyjen investointien ja lainojen lyhennyksiin. Vuonna 2025 maksetut lainanlyhennykset olivat 3,22 milj. euroa, joten investoinnit ja lainanlyhennykset rahoitettiin uutta lainaa ottamalla sekä omaisuutta myymällä.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen. Kertymä ei saisi muodostua pysyvästi negatiiviseksi. Oriveden kaupungin viiden vuoden kertymä on -5,0 milj. euroa (2024: 2,35 milj. euroa), joten omarahoitusosuus ei täyttynyt vuonna 2025.

Investointien tulorahoitus prosentteina kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Oriveden kaupungin tunnusluku 41,6 % (2024: 78,7 %) kertoo, että vuoden 2025 investoinneista pystyttiin rahoittamaan ainoastaan noin 40 % tulorahoituksella.

Investoinnit nettona olivat vuonna 2025 yhteensä 7,07 milj. euroa (2024: 4,14 milj. euroa), investoinnit lisääntyivät merkittävästi edellisvuodesta. Vuoden 2025 suurimmat investointikohteet olivat:

- maa-alueiden hankinta,
- Teerentaival-reitin rakentaminen sekä kuntoradan valaistuksen uusintaa,
- Rovastinkankaan koulun laajennuksen ja monitoimitilan rakentamiskustannukset,
- kaupungintalon korjaus ja teknisen varikon lämmitystavan muutos,
- katujen rakentaminen ja peruskorjaus (mm. Lehmilaidantie, Oripohjantie sekä Laitamon alue) sekä
- vesihuoltolaitoksen rakentaminen ja peruskorjaus.

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Jos taas tunnusluku on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään kassavaroja.

Luotettavan kuvan lainanhoitokyvystä saa tarkastelemalla tunnuslukua useamman vuoden jaksolla. Kunnan lainanhoitokyky on hyvä, mikäli tunnusluvun arvo on yli 2, tyydyttävä tunnusluvun ollessa 1-2 ja heikko jos arvo on alle 1. Oriveden tunnusluku vuonna 2025 oli 0,8 (2024: 1,1), eli lainanhoitokyky on alijäämäisen tilikauden tuloksen vuoksi heikentynyt edellisvuodesta.

Laskennallinen lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun kahdeksan (8) vuoden ajanjaksolla. Oriveden tunnusluku on 0,5 (2024: 0,6). Tällä mittarilla tulorahoitus niukasti riittää vielä lainanlyhennysten ja korkojen maksuun kahdeksan vuoden ajanjaksolla.

Kassan riittävyys kuvaa kunnan maksuvalmiutta. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksetut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla. Vuoden 2025 lopussa kassan riittävyys oli 23 päivää, kun se edellisvuoden vastaavana aikana oli 48 päivää.

4. Rahoitusasema ja sen muutokset

Kaupungin rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

VASTAAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €	VASTATTAVAA	2025 1 000 €	2024 1 000 €
PYSYVÄT VASTAAVAT	52 035	48 245	OMA PÄÄOMA	24 776	25 282
Aineettomat hyödykkeet	0	0	Peruspääoma	16 831	16 831
Tietokoneohjelmistot	0	0	Edell.tilik. yli-/alijäämä	8 452	8 724
Muut pitkävaikutteiset menot			Tilikauden yli-/alijäämä	-496	-272
Aineelliset hyödykkeet	43 448	39 884	POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Maa- ja vesialueet	7 155	7 034	Poistoero	195	244
Rakennukset	17 429	17 941	Vapaaehtoiset varaukset		
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 301	13 889			
Koneet ja kalusto	311	235	TOIMEKSIANTOJEN PO:T	221	162
Muut aineelliset hyödykkeet	74	57	Valtion toimeksiannot		
Enn.maksut ja kesk.eräiset hank.	6 178	728	Lahoitusrahastojen po	150	96
			Muut toimeksiantojen po	72	66
Sijoitukset	8 587	8 360			
Osakkeet ja osuudet	5 619	5 619	VIERAS PÄÄOMA	31 526	29 480
Muut lainasaamiset	2 649	2 422	Pitkäaikainen	22 802	22 152
Muut saamiset	319	319	Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	21 016	20 402
TOIMEKSIANTOJEN VAR.	136	78	Lainat julkisyhteisöiltä		
Valtion toimeksiannot			Muut velat/Liittymismaksut	1 786	1 750
Lahjoitusrahastojen erit.katteet	136	78			
Muut toimeksiantojen varat			Lyhytaikainen	8 723	7 328
			Lainat rah.- ja vak.laitoksilta	4 231	3 024
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 548	6 845	Lainat julkisyhteisöiltä		
Saamiset	1 904	1 688	Saadut ennakot		
Pitkäaikaiset saamiset			Ostovelat	1 508	1 623
Lainasaamiset			Muut velat/Liittymismaksut	380	353
Lyhytaikaiset saamiset	1 904	1 688	Siirtovelat	2 605	2 328
Myyntisaamiset	956	777			
Lainasaamiset	286	319	VASTATTAVAA YHT.	56 719	55 168
Muut saamiset	288	299			
Siirtosaamiset	374	293			
Rahoitusomaisuusarvopaperit	1 157	1 157			
Muut arvopaperit	1 157	1 157			
Rahat ja pankkisaamiset	1 487	4 001			
VASTAAVAA YHT.	56 719	55 168			

TASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste %	44,00 %	46,30 %
Suht.velkaantuneisuus %	95,00 %	86,80 %
Kertynyt ylijäämä 1000 €	7 956	8 452
Kertynyt ylijäämä €/asukas	898	953
Lainakanta 31.12./1000 €	25 247	23 426
Lainakanta 31.12. €/asukas	2 851	2 642
Lainat ja vastuut 31.12./1000 €	26 018	24 239
Lainat ja vastuut €/asukas	2 938	2 734
Lainasaamiset 1000 €	2 649	2 422
Asukasmäärä 31.12.	8 856	8 866

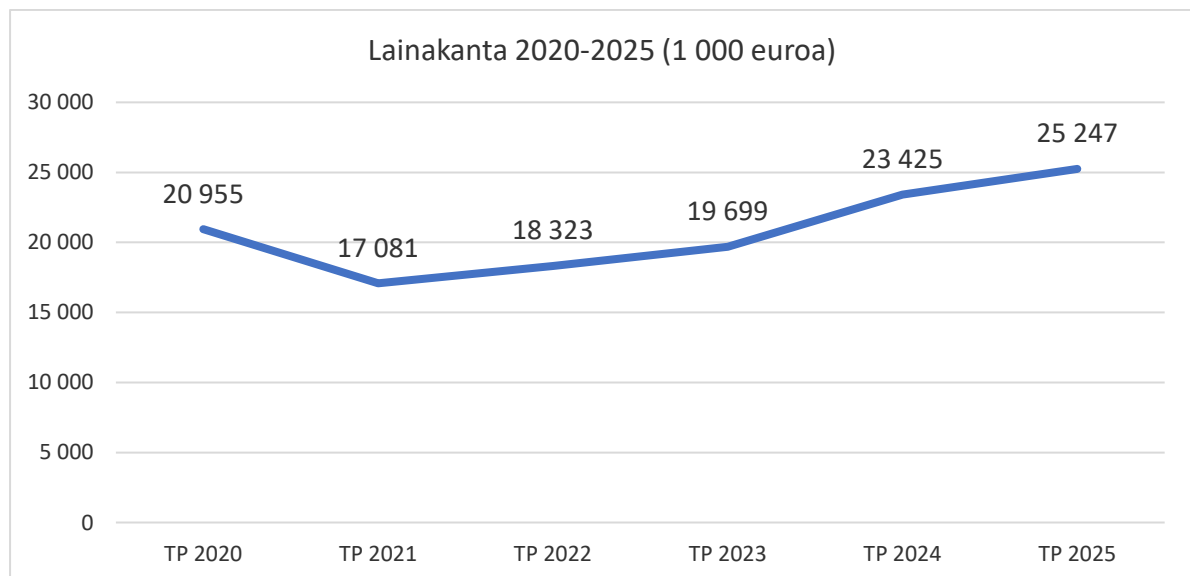
Omavaraisuusaste, % mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona pidetään keskimääräistä 70 %:a. Mikäli omavaraisuusaste on 50 % tai alempi, merkitsee se merkittävän suurta velkarasitetta. Oriveden kaupungin omavaraisuusaste on oman pääoman laskun vuoksi pienentynyt tunnuslukuun 44,0 % (2024: 46,3 %).

Suhteellinen velkaantuneisuus, % -tunnusluku kertoo, kuinka paljon kunnan kokonaistuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Suhteellinen velkaantuneisuus on omavaraisuusastetta käyttökelpoisempi tunnusluku kuntien välisessä vertailussa, sillä tämän tunnusluvun arvoon eivät vaikuta pysyvien vastaavien hyödykkeiden ikä, niiden arvostus tai poistomenetelmät. Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluku on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksuista tulorahoituksella. Oriveden suhteellinen velkaantuneisuus tunnusluku on tulorahoituksen vähenemisen myötä noussut olleen vuoden 2025 lopussa 95,0 %:a (2024: 86,8 %).

Kertynyt ylijäämä (alijäämä) osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina. Oriveden kaupungin taseeseen kertynyt ylijäämä on vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen 7,96 milj. euroa.

Lainakanta 31.12. kertoo kaupungin korollisen vieraan pääoman määrän. Vuoden 2025 lopussa Oriveden kaupungin lainakanta oli 25,25 milj. euroa (2024: 23,43 milj. euroa). Asukasta kohden lainakanta oli vuoden 2025 lopussa 2 851 euroa (2024: 2 642 €/as.). Vuoden 2025 aikana nostettiin 4,0 milj. euroa uutta pitkäaikaista lainaa.

Oriveden kaupungin pitkäaikainen lainakanta vuosina 2020-2025 on kehittynyt seuraavasti:

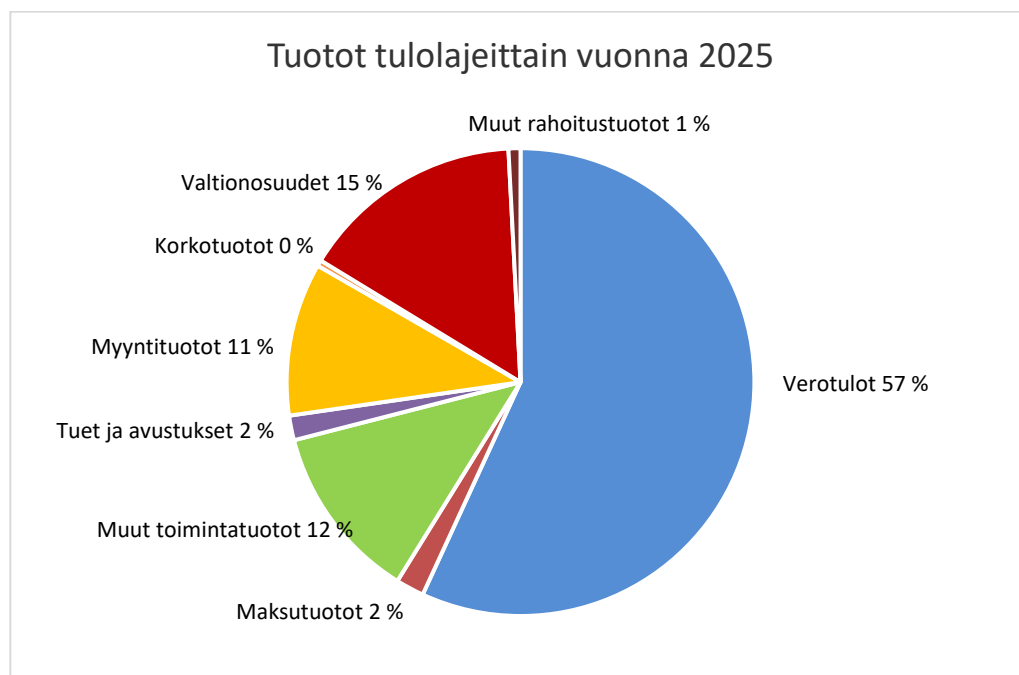
Lainasaamiset 31.12. kertoo pysyviin vastaaviin merkittyjen antolainojen määrän kunnan omistamien ja muiden yhteisöjen investointien rahoittamiseen. Oriveden kaupungin lainasaamisten määrä oli vuoden 2025 lopussa 2,65 milj. euroa (2024: 2,42 milj. euroa).

5. Kokonaistulot ja -menot

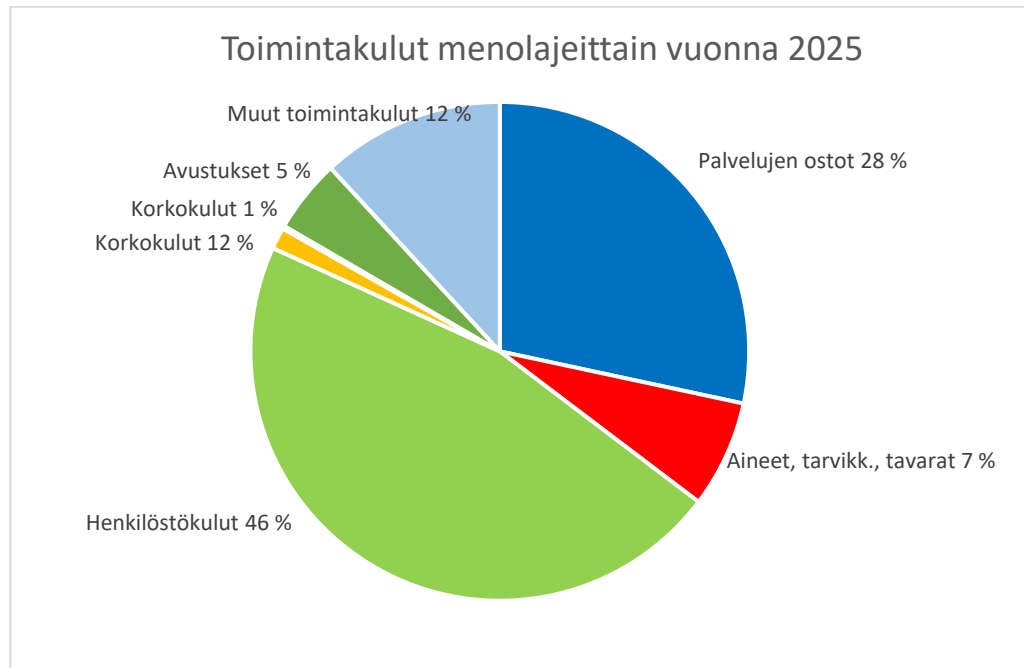
Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahtumat.

TULOT	1 000 €	%	MENOT	1 000 €	%
Varsinainen toiminta			Varsinainen toiminta		
Toimintatuotot	5 755	14,8	Toimintakulut	30 158	72,7
Verotulot	21 562	55,3	-Valmistus omaan käyttöön	-28	-0,1
Valtionosuudet	5 865	15	Korkokulut	488	1,2
Korkotuotot	157	0,4	Muut rahoituskulut	86	0,2
Muut rahoitustuotot	313	0,8	Satunnaiset kulut	0	0
Satunnaiset tuotot			Tulorahoituksen korjauserät		0
Tulorahoituksen korjauserät			- Pysyvien vast. luovutustappiot	0	0
- Pysyvien vast. luovutusvoitot	-94	-0,2			
Investoinnit			Investoinnit		
Rahoitusosuudet investointeihin	86	0,2	Investointimenot	7 153	17,2
Pysyvien vast. luovutustulot	116	0,3			
Rahoitustoiminta			Rahoitustoiminta		
Antolainasaamisten vähennys	166	0,4	Antolainasaamisten lisäys	393	0,9
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 046	10,4	Pitkäaik. lainojen vähennys	3 224	7,8
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	1 000	2,6	Lyhytaik. lainojen vähennys	0	0
KOKONAISTULOT YHT.	38 972	100	KOKONAISMENOT YHT.	41 474	100

Seuraavassa kuviossa on eritelty Oriveden kaupungin tulot tulolajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2025.

Alla olevassa kuviossa on eritelty Oriveden kaupungin kulut menolajeittain prosenttiosuuksina vuonna 2025.

6. Kaupunkikonsernin toiminta ja talous

6.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

YHDISTELTY KONSERNITILINPÄÄTÖKSEEN		
	Yhdistelty (kpl)	Ei-yhdistelty (kpl)
Tytäryhteisöt		
Yhtiöt		
Kiinteistö- ja asuntoyhtiöt	2	
Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt		
Muut yhtiöt	2	
Kuntayhtymät	2	
Muut omistusyhteisyyshyhteisöt	1	
Yhteensä	7	0

6.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Oriveden kaupunkikonserni muodostuu kaupungista emoyhtiönä, neljästä tytäryhtiöstä ja kahdesta kuntayhtymästä sekä yhteisyyshyhteisöstä Oriveden Aluelämpö Oy. Orivesi-konsernin oma pääoma oli vuoden 2025 lopussa 21,16 milj. euroa (2024: 22,76). Oman pääoman lasku johtui konsernin alijäämien lisääntymisestä lähinnä tytäryhtiöiden osalla. Konserni vastasi 37,57 milj. euron (2024: 33,19) vieraasta pääomasta. Vieras pääoma lisääntyi sekä emossa että tytäryhtiöillä. Vuosien 2024 ja 2025 luvut ovat vertailukelpoisia keskenään.

Oriveden kaupungin konsernitaseen loppusumma oli 59,13 milj. euroa (2024: 56,29) ja lainakanta 30,06 milj. euroa (2024: 26,63). Konsernin omavaraisuus on tilikauden alijäämän vuoksi laskenut 38,9 %:iin (2024: 40,5 %).

Konsernin lainakanta oli vuoden 2025 lopussa asukasta kohden 3 395 euroa (2024: 3 004). Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi 108,4 %:iin (2024: 93,2).

Orivesi-konsernin tuloslaskelma osoittaa vuodelta 2025 alijäämää 1,61 milj. euroa (2024: -0,77). Tästä muiden konserniyhtiöiden osuus ilman emoyhtiö Oriveden kaupunkia on alijäämää 1,12 milj. euroa (2024: -0,5).

Konsernin vuosikate asukasta kohden vuonna 2025 on 348 euroa (2024: 343), kun se Oriveden kaupungin osalta on 332 euroa (2024: 368). Konsernin muiden yhtiöiden vuosikatteen ovat siis olleet hieman emon tuloksia heikompia, jolloin konsernin vuosikate on laskenut emoon verrattuna. Vuoden 2025 tilinpäätöksen jälkeen konsernitaseessa on taseylijäämää 4,32 milj. euroa (2024: 5,9). Emoyhtiö Oriveden kaupungin taseylijäämän osuus konsernissa on 7,96 milj. euroa (2024: 8,45), eli konserniyhtiöiden tilinpäätökset ovat siis olleet emon tilinpäätöstä huomattavastikin heikompia ja vähentäneet taseylijäämän tasoa 3,64 milj. euroa.

Rahoituslaskelman mukaan Orivesi-konsernin nettoinvestoinnit vuonna 2025 olivat 9,54 milj. euroa (2024: 3,7). Merkittävän suuri osa investoinneista on emon, eli kaupungin, investointeja. Konserni otti vuonna 2025 uutta pitkäaikaista lainaa 6,56 milj. euroa (2024: 7,0). Vuonna 2025 maksettujen lainanlyhennysten jälkeen lainakanta lisääntyi vuonna 2025 nettona 6,19 milj. euroa (2024: 3,25). Konsernin rahavarat ovat lainanoton lisääntymisestä huolimatta vähentynyt vuoden 2025 aikana 2,09 milj. eurolla (2024: +1,1). Konsernin kassan riittävyys oli 26 päivää (2024: 46 pv), kun kaupungin kassan riittävyys oli 23 päivää (2024: 48 pv).

Konsernin laskennallinen lainanhoitokate oli 1,0 (2024: 0,9), kun kaupungin lainanhoitokateen tunnusluku oli 0,5 (2024: 0,6), eli konserni pystyy emoa hieman heikommin vastaamaan kahdeksan (8) vuoden ajanjaksolle lasketuista tulevista lainanlyhennyksistään. Konsernin toiminnan ja investointien rahavirran kertymä viideltä vuodelta oli 4,16 milj. euroa (2024: 2,36), kun kaupungin vastaava tunnusluku oli -4,96 milj. euroa (2024: 2,4). Tunnusluvun perusteella koko konserni ei viiden vuoden ajanjaksolla ole pystynyt rahavirrallaan kattamaan menojaan, vaan niiden rahoittamiseen on pitänyt ottaa lisää lainaa tai myydä omaisuutta.

Oriveden kaupunginvaltuuston on 20.1.2025 hyväksynyt konserniohjeen, joka tuli voimaan 1.3.2025 alkaen. Konserniohjeen tavoitteena on turvata kaupungin pitkäjänteinen toiminta ja varmistaa pääoman käyttöön sekä omaisuuden hankintaan ja hoitoon liittyvä päätöksenteon systemaattisuus, ennakoitavuus sekä pääomien käytön tehokkuus.

Konserniohjeella luodaan puitteet omistajaohjaukselle kaupungin tavoitteiden mukaisesti. Ohjeen tarkoituksena on yhdenmukaistaa menettelytapoja ja tehostaa kaupunkikonsernin johtamisen edellytyksiä siten, että konsernia voidaan johtaa kokonaisuutena yhtenäisin periaattein ja kaupungin kokonaisuus huomioon otettuna. Kaupunkistrategian mukaan konsernia johdetaan suunnitelmallisesti ja kaupungin palvelutuotantoa vahvistaen.

Konserniohjetta noudatetaan konserniin kuuluvissa tytäryhtiöissä. Konsernijohtoon kuuluvat ohjeen mukaan kaupunginhallitus ja kaupunginjohtaja sekä talous- ja hallintojohtaja. Konsernijohto vastaa konsernin ohjauksesta ja valvonnan järjestämisestä. Omistajaohjauksen tuloksellisuutta ja kaupungin kokonaisedun toteutumista arvioidaan vuosittain osana tilinpäätöstä.

Konserniyhteisöille asetettiin seuraavat **yhteiset tavoitteet**:

Tavoite	Toteutuminen
Tytäryhtiöt raportoivat valtuustolle vähintään 2 krt/vuosi - miten ne omalta osaltaan ovat toteuttaneet kaupunki-strategian tavoitteita, - konserniohjeen noudattamista ja talousarviossa yhtiö-kohtaisesti asetettujen tavoitteiden toteutumista.	Ei toteutunut. Tytäryhtiöt ovat raportoineet taloudestaan tilinpäätöksessä, eli 1 krt/vuosi.
Konsernin omavaraisuusaste % > 30 %	Toteutui. Konsernin omavaraisuus laski edellisvuodesta ja oli 38,9 %.
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus % < 60 %	Ei toteutunut, suhteellinen velkaantuneisuus kasvoi edellisvuodesta ja oli 108,4 %.
Konsernin lainamäärä euroa/asukas < 4 500 euroa	Toteutui. Konsernin lainat olivat 3 395 €/asukas.

Tytäryhtiökohtaiset tavoitteet ovat:

Oriveden Kotikoivu Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Kysyntää vastaava vuokra-asunkanta	Täyttöaste vähintään 90 %	Käyttöaste 75,31 % (keskiarvo)
Pitkän tähtäimen suunnitelmaa peruskorjaustarpeista noudatetaan	Toteutettujen toimenpiteiden määrä kpl	PTS-suunnittelu on valmistelussa. Edellyttää omistajan rahoituspäätöksiä. Toteutunut 1 kpl (Isonkiventien IV-remontti)
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Yhtiön taloustilanne paranee edellisestä vuodesta	Talous alijäämäinen 2017 asti. Yhtiö tarvitsee lisärahoitusta ja lainojen järjestelyä
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seuranta ja raportointi yhtiön hallitukselle ja emolle on säännöllistä ja perustuu laadittuihin mittareihin	Hallitusta ja konsernijohtoa on tiedotettu tilanteesta useampia kertoja.

Orivesi-talo Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Tilojen kunto ja vuokrataso on sellainen, että tilat ovat kysyttyjä	Vuokrataso vastaa kiinteistön ylläpito- ja pääomakustannuksia	Toteutunut
Tilojen käyttöaste on korkea	Käyttöaste on vähintään 90 %	Käyttöaste 100 %
Pitkän tähtäimen (10 v.) peruskorjaussuunnitelman toteuttaminen	Toteutetaan suunnitelmassa vuodelle 2025 määritellyt toimenpiteet	Isoja korjauksia ei ole ollut 2025.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	Ei ole toteutunut.

Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seuranta ja raportointi yhtiön hallitukselle ja emolle on säännöllistä ja perustuu laadittuihin mittareihin	Toteutunut
--	---	------------

Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Taloudellisesti kestävä vuokratason määrittely	Vuokran määrä vastaa kiinteistön kustannuksia	Vuokra on OK, mutta vuokralaisella maksuvaikeuksia. Vuokria on katettu väliaikaisilla lainajärjestelyillä.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 95 %:iin vuosittaisista investoinneista	Käyttöaste 100 %
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seuranta ja raportointi yhtiön hallitukselle ja emolle on säännöllistä ja perustuu laadittuihin mittareihin	Toteutunut.

Oriveden Jäähalli Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Yhtiön taloudellinen tilanne on kestävä	Maksuvalmius riittää ilman lainanottoa	Ei toteutunut, yhtiö joutui ottamaan emolta tilapäislainaa 50 000 euroa.
Yhtiön tilikauden tulos	Yhtiö tekee positiivisen tuloksen	Ei toteutunut, tilikauden alijäämä oli noin 0,06 milj. euroa.
Hallin vetovoimaa kehitetään	Käyttäjämäärät kasvavat edellisvuoteen verrattuna	Ei toteutunut, kävijöitä oli koko vuonna 28 979, edellisvuonna 30 811.
Yhtiön taloustilanne on kunnossa	Tulorahoitus riittää vähintään 60 %:iin vuosittaisista investoinneista	Ei toteutunut, liikevaihto kasvoi noin 8,2 %, mutta se ei riittänyt peruskorjauksiin.
Talouden ja toiminnan seuranta on kunnossa	Seuranta ja raportointi yhtiön hallitukselle ja emolle on säännöllistä ja perustuu laadittuihin mittareihin	Toteutunut.

Oriveden Aluelämpö Oy

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Yhtiön tilikauden voitto pysyy kohtuullisena ja talous vakaana	Tilikauden voitto on enintään seitsemän (7) prosenttia liikevaihdosta.	Ei toteutunut, tilikauden voitto oli noin 9,5 % liikevaihdosta.

6.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Oriveden viimeisin konserniohje tuli voimaan 1.3.2025. Konserniohjeessa on määräykset mm. toimielinten ja viranhaltijoiden jaosta, konsernin talouden ja investointien suunnittelusta ja ohjauksesta, velvollisuudesta hankkia kaupungin kanta ennen päätöksentekoa, konsernivalvonnasta ja sen raportoinnista sekä riskienhallinnan järjestämisestä, tiedottamisesta ja kaupungin luottamushenkilöiden tietojensaantioikeuden turvaamisesta, konsernin hankinnoista, yhtiöiden hallitusten kokoonpanosta ja nimittämisestä, hyvästä hallinto- ja johtamistavasta, yhtiökokouksesta sekä yhtiön toimitusjohtajasta ja kaupunkikonsernin tarkastuksesta.

Oriveden kaupunginvaltuusto on ohjannut konsernia vuoden 2025 aikana. Konsernia koskevia päätöksiä on tehty lainan myöntämisen sekä lainatakausten ja yhtiökokousten toimiohjeiden muodossa. Merkittävimmät konsernia koskevat valtuuston päätökset vuonna 2025 koskivat Oriveden Kotikoivu Oy:n uuden Koluntien vuokrakerrostalon rahoitukseen annettua noin 5,09 milj. euron omavelkaista takausta sekä sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen vuoksi yhtiölle siirtyvän Särkänkodin 3,3 milj. euron aravalainan omavelkaista takausta. Kaupunginvaltuusto myönsi lisäksi Koluntien vuokrakerrostalon rakentamiseen noin 0,21 milj. euron pääomalainan. Kaupunginvaltuusto teki vuoden 2025 aikana poikkeuksellisen paljon päätöksiä Oriveden Kotikoivu Oy:lle myönnettävistä lainoista ja takauksista. Päätökset liittyvät mm. yhtiön peruskorjausten rahoitukseen (mm. Viitatie, Koulutien rakennukset). Kaupunginvaltuusto myönsi toimintavuoden aikana yhteensä 0,6 milj. euron lainat sekä 11,1 milj. euron omavelkaiset takaukset.

Vuoden 2025 lopulla valtuusto päätti yhtiöittää kaupungin sote-kiinteistöt (terveyskeskus, Särkänkoti ja hammashoitola) osaksi Oriveden Kotikoivu Oy:n toimintaa. Aravarahoitetun Särkänkodin yhtiöittämiseen ja lainan siirtämiseen yhtiölle saatiin Valtion tukeman asuntorakentamisen keskuksen (Varke) sekä Valtiokonttorin hyväksyntä. Sote-kiinteistöjen yhtiöittämisen käytännön toimenpiteet ovat vielä tilinpäätöksen laatimishetkellä kesken ja siirtoon mahdollisesti liittyvät pysyvien vastaavien hyödykkeiden arvojen alaskirjaukset tehdään vuoden 2026 talouteen vaikuttavina.

Kaupunginvaltuusto muutti Oriveden Jäähalli Oy:lle vuonna 2024 laitteistokorjausten tekemistä varten myönnetyn 0,05 milj. euron tilapäislainan viiden vuoden pitkäaikaiseksi lainaksi. Oriveden Jäähalli Oy:n toimitusjohtajana osana omia tehtäviään toiminut liikuntapäällikkö irtisanoutui virastaan 1.11.2025 ja sen jälkeen yhtiön toimitusjohtajan tehtävät on hankittu ostopalveluna Fortuna ry:ltä. Lisäksi yhtiön hallituksen puheenjohtaja on hoitanut hallinnolliset tehtävät. Uusi liikunta- ja nuorisopäällikkö aloittaa tehtävissään keväällä 2026 ja tulee hoitamaan myös Oriveden Jäähalli Oy:n toimitusjohtajan tehtävät.

Valtuusto muutti Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulman 0,04 milj. euron tilapäislainan viiden vuoden pitkäaikaiseksi lainaksi siten, että laina lyhennetään kahdessa 0,02 milj. euron erässä vuosina 2029 ja 2030. Lainasta peritään vuosina 2025-2029 ainoastaan vuosittaiset korkokulut.

Valtuusto on vuonna 2023 linjannut, että kaupunki tai sen tytäryhtiö Oriveden Kotikoivu Oy voi olla mukana vauhdittamassa markkinaehtoista asuntotuotantoa osallistumalla rivitalohankkeeseen enintään 40 %:lla ostamalla osakkeita, ellei hanke ilman kaupungin panosta käynnisty. Kyseisen periaatepäätöksen nojalla ei ole toteutunut yhtään hanketta.

Vuoden 2025 aikana kaupunginhallitus linjasi omistajaohjauksena, että Oriveden Kotikoivu Oy:n uuden vuokrakerrostalon rakentamisen yhteydessä luovutaan vanhoista rakennuksista ja mm. Kenkätie 2-6 rakennukset puretaan ja Ahotien rakennus myydään tai puretaan. Kyseisillä toimenpiteillä vähennetään yhtiön hallinnassa olevien asuntojen määrää ja pyritään nostamaan käyttöastetta, jolloin myös yhtiön talous tervehtyisi.

Muuten kaupunginhallitus on ohjannut konsernia ja antanut normaalit toimiohjeet yhtiökokousedustajilleen. Kaupunkikonsernin johto ja tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat vuoden aikana keskustelleet yhtiöiden taloudellisesta ja toiminnallisesta tilanteesta ja konsernijohto on antanut suullisia toimintaohjeita. Kaikkien tytäryhtiöiden kanssa on käyty vuosittainen konsernineuvottelu ennen kaupunginhallituksen omistajaohjausta yhtiökokoukselle tilinpäätöksestä tehtävää esitystä.

6.4 Arvio konsernin todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Oriveden Jäähalli Oy:n taloudellinen tilanne helpottui merkittävästi vuonna 2019 tehdyn pääomasijoituksen ansiosta. Kaupungin tekemällä pääomasijoituksella yhtiön jäähdytys- ja ilmastointilaitteistoja pystyttiin korjaamaan ja sitä kautta luomaan paremmat edellytykset jääurheilun harrastamiselle. Koronapandemian jälkeen yhtiön tilanne parani. Vuonna 2025 tilikauden liikevaihto nousi edellisvuodesta ja samoin yhtiön tekemä tilikauden tappio pieneni. Tilojen käyttöaste on hyvä, eikä sitä pystytä enää kasvattamaan. Tehdystä alijäämäisestä tilinpäätöksestä huolimatta Oriveden Jäähalli Oy:n taloudellinen tilanne on vielä kestäväällä pohjalla. Vuoden 2025 aikana Oriveden Jäähalli Oy:n siirtämisestä kaupungin omistamaksi liikuntapaikaksi tehtiin valtuustoaloite, jonka valmistelu on parhaillaan kesken. Valtuustoaloitteen johdosta mahdollisesti tehtävät toimenpiteet vaikuttavat yhtiön tulevaisuuteen.

Oriveden Kotikoivu Oy:n taloudellista tervehdyttämistä on tehty, mutta vuoden 2025 talouslukujen perusteella tilanne on kääntynyt heikompaan suuntaan. Edellä kohdassa olennaiset konsernia koskevat tapahtumat on kuvattu yhtiön uuden vuokrakerrostalon rakentamista sekä vanhoista rakennuksista luopumista, joiden arvioidaan edesauttavan yhtiön taloudellisen tilanteen tervehdyttämistä. Yhtiön tilanne on vuonna 2025 edelleen heikentyneen asuntojen käyttöasteen vuoksi kääntynyt heikompaan suuntaan. Yhtiön liikevaihto on laskenut ja se teki tilinpäätössiirtojen jälkeen merkittävästi alijäämäisen tuloksen, vaikka menot ovat laskeneet.

Orivesi-talo Oy:n taloudellinen tilanne on vakaa ja sen arvioidaan jatkuvankin sellaisena, ellei merkittäviä vuokralaisia (esim. Pirkanmaan hyvinvointialue) irtisano vuokrasopimuksiaan. Yhtiö teki vuodelta 2024 ylijäämäisen tuloksen.

Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulman tilinpäätös vuodelta 2025 oli vuokralaisena toimivalle yhtiölle myönnetyn vuokravapauden vuoksi tappiollinen. Yhtiö omistaa yhden teollisuushallin, joka on kokonaan vuokrattu, eikä yhtiön tilanteessa ole tapahtunut mitään poikkeavaa. Yhtiön taloudellinen tilanne on kohtuullinen, mutta saattaa heiketä, mikäli vuokralaisen taloudellisessa tilanteessa tapahtuu heikkenemistä eikä se pysty varautumaan vuosina 2029 ja 2030 tapahtuviin lainanlyhennyksiin.

Orivesi-konsernin yhteisö Oriveden Aluelämpö Oy teki vuodelta 2025 ylijäämäisen tuloksen. Yhtiön liikevaihto on hieman kasvanut. Yhtiön taseessa on kuitenkin vielä merkittävästi edellisten tilikausien voittoja ja kassavaroja, joten yhtiön taloudellinen tilanne on erittäin hyvällä tasolla.

Konsernin tulevan kehityksen arvioidaan olevan taloudellisen tilanteen kiristymisen vuoksi tytäryhtiöiden osalta epävarmalla pohjalla.

6.5 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvonnan tarkoituksen on varmistaa, että kuntakonsernin toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa sekä lain säännöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan sekä omaisuus ja voimavarat turvataan.

Oriveden kaupungin myy tytäryhtiöilleen isännöintipalveluja sekä tietohallintopalveluja, joten tätä kautta omistajaohjaus ja –valvonta on kiinteää. Kaupungin tilapalvelut tuottaa vuokra-asuntoyhtiöille kiinteistönhoito- ja huoltopalvelut, joten myös tältä osin yhteys konsernin emoon säilyy.

Konserniohje sekä Oriveden kaupungin hankintoja koskeva ohje on hyväksytty tytäryhtiöiden hallituksissa. Riskienhallinnan osalta tytäryhtiöillä on käytössä Oriveden kaupungille palveluja tuottavan Söderberg & Partners Oy:n palvelut. Riskienhallinnan osalta tytäryhtiöiden toimitusjohtajat ovat olleet mukana kaupungin riskienhallinnan koulutuksen työpajoissa ja heitä on tässä yhteydessä ohjeistettu yhtiöiden riskiarvioinnin laatimiseen. Tytäryhtiöillä on myös mahdollisuus käyttää mm. Kuntien Hankintapalvelut KuHa Oy:n yhteiskilpailuttamia tuotteita ja palveluita. Ainakin sähköt ja erilaiset suunnitteluun liittyvät palvelut hankitaan myös tytäryhtiöille ao. kilpailutuksen kautta.

Kaupunginhallitus on valtuustokauden vaihtuessa antanut ohjeet tytäryhtiöiden hallituksiin valittavista jäsenistä sekä tilintarkastajista vuosille 2025-2029.

Kaupunginhallitus antaa vuosittain toimiohjeet konserniin kuuluville yhtiöille tilinpäätösten käsittelemisestä ja ohjeissa otetaan kantaa niihin asioihin, joita tulee yhtiössä kehittää tai valvoa. Kaupunginhallitus ei ole vuonna 2025 tehnyt normaalin tilinpäätöksen hyväksymistä koskevan ohjeistuksen lisäksi mitään erityisiä huomioita Oriveden Kotikoivu Oy:n taloudellisen tilanteen tervehdyttämistarvetta lukuun ottamatta.

Oriveden kaupunkikonserniin kuuluvat tytäryhtiöt raportoivat konserniohjeen mukaisesti toiminnastaan ja taloudestaan puolivuotiskausittain, puolivuositarkastukseen 30.6. tilanteesta ja tilinpäätökseen 31.12. tilanteesta.

Konsernivalvonnan järjestämisestä on laadittu selonteko konsernijohtoon, kaupunginhallituksen sekä tytäryhtiöiden hallitusten ja toimitusjohtajien tekemän itsearvioinnin yhteenvedona. Selonteon laatimisessa on käytetty tarkoitusta varten laadittua lomaketta, jossa selvitetään:

- toimivallan ja vastuun jako konserniohjauksessa,
- ohjeiden anto kunnan edustajille tytäryhteisöissä,
- konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskeva arviointi,
- tytäryhteisöjen toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta, analysointi ja raportointi,
- keskitettyjen konsernitoimintojen käyttö,
- konsernipalvelujen käyttö ja siirtohinnoittelun kustannusvastaavuus sekä
- riskienhallintajärjestelmien toimivuus tytär- ja osakkuusyhteisöissä.

Kyselyyn saatiin yhteensä vain 17 vastausta (max. 34), joten 50 % kaupunginvaltuuston puheenjohtajista, kaupunginhallituksen ja tytäryhtiöiden hallitusten jäsenistä sekä toimivasta johdosta vastasi kyselyyn. Vastausten yhteenvedon perusteella laaditun selonteon mukaan konsernivalvonnan toimivallan ja vastuun jaossa on tapahtunut paranemista. Hallintosäännössä määriteltyjen vastuunjakojen ja konserniohjauksen katsotaan heikentyneen. Heikentymistä koetaan tapahtuneen konserniohjeen vaikuttavuudessa ohjata konserniyhteisöjen mm. tehokasta johtamista ja riskien ennalta ehkäisemistä ja hallintaa sekä ajantasaista raportointia. Lisäksi koetaan, että tiedonkulun järjestämisessä tarkoituksenmukaisella tavalla on heikennystä.

Kyselyn mukaan tytäryhtiöiden konserniohjeen mukaisesti toimiminen nähdään heikentyneen varsin-kin siinä, että tytäryhtiöissä ei toimita annettujen ohjeiden mukaisesti. Koulutuksen kehittäminen onkin ollut kahden edellisen vuoden kehittämiskohteita ja sitä ei ole vuoden 2025 emon henkilöstöressurssipuutteen vuoksi pystytty toteuttamaan muuten kuin uusien valtuutettujen perehdyttämiskoulutuksen kautta. Uusien tytäryhteisöiden hallitusten aloitettua koulutusta tulee tehostaa vuonna 2026.

Konsernitavoitteiden asettamista ja toteutumista koskevan arvioinnin osalta kaikki osa-alueet, eli ohjaus, valvonta ja raportointi ovat hyvällä tasolla ja niiden arvioidaan jopa parantuneen edellisvuoteen verrattuna.

Tytäryhtiöiden toiminnan tuloksellisuuden ja taloudellisen aseman seuranta ja raportointi on hyvällä tasolla. Erittäin hyvällä tasolla koetaan olevan konsernijohdon edellyttämän merkittävien ratkaisujen etukäteen hyväksyttämisen sekä tytäryhtiöiden korjaustarpeista raportointi. Keskusteluyhteyden tiivistäminen konsernijohdon kanssa on vuosia ollut kehittämistoimenpiteenä, joten kehittämistoimet ovat tältä osin onnistuneet.

Konsernipalvelujen käytön koetaan olevan erittäin hyvällä tasolla ja arviot ovat nousseet edellisvuodesta. Edellisenä vuonna esiin nostettu, että hinnoittelua ei koeta olevan kustannusvastaavia on poistunut arvioista. Tammikuussa 2025 hyväksytyn uuden konserniohjeen mukaan tytäryhtiöillä ei ole velvollisuutta hankkia esim. kiinteistöhoitopalveluita kaupungilta, vaan he voivat kilpailuttaa ne markkinoilla.

Riskienhallintajärjestelmien toimivuuden on arvioitu olevan aiemmalla hyvällä tasolla. Kaupungin riskienhallintapolitiikan koetaan parantuneen. Tähän vaikuttavana tekijänä on varmasti uusittu Hyvän hallinnon, sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje sekä vuoden 2023 syksyllä käyttöön otettu riskienhallintajärjestelmä, jota myös tytäryhtiöt käyttävät. Lievää heikentymistä nähdään tapahtuneen ainoastaan tytäryhtiöiden sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyissä, joita tuleekin kehittää.

Kokonaisuudessa konsernivalvonnan arviointiin vaikuttaa myös se, että arviointia on ollut tekemässä uudet kaupunginhallituksen ja tytäryhtiöiden hallitusten jäsenet, joilla ei lyhyen toimintakauden vuoksi ole välttämättä ollut vielä näkemystä kaupunkikonsernin kokonaisuudesta.

6.6 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2025	2024
	1 000 €	1 000 €
TOIMINTATUOTOT	7 232	8 300
TOIMINTAKULUT	-31 315	-31 861
Osuus osakk.yht.voitosta/tappiosta	94	30
TOIMINTAKATE	-23 989	-23 531
Verotulot	21 562	21 679
Valtionosuudet	5 865	5 599
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	109	133
Muut rahoitustuotot	210	155
Korkokulut	-448	-859
Muut rahoituskulut	-224	-138
Rahoitustuotot ja -kulut	-352	-709
VUOSIKATE	3 085	3 038
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 795	-3 693
Omistuksen eliminointierot		
Kertaluonteiset poistot	-871	-226
Arvonalentumiset		
Poistot ja arvonalentumiset	-4 666	-3 920
Satunnaiset tuotot ja kulut		
TILIKAUDEN TULOS	-1 581	-882
Tilinpäätössiirrot	0	0
Tilikauden verot	0	-11
Laskennalliset verot	-36	117
Vähemmistöosuudet	2	3
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1 614	-772
KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toimintatuotot/toimintakulut %	-23,10 %	-26,10 %
Vuosikate/ poistot %	-66,10 %	-77,50 %
Vuosikate €/asukas	348	343
Kunnan asukasmäärä 31.12.	8856	8866

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA

1000 euroa

Toim. ja invest. rahavirta

2025

2024

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	3 085	3 038
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot	-36	-11
Tulorahoituksen korjauserät	-144	20
Toiminnan rahavirta	2 905	3 046

Investointien rahavirta

Investointimenot	-9 625	-3 736
Rah.os. investointimenoihin	86	65
Pys.vast.hyöd. luov.tulot	116	66
Investointien rahavirta	-9 424	-3 605

Toim. ja invest. rahavirta**-6 519** **-558****Rahoituksen rahavirta**

Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam. lisäykset	-393	-1 822
Antolainasaam. vähennys	166	1 542
Antolainauksen muutokset	-227	-279
Lainakannan muutokset		
Pitkäaik. lainojen lisäys	6 561	7 000
Pitkäaik. lainojen vähennys	-3 720	-3 750
Lyhytaik. lainojen muutos	985	-1 450
Lainakannan muutokset	3 826	1 800
Oman pääoman muutokset	-11	0
Muut maksuvalm. muutokset		
Toim. ant. varojen ja po.n muutos	9	14
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-1 767	621
Korottomien velk. muutos	2 594	-510
Muut maksuvalm. muutokset	836	125
Rahoituksen rahavirta	4 424	1 646

Rahavarojen muutos**-2 094** **1 087**

Rahavarat 31.12.

3 252 5 346

Rahavarat 1.1.

5 346 4 259

Rahavarojen muutos**-2 094** **1 087****KONSERNIN RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT**

Toiminnan ja investointien rahavirran

kertymä 5 vuodelta	4 158	2 361
Investointien tulorahoitus	31,80 %	79,90 %
Laskennallinen lainanhoitokate	0,96	0,98
Lainanhoitokate	0,78	0,91
Kassan riittävyys pv	26	46

KONSERNITASE		1 000 €			
VASTAAVAA	2025	2024	VASTATTAVAA	2025	2024
PYSYVÄT VASTAAVAT	54 086	49 297	OMA PÄÄOMA	21 159	22 760
Aineett.hyödykkeet			Peruspääoma	16 831	16 831
Aineettom.oikeudet			Yhdist.ja sääät.peruspo		
Muut pitkäv.menot			Arvonkorotusrahasto		
Ennakkomaksut			Muut omat rahast.	10	10
			Edell.tilik.ali/ylijäämä	5 933	6 692
Aineelliset hyödykk.	49 771	44 961	Tilikauden ali/ylijäämä	-1 614	-772
Maa- ja vesialueet	7 529	7 406			
Rakennukset	20 582	22 255	VÄHEMM.OSUUDET	63	64
Kiinteät rak. ja laitt	12 301	13 908			
Koneet ja kalusto	329	259			
Muut aineell.hyödyk	84	57			
Enn.maks. ja kesk.e	8 946	1 076	PAKOLLISET VARAUKS.		
			Eläkevaraukset		
Sijoitukset	4 315	4 336	Muut pakolliset		
Osakkuusyhteisöös.	3 087	3 102			
Muut osakk.ja osuudet	695	695			
Muut lainasaamiset	0	35	TOIMEKSIANT.POT	332	276
Muut saamiset	533	505			
			VIERAS PÄÄOMA	37 573	33 194
TOIMEKSIANT.VARAT	247	192	Pitkäaik.koroll.vpo	25 977	23 166
			Pitkäaik.koroton vpo	1 788	1 752
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 794	6 805	Lyhytaik.koroll.vpo	4 086	3 468
Vaihto-omaisuus			Lyhytaik.koroton vpo	5 722	4 808
Saamiset	1 542	1 458			
Pitkäaik.saamiset	4	3			
Lyhytaik.saamiset	1 538	1 455	VASTATTAVAA YHT.	59 127	56 294
Rahoitusarvopaperit	1 157	1 157			
Rahat ja pankkisaam.	2 095	4 190			
VASTAAVAA YHT.	59 127	56 294			

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste	38,89 %	40,54 %
Suht.velkaan-tun.%	108,40 %	93,20 %
Kert.ali/ylijäämä 1000 €	4 319	5 920
Kert.ali/ylijäämä, €/asuk	488	668
Kons.lainat 31.12. 1000 €	30 063	26 634
Kons.lainat €/asuk	3 395	3 004
Lainat ja vuokravastuut, 31.12. 1000 €	31 292	27 592
Lainat ja vuokravastuut, €/asukas	3 533	3 112
Konsernilainasaamiset 1000€		
Kunnan asukasluu	8 856	8 866

7. Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

7.1 Hallituksen esitys tilikauden 2025 tuloksen käsittelystä

Kuntalain 115 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä tehtävä esitys tilikauden tuloksen käsittelystä. Lisäksi mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

Vuoden 2025 tilikauden tulos osoittaa alijäämää 544 385,28 euroa.

Oriveden kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle tilikauden tuloksen käsittelystä seuraavaa:

1. tuloutetaan poistoeroa poistosuunnitelman mukaan 48 860,24 euroa,
2. kirjataan tilikauden alijäämä 495 525,04 euroa taseen omaan pääomaan edellisten tilikausien yli-/alijäämä –tilille.

7.2 Talouden tasapainottamistoimenpiteet

Kuntalain 115 §:n mukaan, mikäli kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasapainottamiseksi.

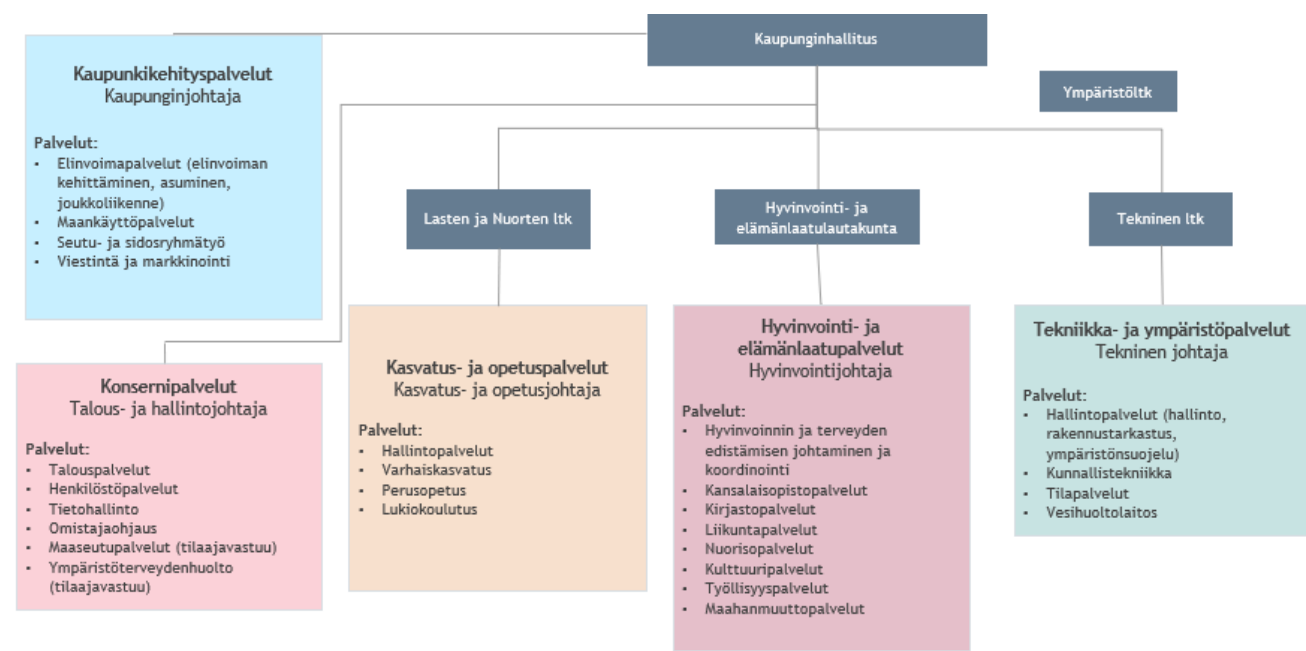
Oriveden kaupungilla on edellisten tilikausien ylijäämiä vuoden 2025 tilinpäätöksessä 7,96 milj. euroa. Tulevien vuosien talousarvion ja taloussuunnitelmien 2026-2028 perusteella ennakoidaan tilikausilta tulevan alijäämää noin 4,36 miljoonaa euroa, joten nykyinen taseen ylijäämä riittää taloussuunnitelma-kaudelta mahdollisesti tulevien alijäämien kattamiseen. Kaupunginhallitus on vuoden 2024 talousarvion hyväksymisen yhteydessä linjannut, että laaditaan kaupungin toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelma, jolla pyritään löytämään talouden tasapainottamiskeinoja. Kehittämissuunnitelma on hyväksytty kaupunginhallituksessa tammikuussa 2025. Toiminnan ja talouden kehittämissuunnitelman toteutumista seurataan kaupunginhallituksessa erillisenä asiakirjana vuosineljänneksittäin.

Vuodelle 2025 on asetettu menomäärärahojen vähentämistavoitteeksi 0,94 milj. euroa. Tästä on tilinpäätöshetkellä toteutunut 0,98 milj. euroa. Tulomäärärahojen lisäystavoite vuodelle 2025 on veronkorotus mukaan lukien 0,62 milj. euroa ja tästä on toteutunut 0,09 milj. euroa, kun valtuusto ei korottanut tuloveroprosenttia vuodelle 2025 ja 2026.

Kehittämissuunnitelma sisältää lisäksi lukuisia toiminnallisia tavoitteita, joita ei välttämättä pystytä mittaamaan rahallisesti, mutta ne kehittävät toimintaprosesseja ja sitä kautta tuovat myös rahallisia tuotoksia. Kehittämissuunnitelman toiminnalliset tavoitteet ovat vuonna toteutuneet tavoitteiden mukaisesti.

8. Talousarvion toteutuminen

8.1 Käyttötalouden toteutuminen

8.1.1 Kaupunginhallituksen alainen toiminta

KAUPUNGINHALLITUS

	TA 2025	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	688 600		688 600	623 859	-64 741
Toimintakulut	-5 446 030		-5 446 030	-4 754 830	-691 200
Toimintakate	-4 757 430		-4 757 430	-4 130 971	-626 459
Poistot ja arvonalentumiset					
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 757 430		-4 757 430	-4 130 971	-626 459

= valtuustoon nähden sitova erä

Vaalit

Vaalien tehtävänä on vastata keskusvaalilautakunnan tehtävistä. Lautakuntaan kuuluu viisi jäsentä. Keskusvaalilautakunnan sihteerinä toimi hallintosihteeri Jaana Toivanen 10.6.2024 asti ja 1.8.2024 alkaen hallintosihteeri Piia Leppänen.

Tilintarkastus

Tilivelvollinen: Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja Eliisa Suhonen

Tilintarkastuksen tehtävänä on:

- o valmistella valtuuston päätettäväksi hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat,
- o arvioida ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla,
- o arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista ja riittävyyttä, jos kunnan taseessa on kattamaton alijäämää,
- o huolehtia kunnan ja sen tytäryhteisöjen tarkastuksen yhteensovittamisesta,
- o valvoa sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi sekä
- o valmistella kunnanhallitukselle esitys tehtäviään koskeviksi hallintosäännön määräyksiksi sekä arvioinnin ja tarkastuksen talousarvioksi.

Kaupunkikehityspalvelut

Tilivelvollinen: kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Kaupunkikehityspalvelujen tehtävänä on vastata kaupungin hallinnosta, taloudenhoidosta ja sisäisestä valvonnasta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: kaupunginvaltuuston ja -hallituksen, tilapäiset toimikunnat, kaupungin johtoryhmän, sisäisen tarkastuksen, yleisen kehittämisen, elinvoimapaalvelut, maankäyttöpalvelut, viestinnän ja markkinoinnin sekä Tampereen kaupunkiseudun seutuyhteistyön. Kaupunkiseudun yhteistyöhön sisältyy myös seudullinen joukkoliikenne, jonka tasoksi tavoitellaan tulevaisuudessa palvelutasomäärittelyn mukaisesti kerran tunnissa toimiva liikenne.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Laadukkaiden asumisen vaihtoehtojen lisääminen; - vähintään yksi uusi hanke on käynnistynyt. - kaupunki toimii aktiivisesti yksityisten investointien houkuttelemiseksi omien kehittämishankkeiden edistämisen lisäksi. Kehitämme asemanseutua; - kahdelle vuonna 2022 hankitulle tontille on löytynyt pitkän	- Kaupungin alueella ei tällä hetkellä ole vireillä tai suunnittelussa yksityisiä yhtiömuotoisen rakentamisen uudiskohteita. - Hankkeiden suunnitteluun ja käynnistymiseen vaikuttaa yleisesti talouden, asuntomarkkinoiden sekä rakennusalan suhdante-tilanne. - Syksyllä 2025 on käynnistymässä Kotikoivun uudiskohteen (kerrostalo) rakentaminen keskustaan. - Toinen kaupungin ostama tontti on osana Riihitie-Bonnentien asemakaavamuutosta. Hankkeen OAS on ollut nähtävillä alkuvuonna 2025. Alueen käyttöä kehitetään kaavahankkeen mukana.

	tähtäimen kehittämistä tukeva jatkokäyttö. Elinkeinoelämän kehittäminen; - edistetään aktiivisesti uusia yritysalueita 9-tien varteen. - tiivis, rakentava vuoropuhelu olemassa olevien yritysten/yrittäjien kanssa. - Oripohjan uuden yritysalueen kaavoitus käynnistyy. Seurataan elinvoimaohjelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumista; - nettomuutto on positiivinen. - yrittäjätyytyväisyys lisääntyy. - tonttikysyntä kasvaa. - työttömien osuus työvoimasta pienenee.	Tällä hetkellä kaavan aktiivinen edistäminen ei ole mahdollista maankäyttöpalveluiden henkilöstö- ja työtilanteen vuoksi. - Kaupunki edistää aktiivisesti VT9 varren kehittämistä eri toimenpitein. Osittain kehittäminen on riippuvaista tiehankkeen aikatauluista. - Yhteydenpito olemassa olevien yritysten/yrittäjien kanssa on ollut tiivistä ja rakentavaa. Kaupungin toimenpitein on pyritty hakemaan ratkaisuja yritysten esittämiin tarpeisiin ja toiveisiin. - Kaupunginhallitus on keväällä 2025 tehnyt päätöksen jakaa Oripohjan kaava-alue kahteen osaan: Oripohjan yritysalue sekä Oripohjan yritysalueen laajennus. Molempien osien kaavahankkeet ovat vireillä. Olemassa olevan alueen sekä vähittäisen laajennuksen asemakaavaa edistetään ja priorisoidaan suunnittelussa aktiivisesti. Hanke keskittyy alueen olemassa olevien yritysten toimintaedellytysten kehittämiseen sekä mahdollistaa muuttaman uuden yritystontin. Laajennusalueen asemakaavan edistäminen on mahdollista hieman pidemmällä muutaman vuoden aikajänteellä. - Oripohjan yritysalueen (olemassa oleva alue + vähäinen laajennus) kaavahankkeen kaavaluonnos on ollut nähtävillä kesäkuussa 2025. Kaavaluonnoksesta on saapunut lausuntoja sekä mielipiteitä. Kaavahankkeen eteneminen jatkuu lausuntopalautteen läpikäynnillä, tarvittavien lisäselvitysten laatimisella sekä kaavaehdotuksen työstämisellä. - nettomuutto oli +28 henkilöä - kuntien elinvoimaa, pitovoimaa ja vetovoimaa kuvaava EVP-indeksi oli Orivedellä 43,7 vuonna 2025. EVP-indeksi oli 44. vahvin kehyskunnista ja 112. vahvin Manner-Suomessa. Indeksien osa-alueista vahvimmat lukemat ovat muutto-liikettä sekä työllisyyttä ja työpaikkoja mittaavissa muuttujissa. Vuonna 2024 Oriveden EVP-
--	--	--

	Vapaa-ajanasuntojen muuttaminen vakituisiksi asunnoiksi; määrä kasvaa. Markkinoinnissa keskitytään brändin vahvistamiseen ja tiedolla johtamiseen. - Uuden brändin jalkautus jatkuu organisaation sisällä ja ulkoisessa markkinoinnissa.	indeksi oli 39,7. Vuonna 2025 kyselyä ei ole toteutettu. - Tonttikysyntä on hieman kasvanut vuoteen 2024 verraten. Toisaalta uusien tonttivarausten määrä on laskenut. Myytyjä tontteja 4 kpl (2 kpl pientalo, 1 kpl RA-rantatontti, 1 kpl yritystontti) (2024: 2, 2023: 6), vuokrattuja tontteja 1 kpl (kerrostalo) (2024: 2, 2023: 0). (Vertausluvussa edellisiltä vuosilta koko vuoden lukumäärä). - vuoden 2025 lopussa työttömien osuus työvoimasta oli 12,1 %. Siinä oli lisäystä edellisvuoteen 0,5 %-yksikköä. - Poikkeamislupia 21 kpl (2024: 5 kpl) ja rakennus-/rakentamislupapäätöksiä 121 kpl (2024: 6 kpl). - Brändin mukaista markkinointia on toteutettu markkinointisuunnitelman mukaisesti ja henkilöstöä opastettu brändin mukaisten viestintäsisältöjen luomisessa.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Palvelukeskusten ja yksiköiden välinen yhteistyö ja tiedonkulku on parantunut. - tehdään kysely palvelukeskuksille ja tulosityksiköille Kaupunkikonsernin talous on tasapainossa; - konsernin tunnusluvut pysyvät vähintään edellisen vuoden tasossa.	- Kyselyä ei ole toteutettu resursien vähäisyyden vuoksi - konsernin tunnusluvut ovat heikentyneet, joten tavoite ei toteutunut.

Konsernipalvelut

Tilivelvollinen: talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Konsernipalvelujen tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelujen tarvitsemia henkilöstö-, talous-, toimisto- ja tietohallinnon tukipalveluja, vastata omistajaohjauksesta sekä maaseutu- ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden ostopalveluista.

Konsernipalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: henkilöstöpalvelut, hallinto- ja toimistopalvelut (lautakuntien ja palvelualueiden sihteeripalvelut), taloushallinnon tukipalvelut (kirjanpito, maksuliike, osto- ja myyntireskontra, perintä sekä riskienhallinta), tietohallintopalvelut sekä maaseutu- ja ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueiden maksuosuudet. Konsernipalveluihin sisältyvä

henkilöstöpalvelut huolehtii kunnalle työnantajana kuuluvista henkilöstöasioista. Henkilöstöpalveluissa hoidetaan henkilöstön palkkaus- ja palvelusuhdeasiat, yhteistoimintaan liittyvät asiat sekä muut virka- ja työehtosopimusten ja työlaeinsäädännön soveltamiseen kuuluvat tehtävät sekä koordinoidaan henkilöstön työhyvinvoinnin kehittämistä. Lisäksi konsernipalvelujen kustannuksiin sisältyy Oriveden kaupungin osuus Tampereen kehyskuntien yhteisen tietohallintojohtajan ja kehittämisresurssin palkkauksesta sekä Tampereen kaupungin tuottamien seudullisten tietohallintokustannusten osuus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Taloushallinnon uudet tietojärjestelmät on otettu käyttöön ja muut palvelualueet saavat sujuvat palvelut. Vahvistamme työhyvinvointia työhyvinvointisuunnitelman mukaisesti. Vuoden 2025 painopistealueet ovat esihenkilötyön ja johtamisen kehittäminen, työkykyjohtaminen ja perehdytys. Työhyvinvointikyselyn vastaajamäärä ja kyselyn tulokset kehittyvät positiivisesti edelliseen vuoteen verrattuna. Esihenkilöt kokevat esihenkilöfoorummeiden antavan tukea johtamistyöhönsä (palautekyselyn arvosana vähintään 3/5). Käytämme korvaavaa työtä vaihtoehtona sairauspoissaoloille. Korvaavan työn työpäivät lisääntyvät edellisvuoteen verrattuna. Asiakastyytyväisyyskyselyssä vastausten keskiarvo vähintään hyvällä tasolla.	Taloushallinnon uudet tietojärjestelmät Kuntamalli ja Accuna otettiin käyttöön vuoden 2025 alusta. Palveluiden sujuvuudessa on vielä kehitettävää. Työhyvinvointisuunnitelman toimenpiteitä on edistetty suunnitelman mukaan. Ei toteutunut, vastausprosentti oli 72,8 (2024: 79,6) Palautekyselyä ei ole toteutettu resurssipulan vuoksi. Korvaavaa työtä on tehty 24 kalenteripv (2024: 2 pv) Asiakastyytyväisyyskyselyä ei ole toteutettu resurssipulan vuoksi.

Selvitys kaupunginhallituksen alaisen toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Palvelualueiden riskikartoituksia seurataan ja päivitetään säännöllisesti.

Kaupunkikehityspalvelualueella talousarvioon kirjattuina riskeinä on ollut kuntalaisten palvelujen heikkeneminen Pirkanmaan hyvinvointialueen (Pirha) palveluverkkouudistuksen myötä sekä sote-kiinteistöjen jääminen tyhjilleen. Näistä Pirhan Orivedellä tuottamat palvelut ovat hieman vähentyneet. Sote-kiinteistöistä (terveyskeskus ja Särkänkoti) on neuvoteltu Pirhan kanssa 10 vuoden vuokrasopimus vuoteen 2034 asti, joten riski ei ole toteutunut. Kaupunkikonsernin tytäryhtiöiden käyttöasteiden heikkenemisen vuoksi kaupunki emona on joutunut rahoittamaan tytärien toimintaa lainoilla, joten tämä riski on toteutunut.

Konsernipalvelualueella on vuoden 2025 aikana toteutunut henkilöstöriskejä poissaolojen vuoksi. Tietojärjestelmien ja -verkkojen sekä tietoturva- ja tietosuojariskejä ei ole toteutunut, vaan toiminta on jatkunut keskeytyksättömänä.

Muilta osin vuonna 2025 ei ole ollut merkittäviä poikkeavia tapahtumia tai toteutuneita strategisia, taloudellisia, operatiivisia tai vahinkoriskejä.

8.1.2 Lasten ja nuorten lautakunnan alainen toiminta

LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA

	TA 2025	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	875 290		875 290	979 615	104 325
Toimintakulut	-17 519 990		-17 519 990	-16 948 728	-571 262
Toimintakate	-16 644 700		-16 644 700	-15 969 113	-675 587
Poistot ja arvonalentumiset	-45 760		-45 760	-14 229	-31 531
Tilikauden yli-/alijäämä	-16 690 460		-16 690 460	-15 983 901	-706 559

= valtuustoon nähden sitova erä

Hallintopalvelut

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Hallintopalvelujen tehtävänä on vastata koulujen ja oppilaitosten oppilas- ja opiskelijahallinnosta, opiskeluhollosta, henkilöstö- ja taloushallinnosta sekä hanketoiminnasta. Hallinnolla on kokonaisvastuu Oriveden kaupungin kasvatus- ja opetuspalvelujen suunnittelusta ja kehittämisestä.

Hallintopalvelujen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: hallinnon, varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja elämänlaatupalveluiden tulosalueet. Kaupungin hallinto- ja talouspalvelut vastaavat kasvatus- ja opetuspalvelukeskuksen toimistopalveluiden tuottamisesta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Orivedellä lapsista ja nuorista kasvaa osaavia, vastuullisia ja aktiivisia maailmankansalaisia. Kansainvälisyys ja kestävyyskasvatus ovat pysyvä osa kaikkien Oriveden koulujen toimintakulttuuria. Toteutamme Erasmus+ -akkreditointikonsortion suunnitellusti. - 10 % koulujen oppilasmäärästä osallistuu kansainvälisiin liikkuvuuksiin lukuvuosittain. - 10 % varhaiskasvatuksen ja koulujen henkilökunnasta osallistuu kansainvälisiin liikkuvuuksiin lukuvuosittain.	<i>Toteutunut osittain.</i> Tavoite (noin 10 % koulujen oppilaista ja henkilöstöstä osallistuu liikkuvuuksiin lukuvuosittain) toteutui kaikissa Oriveden kouluissa. Varhaiskasvatuksessa toteutettiin ainoastaan noin 30 % Erasmus+ -suunnitelman mukaisista henkilöstöliikkuvuuksista. Vuoden 2025 liikkuvuusmäärät: <u>Lukio</u> Opiskelijaliikkuvuudet 32 Henkilöstöliikkuvuudet 2 <u>Yhteiskoulu</u> Oppilasliikkuvuudet 39

	Toteutamme lasten ja nuorten kasvua ja oppimista tukevia hankkeita ja projekteja yhteistyössä muiden kaupungin palvelujen kanssa. - Move!-liikuntaneuvontahanke Rovastinkankaan koulussa	Henkilöstöliikkuvuudet 0 <u>Kultavuoren koulu</u> Oppilasliikkuvuudet 23 Henkilöstöliikkuvuudet 2 <u>Rovastinkankaan koulu</u> Oppilasliikkuvuudet 33 Henkilöstöliikkuvuudet 4 <u>Eräjärven koulu</u> Ei liikkuvuuksia. Eräjärven koulun liikkuvuudet toteutetaan kevätlukukaudella 2026. <u>Varhaiskasvatus</u> Orivarsan päiväkot Henkilöstöliikkuvuudet 2 Move!-liikuntaneuvontahankkeessa on ollut Liikkakaveri-toimintaa sekä sisäliikuntavälitunteja Rovastinkankaan koulussa. Kultavuorella on ollut tanssi- ja sisäliikuntavälitunteja. Yhteiskoulussa on ollut kuntosalivälitunteja (Koulu PT) sekä luokkaskävelköä. Eräjärven koulun väelkäritunnit alkavat tammikuussa. Yksilöllistä liikuntaneuvontaa on tarjottu luokille 5–9. Lasten ja nuorten liikkumista ovat edistäneet henkilöstön lisäksi Move!-hankkeen liikunnanohjaajan kanssa nuorisohjaaja, opiskelu- ja huollon koulukuraattori sekä oppilaat vertaisohjaajina.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Seudun yhteinen varhaiskasvatuksen eVaka-toiminnanohjausjärjestelmä on otettu käyttöön Orivedellä syksyllä 2024. - eVakan kehittämistyötä jatketaan. Huoltajille tarjotaan mahdollisuus esioppilaiden kerhotoimintaan (kouluissa) täydentävän varhaiskasvatuksen (päiväkodissa) ohessa.	eVakan kehittämistyö on jatkunut eVakan seutujohtoryhmässä, johon on osallistunut Oriveden varhaiskasvatuspäällikkö. Lisäksi eVakan vastuukäyttäjillä on ollut seudulla yhteinen viikoittainen Teams-palaveri sekä kehittämispäivä 1–2 kertaa vuodessa. Lasten ja nuorten lautakunta päätti toiminnasta ja maksuista kesäkuussa. Esiopetusta täydentävä kerhotoiminta kouluilla alkoi elokuun alussa 2025.

• Vuodeksi 2025 saadut hankerahoitukset:

- Koulun kerhotoiminnan tukeminen (perusopetus)
- Erasmus+ -akkreditointi (perusopetus ja lukiokoulutus)
- Esi- ja perusopetuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 2024–2027
- Varhaiskasvatuksen tasa-arvoa edistävät toimenpiteet 2024–2027
- Opetushallituksen valtionavustus: Vastuullisen kansainvälisyyden koordinointi varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa 2024–2025

- Opetushallituksen valtionavustus: Vastuullisen kansainvälisyyden koordinointi lukiokoulutuksessa 2024–2025
 - PiSa – Pirkanmaan ja Satakunnan UNESCO PAX -verkoston kehittämishanke 2024–2025
 - OKM:n erityisavustus Innovatiivisten oppimisympäristöjen kehittämiseen varhaiskasvatuksessa 2024–2025
 - OKM:n erityisavustus yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukio-koulutuksessa 2024–2025
 - OKM:n erityisavustus innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseksi lukiokoulutuksessa: Digitaalinen ja monitieteinen lukio 2024–2025
 - Nordplus Junior (lukiokoulutus) 2024–2026
- Seudulliset hankkeet:
 - Kangasalan koordinoima seitsemän kunnan yhteishanke: ”Lukuinto lentoon”

Selvitys lautakunnan alaisen toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Eri työyksiköissä on kartoitettu toiminnan merkittävimmät riskit ja toimenpidesuunnitelmat, ja ne on kirjattu riskienhallintajärjestelmä Graniteen. Palvelualueen riskikartoitus on päivitetty kesäkuussa 2025, eikä riskien tai niiden hallintakeinoihin ole tullut olennaisia muutoksia vuoteen 2024 verrattuna. Vuoden 2025 aikana ei ole tapahtunut sellaisia onnettomuuksia tai läheltä piti -tilanteita, jotka vaikuttaisivat riskiarvioon. Sisäisen valvonnan ohje on käsitelty palvelualueen johtoryhmässä, ja esihenkilöt ovat sopineet tarvittavista toimenpiteistä ja työnjaosta palvelualueella.

Merkittävimmät riskit liittyvät muodollisesti kelpoisen työvoiman saantiin erityisesti varhaiskasvatuksessa, erityisopetuksessa ja matemaattisten aineiden opetuksessa. Toimenpiteenä on mahdollistettu henkilöstön kouluttautumista joustavasti, esimerkiksi lastenhoitajista varhaiskasvatuksen opettajiksi ja luokanopettajista erityisopettajiksi. Myös sijaisten saaminen on vaikeaa, ja se vaikuttaa toiminnan laadukkaaseen toteuttamiseen. Tähän on toimenpiteenä saatu valtion erityisavustusta, jonka avulla on palkattu määräaikaista henkilöstöä.

Kasvatus- ja opetuspalveluissa avainhenkilöriski on merkittävä, sillä monet asiat ovat organisaatiossa yksittäisten henkilöiden varassa. Toimenpiteenä on ollut varahenkilöjärjestelmän kehittäminen, esimerkiksi päiväkoteihin on saatu apulaisjohtajat. Lisäksi rehtorien välisiä yhteistyömahdollisuuksia on kehitetty.

Psykososiaalisen kuormittumisen riski on kasvatuksessa ja opetuksessa suuri. Työ on vastuullista ja kuormittavaa ja vaatii jatkuvaa uuden oppimista sekä hyviä vuorovaikutustaitoja. Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus on kasvanut globaalin epävarmuuden aikana. Psykososiaalista kuormitusta ehkäistään mm. hyvällä johtamisella, yhteistyöllä ja osaamisen kehittämisen avulla.

Kasvatus- ja opetuspalvelujen riskienhallinta on hyvällä tasolla, ja tilannetta seurataan Graniten avulla. Kasvatus- ja opetuspalvelujen toimintaa kohtaan ei ole vireillä oikeudenkäyntejä tai korvausvaateita.

Varhaiskasvatus

Tilivelvollinen: Varhaiskasvatuspäällikkö Sari Koivisto

Varhaiskasvatus on lapsen suunnitelmallisen ja tavoitteellisen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostama kokonaisuus, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka. Varhaiskasvatus tukee lapsen kasvua, kehitystä ja oppimista sekä edistää hyvinvointia, tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta yhdessä huoltajien kanssa.

Varhaiskasvatuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: varhaiskasvatus, jota tarjotaan myös vuoro-ohitoa tarvitseville, perhepäivähoito, esiopetus, lakisääteinen lasten kunnallinen kotihoidon tuki, yksityisen hoidon tuki sekä yksityisen hoidon kuntalais. Palveluja järjestetään osin yhteistyössä perusopetuksen kanssa.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Toteutamme laadukasta varhaiskasvatuksen pedagogiikkaa varhaiskasvatussuunnitelman pohjalta. Varhaiskasvatuksen laadunarvioinnissa huomioidaan lasten ja huoltajien osallisuus. - Päiväkodeissa ja perhepäivähoitossa toteutetaan Valssin laadunarviointi. Hyödynnämme kyselystä saatuja palautteita varhaiskasvatuksen laadun kehittämisessä. - Lapsille toteutetaan oma tyytyväisyyskysely. Tavoitteena on, että kaikki lapset vastaavat. - Toteutamme kunnallisissa päiväkodeissa ja perhepäivähoitossa asiakastyytyväisyyskyselyn vuonna 2025. Huoltajien vastausprosenttitaavoite on 80. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtion erityisavusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseen varhaiskasvatuksessa. Hankkeen tavoitteena on henkilöstön ja lasten digitaalisen osaamisen, osallisuuden ja kaupunkitasoisen yhdenvertaisuuden toteutuminen. - Varhaiskasvatukseen perustettu digiryhmä kokoontuu säännöllisesti. - Lapsille toteutetaan kysely digitaaloista ja turvallisuudesta. - Henkilöstölle tehdään hankkeen lopussa kysely, jonka pohjalta jatketaan digitaalisen osaamisen kehittämistä. Edistetään varhaiskasvatuksen turvallisuutta ja hyvinvointia: - Kaikissa päiväkodeissa on käytössä varhaiskasvatuksen turvallisuuslusta. - Varhaiskasvatuksesta on edustaja Kasvatuksen ja opetuksen turvallisuustiimissä ja hyvinvointityöryhmässä.	<i>Toteutunut osittain</i> Valssin laadunarviointi on toteutettu, ja sen tuloksia on hyödynnetty varhaiskasvatusyksiköiden ja perhepäivähoidon laadun kehittämisessä. Lasten hyvinvointi- ja tyytyväisyyskysely on toteutettu. Kaikki lapset eivät vastanneet kyselyyn. Huoltajien asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu. Vastausprosentti oli 28, joten se jäi tavoitteesta. <i>Toteutunut</i> Varhaiskasvatuksen digiryhmä on kokoontunut säännöllisesti. Ryhmässä on edustus jokaisesta varhaiskasvatusyksiköstä sekä perhepäivähoidosta. Lapsille on toteutettu kysely syyskaudella 2025. Henkilöstölle on toteutettu Vopeka-kysely hankkeen lopussa. Kyselyn tuloksia hyödynnetään varhaiskasvatuksen digitiimin toiminnassa. <i>Toteutunut</i> Varhaiskasvatuksen turvallisuuslusta on otettu käyttöön kaikissa päiväkodeissa. Varhaiskasvatuksesta on edustajat turvallisuustiimissä ja hyvinvointityöryhmässä.

	- Lasten tyytyväisyyttä ruokailutilanteissa kartoitetaan hymynaamakyselyllä.	Lasten tyytyväisyyttä ruokailutilanteissa on kartoitettu hymynaamakyselyllä kevätkaudella 2025.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Tarjoamme varhaiskasvatuksen henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kanustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen. - Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntaosuuden verran. - Orivesi on mukana suunnittelemassa seudullista Osakkeen koulutustarjontaa. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Varhaiskasvatuksen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti. - Kasvatuksen ja opetuksen hyvinvointitiimi kokoontuu säännöllisesti ja edistää päiväkotien henkilöstön hyvinvointia suunnittelemalla yhteistä toimintaa ja varmistamalla, että kaupunkiorganisaation työhyvinvointia edistävät toimenpiteet ovat kaikkien tiedossa. - Johtamistyön tukemiseksi varhaiskasvatuksen esihenkilöt osallistuvat johtamiskoulutuksiin kehittymissuunnitelmansa mukaisesti. - Toteutetaan kasvatuksen ja opetuksen johdon yhteiset koulutuspäivät johtamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseksi.	<i>Toteutunut</i> Osakkeen koulutuksiin on osallistuttu yli kuntaosuuden. Oriveden laskennallinen koulutuspäiväosuus on 2,20 %, ja toteuma on 3,01 %. Oriveden varhaiskasvatuksesta on edustus Osakkeen työtiimissä ja johtajuuden kehittämistiimissä. <i>Toteutunut osittain</i> Hyvinvointitiimissä on ollut mukana varhaiskasvatuksen edustus. Hyvinvointitiimin asioiden viemistä varhaiskasvatuksen yksiköitasolle tulee vielä kehittää. Varhaiskasvatuksen esihenkilöt ovat osallistuneet johtamiskoulutuksiin. Kasvatuksen ja opetuksen johdon yhteinen koulutuspäivä johtamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseksi on toteutettu kevätkaudella 2025.

Perusopetus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Perusopetus on osa esiopetuksesta alkavaa koulutusjatkumoa, ja se tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajan yleissivistyksen perustan muodostamiseen ja oppivelvollisuuden suorittamiseen. Perusopetus antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin sekä ohjaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja rakentamaan tulevaisuutta oppimisen keinoin.

Jokaisella perusopetusta antavalla koululla on opetus- ja kasvatustehtävä. Tämä tarkoittaa oppilaiden oppimisen, kehityksen ja hyvinvoinnin tukemista yhteistyössä kotien kanssa. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden osaamisen monipuoliseen kehittämiseen ja rakentaa oppilaiden myönteistä identiteettiä ihmisinä, oppijoina ja yhteisön jäseninä. Opetus edistää osallisuutta ja kestävä elämäntapaa

sekä kasvua demokraattisen yhteiskunnan jäsenyyteen. Perusopetus kasvattaa oppilaita ihmisoikeuksien tuntemiseen, kunnioittamiseen ja puolustamiseen.

Perusopetuksen yhteiskunnallisena tehtävänä on edistää tasa-arvoa, yhdenvertaisuutta ja oikeudenmukaisuutta ja osaltaan ehkäistä eriarvoistumista ja syrjäytymistä. Perusopetuksen kulttuuritehtävänä on edistää monipuolista kulttuurista osaamista ja kulttuuriperinnön arvostamista sekä tukea oppilaita oman kulttuuri-identiteetin ja kulttuurisen pääoman rakentamisessa. Perusopetuksen globaalikasvatus luo osaltaan edellytyksiä oikeudenmukaiselle ja kestäväälle kehitykselle YK:n asettamien kehitystavoitteiden suuntaisesti.

Perusopetuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: perusopetus sekä aamu- ja iltapäivätoiminta.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Edistetään koulu yhteisön turvallisuutta ja hyvinvointia: - Kaikissa kouluissa järjestetään oppilaiden turvapäivät Kultavuoren koulun mallin mukaisesti. - Someturva-palvelu otetaan käyttöön kaikissa kouluissa. Palvelun kustannuksissa hyödynnetään lahjoitusrahaa. - Kasvatuksen ja opetuksen hyvinvointitiimi selvittää oppilailta, miten hyvinvointia voisi lisätä koulu yhteisöissä. Mittarina on kyselyn toteuttaminen sekä toiminnan kehittäminen oppilaiden näkemysten pohjalta. Kehitetään oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitoja: - Mieli Ry:n materiaali otetaan käyttöön kaikissa kouluissa oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaitojen kehittämiseksi: oppilaat suorittavat Hyvän mielen taitomerkin. Innostetaan oppilaita osallistumaan kouluruokailuun. - Ruokailuun osallistumisprosentti paranee kaikissa kouluissa. - Ruokaraati-toimintaa kehitetään yhteistyössä ateriapalvelujen kanssa. Mittarina on oppilaiden vaikutusmahdollisuuksien lisääntyminen.	<i>Toteutunut osittain.</i> Oppilaiden turvallisuustapahtumat ja/tai 112-päivä on järjestetty kaikissa kouluissa. Someturva-palvelua ei ole otettu käyttöön, sillä kustannukset eivät mahtuneet talousarvioon kaupungin toiminnan ja talouden kehittämisohjelman vuoksi. Hyvinvointikysely on toteutettu, ja työryhmä on käynyt läpi kyselyn tulokset. Kehittämisteemat tukevat kaupunkitasoisten painotusten (turvallisuus, tunne- ja vuorovaikutustaidot, ruoka ja terveys) toteuttamista. <i>Toteutunut.</i> Mieli Ry:n materiaalia on käytetty alakouluissa osana monialaisia oppimiskokonaisuuksia. Taitomerkki suoritetaan vuosiluokalla 3. <i>Toteutunut osittain.</i> Ruokailuun osallistuminen on pysynyt samana yläkouluisten Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan: Vuonna 2023 ja 2025 koululounasta söi päivittäin 70 % 8.- ja 9.-luokkalaisista. Ruokaraati on kokoontunut, ja näin oppilaiden vaikuttamismahdollisuudet ovat lisääntyneet. Raadissa on ollut esim. tulevien kouluruokien maistelua.

	Ohjattua välituntiliikuntaa järjestetään kaikissa kouluissa vähintään kaksi kertaa viikossa yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden tai kolmannen sektorin kanssa. Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtionavustusta yhteisöllisen opiskeluhoollon edistämiseksi esi- ja perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. - Edistetään yläkouluikäisten oppilaiden kiinnittymistä kouluyhteisöön lisäämällä oppilaiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia. Kaikilla oppilailla on mahdollisuus toimia tukioppilaana, agenttina sekä Unesco-lähettiläänä. - Kaikissa kouluissa käytetään seudullista läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan suunnitelmaa. Vahvistetaan opetusteknologian taroituksenmukaista käyttöä sähköisten oppimisympäristöjen ja digitaalisten materiaalien osalta. - Koulutetaan henkilöstöä ViLLE-oppimisympäristön käyttöön ja käytetään oppimisanalytiikkaa opetuksen ja eriyttämisen tukena.	<i>Toteutunut.</i> Move!-hankkeessa on toteutettu liikuntavälkkiä yhdessä liikunta- ja nuorisopalvelujen sekä opiskeluhoollon kanssa. <i>Toteutunut.</i> Tukioppilas-, agentti ja Unesco-lähettilästoiminta on toteutunut suunnitellusti. Yhteiskoulussa jokaisella koulun oppilaalla on mahdollisuus toimia agenttina tai UNESCO-lähettiläänä. Agentit ja UNESCO-lähettiläät tekevät verkon välityksellä yhteistyötä muiden UNESCO Baltic Sea -verkoston (BSP) koulujen sekä Suomen UNESCO-koulujen oppilaiden kanssa. Agentit muodostavat Yhteiskoulun Vihreä lippu -ympäristöraadin. Agentit osallistuvat Yhteiskoululle saapuvien Erasmus+ -vieraiden ohjelmaan. Kevätlukukaudella 2025 ryhmä Yhteiskoulun agentteja vieraili Saksassa UNESCO BSP -verkoston kumppanikoulussa. Kevätlukukaudella 2025 UNESCO-lähettiläät osallistuivat alueellisten, valtakunnallisten ja kansainvälisten UNESCO-kouluverkostojen sekä UNESCO-lähettiläsverkostojen toimintaan. Yhteiskoulun ja lukion UNESCO-lähettiläät osallistuivat Ateenassa UNESCO World Youth Symposium -tapahtumaan, Tampereella UNESCO PAX -leirille sekä Oriveden Kampuksella UNESCO Itämeri-verkoston suunnittelu- ja koulutuspäiville. Kaikissa kouluissa käytetään seudullista läsnäolon tukemisen ja poissaolojen seurannan mallia. <i>Toteutunut.</i> ViLLE-koulutukset on käyty, ja oppimisympäristöä käytetään kaikissa kouluissa. Digitaalisen osaamisen suunnitteluun ja digipolkuun perehtyminen on aloitettu eri kouluissa ja työ jatkuu syyslukukaudella.
--	---	--

	- Eri kouluissa perehdytään Tampereen seudun perusopetuksen digitaalisen osaamisen suunnitelmaan sekä Oriveden perusopetuksen digipolkuun.	
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Vahvistetaan kestävyyskasvatuksen osaamista. - Tarjotaan koulutuksia Osakkeen kautta Tampereen seudulle yhteistyössä Tampereen alueen globaali- ja kansainvälisyyskasvatuksen kehittäjäryhmän kanssa. - Oriveden kestävyyspolku -materiaali otetaan käyttöön kaikissa kouluissa. Tarjoamme esi- ja perusopetuksen henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen. - Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntaosuuden verran (esim. tunne- ja vuorovaikutustaidot). - Orivesi on mukana suunnittelemassa seudullista Osakkeen koulutustarjontaa. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Koulujen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti. - Kehitetään opetushenkilöstön mentorointijärjestelmä. - Kasvatuksen ja opetuksen hyvinvointitiimi kokoontuu säännöllisesti ja edistää koulujen henkilöstön hyvinvointia suunnittelemalla yhteistä toimintaa ja varmistamalla, että kaupunkioorganisaation työhyvinvointia edistävät toimenpiteet ovat kaikkien tiedossa. - Toteutetaan kasvatuksen ja opetuksen johdon yhteiset kehittämispäivät johtamistyön tukemiseksi.	<i>Toteutunut.</i> Koulutuksia on tarjottu toukokuun 2025 loppuun asti. Kestävyyspolun esittelytilaisuudet on toteutettu eri kouluissa. <i>Toteutunut.</i> Osakkeen koulutuksiin on osallistuttu yli kuntaosuuden. Oriveden laskennallinen koulutuspäiväosuus on 2,20 %, ja toteuma on 3,01 %. Orivedeltä on edustus Osakkeen Työtiimissä ja Johtajuuden kehittämistiimissä. <i>Toteutunut.</i> Mentorikoulutuksiin on osallistunut kaupunkitasoisesti kolme opettajaa eri kouluista. Mentorointityön rakenne on kehitetty syyslukukaudella ja toiminta on käynnistynyt. Hyvinvointitiimi on kokoontunut suunnitellusti. Kasvatuksen ja opetuksen johdon yhteinen koulutuspäivä johtamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseksi on toteutettu kevätkaudella 2025.

Lukiokoulutus

Tilivelvollinen: Kasvatus- ja opetusjohtaja Mia Mattila

Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen. Yleissivistys koostuu arvoista, tiedoista, taidoista, asenteista ja tahdosta, joiden avulla opiskelija oppii ajattelemaan itsenäisesti ja kriittisesti sekä toimimaan vastuullisesti, myötätuntoisesti, yhteisöllisesti ja menestyksekkäästi. Lukio-koulutuksella on opetus- ja kasvatustehtävä, ja opintojen aikana opiskelija rakentaa identiteettiään, ihmiskäsitystään, maailmankuvaansa ja -katsomustaan sekä paikkaansa maailmassa.

Lukiokoulutus rakentuu perusopetuksen oppimäärälle. Se antaa yleiset jatko-opintovalmiudet yliopistoihin, ammattikorkeakouluihin ja lukion oppimäärään perustuvaan ammatilliseen koulutukseen. Lukiossa hankittuja tietoja ja taitoja osoitetaan lukion päättötodistuksella, ylioppilastutkintotodistuksella, lukiodiplomeilla ja muilla näytöillä. Lukiokoulutus ohjaa opiskelijaa tulevaisuuden suunnitelmien laadintaan ja elinikäiseen oppimiseen.

Oriveden lukio on Oriveden seudun (Orivesi, Juupajoki) yleissivistävää toisen asteen opetusta antava oppilaitos. Oriveden lukiossa on yleislinja sekä valtakunnallinen kirjoittajalukio, jonka opetuksen järjestämisessä tehdään asiantuntijayhteistyötä. Lukiossa on lisäksi lentopallopainotuslinja yhteistyössä Oriveden Ponnistuksen kanssa sekä urheilupainotukset. Oriveden lukio toimii samassa kiinteistökokonaisuudessa Oriveden yhteiskoulun vuosiluokkien 7–9 kanssa.

Tampereen seudun ammattiopisto Tredu järjestää Orivedellä ammatillista koulutusta nuorille sekä aikuisille. Oriveden lukio järjestää opetusta myös yhteisille kahden tutkinnon opiskelijoille.

Lukiokoulutuksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot: lukiokoulutus.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - Kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	- Lukion houkuttelevuutta ja markkinointia lisätään. Markkinointi toteutetaan nuoria puhuttelevalla tavalla. - Lukion laajaa kansainvälisysohjelmaa ja Unesco-koulustatusta käytetään markkinoinnissa. - Lukion kotisivut uudistetaan yhdessä elinvoimapalvelujen kanssa osaksi Oriveden kaupunkiorganisaation verkkosivuja. - Orivedellä perusopetuksen päättäneistä lukioon pyrkivistä vähintään 90 % valitsee oman lähilukion. - Lukion ja Yhteiskoulun yhteistyötä tiivistetään, jotta oman paikkakunnan perusopetuksen päättävät nuoret näkevät oman lähilukion mahdollisuudet. - Muualta tulevien opiskelijoiden määrä on vähintään 12.	<i>Toteutunut osittain.</i> Kansainvälisyydestä ja Unesco-toiminnasta on ollut sivun artikkeli keväällä OS:ssa ja muissa Pirmedioiden lehdissä ja verkkojulkaisuissa. Lukio toimii aktiivisesti mm. Unesco-kouluverkostossa ja on saanut sitä kautta valtakunnallista näkyvyyttä. Kotisivu-uudistus on alkanut syyslukukaudella. Lukioon pyrkivistä paikalliseen lukioon hakeutui 69 %. Lukion ja Yhteiskoulun yhteistyötä on tiivistetty, esim. on järjestetty Taksvärkkipäivän yhteinen ohjelma, opettajien yhteistyömahdollisuuksia (esim. tuntien seuraaminen) on lisätty, lisäksi koulukampuksella on yhteinen kv- ja globaalikasvatuksen tiimiorganisaatio.

		Elokuussa aloittavista ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoista 19 on tullut muualta.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Oriveden kaupungille valtionavustusta yhteisöllisen opiskeluhuollon edistämiseksi perusopetuksessa sekä lukiokoulutuksessa. - Edistetään lukion opiskelijoiden kiinnittymistä kouluyhteisöön liisäämällä opiskelijoiden osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia. - Opiskelijoiden ryhmäytymisen edistämiseksi hyödynnetään positive.fi-sivuston materiaalia. Innostetaan opiskelijoita osallistumaan kouluruokailuun. - Ruokailuun osallistumisprosentti paranee. - Ruokaraati-toimintaa kehitetään yhteistyössä ateriapalvelujen kanssa. Mittarina on opiskelijoiden vaikutusmahdollisuuksien lisääntyminen. - Käynnistetään hävikkiviikkotoiminta yhdessä opiskelijakunnan hallituksen kanssa. Opiskelijoiden liikkumista edistetään suunnitelmallisesti. - Järjestetään ohjattua välituntiliikuntaa yhteistyössä kaupungin muiden toimijoiden tai kolmannen sektorin kanssa. - Toteutetaan liikunnallinen haastekisa yhdessä opiskelijakunnan hallituksen kanssa. Lukutaitoa ja lukemisen kulttuuria kehitetään. - Järjestetään abien lukuleiri yhdessä Oriveden nuorisopalveluiden, Etsivän nuorisotyön ja Oriveden seurakunnan kanssa. - Järjestetään vähintään yksi kirjailijavierailu. Edistetään yhteistyötä paikallisen elinkeinoelämän kanssa. - Järjestetään tutustumiskäyntiä tai yrittäjävierailu.	<i>Toteutunut.</i> Monialainen yhteisöllinen opiskeluhoitoryhmä on kokoontunut säännöllisesti, ja siihen on osallistunut myös opiskelijakunnan edustus. Myös huoltajia on kutsuttu mukaan. Mieli Ry:n ja Positiiven materiaalia on käytetty yhteisöllisessä opiskeluhoitotyössä ja ryhmäytymisen edistämiseksi. Ryhmäytymisen avuksi on laadittu opettajien materiaalipaketti. <i>Toteutunut osittain.</i> Kouluruokailuun osallistuminen on heikentynyt Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan: vuonna 2023 koululounasta söi päivittäin 70 % lukiolaisista ja vuonna 2025 vastaava luku oli 63 %. Ruokaraati on kokoontunut, ja näin opiskelijoiden vaikuttamismahdollisuudet ovat lisääntyneet. Raadissa on ollut esim. tulevien kouluruokien maistelua. Hävikkiviikkotoiminta on aloitettu kevätlukukaudella. <i>Toteutunut osittain.</i> Liikkumista on edistetty sekä paikallisesti että seudullisesti Liikkuva opiskelu -ohjelmalla. Oriveden lukiossa on lisäksi ollut käytössä Liikkuvan koulun Liike joka oppitunti -toimintatapa. Paikallisesti on järjestetty esim. darts- ja kuntoporraskisa. <i>Toteutunut osittain.</i> Abien lukuleirin idea oli hyvä, mutta vain yksi opiskelija ilmoittautui. Leiri ei toteutunut. Kirjailijavierailu suunniteltiin, mutta se peruuntui kirjailijan esteen vuoksi. <i>Toteutunut osittain.</i> Paikallinen yrittäjävierailu on sisällyttänyt sijoittajaopintojaksoon. Lisäksi on vierailtu Pirkanmaan

	Hyödynnetään seudullista verkkotarjontaa opintojaksojen opiskelussa erityisesti pienten ryhmien osalta. Tutkintoon valmentavaa koulutusta (Tuva) ja yhteistyötä kehitetään yhdessä Tredun Oriveden toimipisteen kanssa. Tuva-työryhmä kokoontuu säännöllisesti. - Kaikki perusopetuksen päättävät nuoret jatkavat toisella asteella tai tutkintoon valmentavassa koulutuksessa. - Kaksoistutkinto-opiskelijoiden määrä nousee aikaisemmasta (viime vuosina kaksoistutkintoa on suorittanut 0–2 opiskelijaa).	käräjäoikeudessa, Poliisimuseossa sekä Lenin-museossa. <i>Toteutunut osittain.</i> Yksittäisiä opintojaksoja on opiskeltu verkkotarjottimen kautta mm. vaihtojen aikana. <i>Toteutunut osittain.</i> Tuva-työryhmä on kokoontunut. Kaikki perusopetuksen päättävät ovat saaneet opiskelupaikan. Kaksoistutkinto-opiskelijoita on 1. vuosikurssilla kolme ja toisella vuosikurssilla yksi.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Oriveden kaupunki on saanut valtionavustusta innovatiivisten oppimisympäristöjen edistämiseksi lukio-koulutuksessa. Hankkeen teemana on digitaalinen ja monitieteinen lukio, ja sen avulla edistetään opettajien tieto- ja viestintäteknologista osaamista. - Mittarina on eri oppiaineita yhdistävän digitaalisen oppimisympäristön kehittäminen. Tavoitteena on saada Okka-säätiön kestävän kehityksen sertifikaatti. Tarjoamme lukion henkilöstölle aktiivisesti lisä- ja täydennyskoulutusmahdollisuuksia. Kannustamme erityisesti Osakkeen koulutusten hyödyntämiseen. - Tavoitteena on hyödyntää Osakkeen koulutuksia vähintään kuntaosuuden verran. Henkilöstön hyvinvointia ja työkykyä tuetaan suunnitelmallisella, määrätietoisella ja inhimillisellä johtamisella. Koulujen johtamistyötä kehitetään systemaattisesti ja pitkäkestoisesti.	<i>Toteutunut.</i> Materiaalit ovat valmistuneet: - Lukion opetussuunnitelman mukaiset oppiainerajoja ylittävät tehtävät eri oppiaineyhdistelmissä - Opetuksen ja varhaiskasvatuksen tekoälysuositukset - Tietosuoja-asiat - Unesco-tiimin sivusto. <i>Toteutunut osittain.</i> Henkilöstö on vastannut kyselyyn. Okka-säätiö on analysoinut tulokset, ja ne on käsitelty henkilöstökokouksessa. Tulosten pohjalta on luotu kehittämissuunnitelma, mutta Okka-säätiön arviointitilaisuus siirtyi alkuvuodeksi 2026. <i>Toteutunut.</i> Osakkeen koulutuksiin on osallistuttu yli kuntaosuuden. Oriveden laskennallinen koulutuspäiväosuus on 2,20 %, ja toteuma on 3,01 %. <i>Toteutunut osittain.</i> Mentorikoulutuksiin on osallistunut kaupunkitasoisesti kolme opettajaa eri kouluista. Mentorointityön rakenne on kehitetty syyslukukaudella ja toiminta on käynnistynyt.

	- Kehitetään opetushenkilöstön mentorointijärjestelmä. - Toteutetaan kasvatuksen ja opetuksen johdon yhteiset kehittämisspäivät johtamistyön tukemiseksi.	Kasvatuksen ja opetuksen johdon yhteinen koulutuspäivä johtamisen ja työhyvinvoinnin tukemiseksi on toteutettu kevätkaudella 2025.
--	--	--

8.1.3 Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan alainen toiminta

HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA

	TA 2025	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	581 460		581 460	705 412	123 952
Toimintakulut	-5 466 540		-5 466 540	-5 091 762	-374 779
Toimintakate	-4 885 080		-4 885 080	-4 386 349	-498 731
Poistot ja arvonalentumiset	-86 450		-86 450	-142 721	56 271
Tilikauden yli-/alijäämä	-4 971 530		-4 971 530	-4 529 440	-442 090
= valtuustoon nähden sitova erä					

Hyvinvointipalvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan palvelualueen keskeisin yhteinen tavoite on kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tarkoittaa toimia, joilla ylläpidetään ja parannetaan väestön terveyttä, hyvinvointia, osallisuutta sekä työ- ja toimintakykyä. Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä säädetään mm. kuntalaissa ja kyse on kunnan yhdestä lakisääteisestä perustehtävästä. Monialainen, onnistunut hyvinvoinnin edistäminen edellyttää toimivia rakenteita, osaamista, riittäviä palveluja ja hyvinvoinnin edistämistyön resursointia. Myös järjestöillä, yhdistyksillä sekä seuroilla on merkittävä rooli hyte-työssä, ja kolmannen sektorin toimijat ovatkin palvelualueen keskeinen yhteistyökumppani.

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan tehtävänä on järjestää kansalaisto-, kirjasto-, kulttuuri-, liikunta-, nuorisotyön ja etsivän nuorisotyön palvelut sekä taiteen perusopetuksen palvelut. Lautakunta vastaa myös työllisyyspalvelujen tilaamisesta Tampereen seudun työllisyysalueelta, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinaatiosta sekä toimii ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavana kuntalain mukaisena toimielimenä. Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta toimii myös kansalaisopistotoiminnan yhteistoiminta-aluetta (Juupajoki, Kuhmoinen, Orivesi) koskevassa päätöksenteossa kuntien yhteisenä toimielimenä.

Palvelualue koostuu hyvinvointipalvelujen ja elämänlaatulautakunnan tulosalueista.

Hyvinvointipalvelujen tulosalue sisältää hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan johto- ja toimistopalvelut, lautakunnan sekä vanhus- ja vammaisneuvostojen kustannukset, maahanmuuttopalvelut, Tampereen kaupungin järjestämisvastuulle 1.1.2025 siirtyneet työllisyyspalvelut ja työttömyysturvaetuu- den kuntaosuudet, etsivän nuorisotyön, nuorten kesätyöllistäminen sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen koordinointiin liittyvät tehtävät.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Työllisyyspalvelut: -Yhteistyö Tampereen kaupungin kanssa toimii saumattomasti -Työttömyysaste laskee (vertailuna kehyskuntien ja koko Pirkanmaan vastaava luku) -Nuorten ohjaamo -toiminnan käynnistyminen (kävijämäärät)	- Yhteistyö Tampereen kanssa käynnistynyt ongelmitta, palvelujen yhteensovittamisen suunnitelma tehty, työryhmät käynnistyneet. - Työttömyysaste Orivedellä on noussut alkuvuodesta (tammikuu 11,5 %, joulukuu 12,1 %). Pirkanmaalla ja koko maassa työttömyysaste on noussut vuoden 2025 aikana enemmän kuin Orivedellä ja on edelleen korkeampi (1/2025: koko maa 12 %, Pirkanmaa 11,9 % ja 12/2025: koko maa 13,0 %, Pirkanmaa 13,6 %) - Ohjaamo-toiminta käynnistynyt 2/2025, avoinna tiistaisin klo 12-15, käyntikertoja 30.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Etsivä nuorisotyö toimii asiakaslähteisesti ja laadukkaasti, asiakkaat pääsevät palveluun ilman jonotusta -ohjattujen ja tavoitettujen nuorten määrää ja %-osuus ikäryhmästä (vertailuna Pirkanmaan %-osuus) -mistä lähetetty ja mihin ohjattu (vertailuna Pirkanmaan vastaavat luvut) -sosiaalisen vahvistumisen mittari (vertailuna koko Suomen tulokset) Hyte-kerroin, joka koostuu 15 indikaattorista, paranee vuosittain ja Oriveden tulos on Pirkanmaan keskiarvon yläpuolella. Hyvinvointisuunnitelman v. 2022-2025 tavoitteiden toteutuminen. Tavoitteiden toteutumista seurataan vuosittain hyvinvointitilinpäätöksessä. Uusi hyvinvointisuunnitelma laaditaan vuoden 2025 aikana.	Etsivä nuorisotyö tavoittanut 1.1-31.12.25, 83 nuorta, joista asiakkuus alkoi 76:llä. (1 asiakas, jota ei tavoitettu) Nuorista 25 % ohjautui työllisyyspalveluista, 21,4 % nuoren/vanhemman tms. suoran yhteydenoton kautta, 21,4 % oppilaitoksista ja 13,1 % sote-palveluista. Asiakkuus on päättynyt 30 nuorella, heistä 30 % siirtyi työhön tai työllistämistä edistävään palveluun, 30 % päätyi henkilökohtaiseen syyhyn (esim. muutto) ja 6,6 % siirtyi koulutukseen tai sote-palveluihin. Sovari tietoja tai muiden kuntien vertailutietoja ei käytettävissä. Tulokset helmi-maaliskuussa saatavilla. Hyte-kerroin on noussut merkittävästi. Vuonna 2025 hyte-kerroin 76 (vuonna 2024: 65, vuonna 2023: 66). Euroina 207.700 € (vuonna 2024: 176.900 €). Orivesi kaupunkiseudulla sijalla 3/8. Laaja hyvinvointikertomus vuosilta 2022-2024 käsitelty valtuustossa 16.6.2025. Vuoden 2025 tilinpäätös käsitellään uuden suunnitelman yhteydessä. Uuden suunnitelman laadinta aloitettu elokuussa 2025 ja asiakirja valmistuu kesällä 2026.

	Mahdollistetaan vanhus- ja vammaisneuvoston aktiivinen toiminta (kokousten/tapahtumien määrä, talousarvion toteutuminen).	Vanhus- ja vammaisneuvostoilla on ollut kummakin neljä kokousta alkuvuonna.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Koko palvelualue: Palvelualue omalta osaltaan toteuttaa työhyvinvoinnin kehittämisohjelman toimenpiteitä ja raportoi tulokista Työhyvinvointikyselyn tulokset paranevat (vastaajien lukumäärä ja kyselyn tulokset kehittyvät positiivisesti, vuosi 2024 ensimmäinen vertailuvuosi) Sairauspoissaolopäivät vähenevät (pvä/hlö, kehitys edellisistä vuosista, vertailu koko kaupungin ka.) Luku sisältää myös OSKO:n tuntiopettajat. Henkilöstön koulutuksiin osallistuminen (osallistujien määrä, koulutusten määrä/hlö, vertailu koko kaupungin ka.)	Palvelualue on aktiivisesti mukana toteuttamassa kehittämisohjelman toimenpiteitä oman palvelualueen osalta. Kaupungin työhyvinvointikyselyä ei ole tehty v. 2025 Sairauspoissaolopäivät vähentyneet 119 pv, 24,6 %. Vuonna 2025: 364 työpäivää. (2024: 483 työpäivää) Koulutuksia yhteensä 79 työpäivää, osallistujia 15 hlöä.

Elämänlaatupalvelut

Tilivelvollinen: hyvinvointijohtaja Tuija Peurala

Elämänlaatupalvelujen tehtävänä on luoda edellytyksiä ja tukea ihmisten yhtäläisiä mahdollisuuksia lisätä hyvinvointiaan eri tavoilla kirjastopalveluiden, kansalaisopiston, kulttuuripalveluiden, liikuntapalveluiden ja nuorisopalveluiden kautta yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Elämänlaatupalvelut tekevät paikallista ja seudullista yhteistyötä luoden Orivedelle laadukkaita ja kattavia hyvinvointipalveluita taloudellisesti ja tehokkaasti. Elämänlaatupalvelut tarjoavat ja ylläpitävät kuntalaisille harrastuspaikkoja ja -mahdollisuuksia koko elinkaari huomioiden. Palveluita suunniteltaessa ja toteutettaessa otetaan huomioon saavutettavuus, tasavertaisuus sekä osallisuuden periaatteet.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Elämänlaatupalvelut järjestävät eriikäisille kuntalaisille aktiviteetteja, ovat mukana muiden palvelualueiden/3.sektorin toiminnassa/tapahtumissa sekä kehittävät aktiivisesti myös omaa toimintaansa sekä näkyvyyttä - Tapahtumien määrä - Hankkeiden määrä - Palvelukeskusten väliset yhteiset projektit - Yhteistyö 3. sektorin kanssa - Investoinnit	Tapahtumia järjestetty/tuettu runsaasti vuoden aikana Hankkeet: - Nuorisotyö koulussa - Harrastamisen Suomen malli - Liikkuva koulu / MOVE - Oskon eart -kestävää tulevaisuutta - Osko: Priima -tulevaisuushanke - Osko: Erasmus -aikuiskoulutukselle akkreditointi. - Opintoseteliavustus -hanke

	<i>Kulttuuripalvelut:</i> -olemme osallisia kulttuuripalveluiden seudullisessa kehittämistoiminnassa (esim. operaatio Pirkanmaa, mikäli hanke toteutuu) <i>Kansalaisopisto:</i> -vahvistamme kaupungin elinvoimaa tarjoamalla ja mahdollistamalla kiinnostavia ja innostavia harrastusmahdollisuuksia ja tapahtumia kuntalaisille <i>Liikuntapalvelut:</i> -virkistys- ja vapaa-aika-alueiden investoinneissa kiinnitetään huomiota alueiden vetovoimaan ja käytön määrään kynnyskseen	<i>Kulttuuripalvelut:</i> Olemme kuntien kulttuuriverkoston (operaatio Pirkanmaa) jäseniä 1.1.2025 alkaen ja sopimus on tehty kolmeksi vuodeksi. Osallistumme valtakunnalliseen Elinvoimaa kulttuurista verkostoon ke-säkuusta alkaen. Osallistumme laajasti kulttuurihyvinvoinnin yhteistyön verkostoihin. Olemme yhteistyökumppanina Pirkanmaan tanssin keskuksen ja muutamien ammattitaiteilijan hankkeissa niiden toteutuessa. <i>Kansalaisopistopalvelut:</i> Kansalaisopiston kansalaistaitojen kurssivalikoima, yleisluennot, opintopistekurssit ja taiteen opetus monipuolisesti lisäävät kuntalaisten hyvinvointia ja kaupungin veto- ja pito-voimaa. <i>Kirjastopalvelut:</i> Kirjasto on osallistunut yhteiskoululla Lukuviikkoon, liikuntahallilla MLL:n vappuriehään, Kampuksella Eskarilta ekalle -tapahtumaan, Kampuksella ja nuorisotalolla seiskaluokkien ja lukion ykkösten ryhmäytykseen. Eskareiden vanhempainilta pidettiin kirjastossa. Paikalliset toimijat ovat saaneet käyttää kirjastotilaa tapahtumien järjestämiseen. PIKI-yhteistyö: Orivesi on mukana ohjausryhmässä, e-kirjaston palaute-ringissä, kokoelmatiimissä, laajennetussa järjestelmätiimissä (kirjastojärjestelmän vaihdon ajaksi) sekä verkkokirjaston sisällöntuotannossa. Kokoelmatiimi päivitti kokoelmapolitiikan. PIKE-yhteistyö: Kuukausittaiset etäkahvit Pirkanmaan ja Keski-Suomen kirjastonjohtajille, vuosittaiset esihenkilöpäivät vuorotellen Pirkanmaalla ja Keski-Suomessa. Yhteistyö Tampere/Teerentaival-reitissä, Kangasala/Vesijärven melontareitti sekä Gravel-pyöräilyreitit lähikuntien kanssa.
--	---	--

	- tiedotuksen lisääminen ja kehittäminen (mm. some-kanavat)	Liikuntapalveluille perustettu some-kanavat ja niiden sisällön tuotantoon nimetty vastuuhenkilö. Ulkoliikuntapaikoille/retkeily- ja virkistysalueille otettu käyttöön nettipohjainen työkalu, jonka kautta käyttäjät näkevät olosuhteet ja voivat jättää vikailmoituksia sekä palautetta.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Elämänlaatupalvelut tarjoaa kaikenikäisille kuntalaisille matalan kynnyksen saavutettavia ja laadukkaita hyvinvointia edistäviä palveluita <i>Nuorisopalvelut:</i> - Nuorisopalvelujen toiminta (leirit/retket/nuorisotalo kävijämäärän kehitys) - Nuorisovaltuuston toiminta/aloitteet <i>Kirjasto:</i> - Kirjaston kävijä- ja lainausmäärien kehitys - Lukukoira toiminnan kehittäminen (lapset, maahanmuuttajat), kävijämäärä - Taidelainaamon käynnistäminen, lainausmäärien kehitys	<i>Nuorisopalvelut:</i> leirit: 3 leiriä, 46 osallistujaa. Päiväleirit: 3 kpl retkiä/tapahtumia: 41 kpl Nuorisovaltuusto kokoontui 10 kertaa sekä lisäksi nuvan hallitus/aloitte-työryhmä 5 kertaa. <i>Kirjastopalvelut:</i> Kävijät 72 078 (-10,4 %) Lainat 153 386 (-2,9 %) Avoimia tapahtumia 81 kpl, osallistujia 876 Käyttäjäkoulutuksia 44kpl, osallistujia 787 Taidelainaamo aloitti toimintansa vuoden alussa, lainattavia teoksia on 14 kpl, lainoja on 24. Keväällä puolet (3/6) lukukoiraikäyneistä peruttiin, koska lukuvuoroja ei ollut varattu yhtään. Syksyn kaikki 7 käyntiä toteutuivat. <i>Kansalaisopistopalvelut:</i> Kansalaisopiston kurssimaksut korottuvat n. 5 %. Kansalaistaitokurssit ja yleisluennot ovat maksuttomia. Lasten ja nuorten opetuksessa käytössä ovat sisälennot ja vapaaoppilaspaidat. Kansalaisopisto on kaikukortti -kohde. Taiteen perusopetuksen opetus-suunnitelmat on päivitetty ja Koskitietovarantoon suoritusmerkintöjen vieminen on mahdollistettu. Koskitietovarantoon ei ole tehty siirtoja. Taiteen perusopetuksen lakimuutos on tekeillä. Seuraamme lakimuutosprosessia ja odotamme taiteen perusopetuksen oppimäärän perusteiden valmistumista.

	<i>Kansalaisopistopalvelut:</i> -kurssimaksut korottuvat maltillisesti - oppilasmäärän ylläpitäminen ja kasvattaminen mahdollisuuksien mukaan - taiteen perusopetuksen opetus-suunnitelmien päivittäminen ja tuntiresurssin tarkistaminen - oppilastietojen Koskeen viemisen käynnistäminen <i>Kulttuuripalvelut:</i> - Toteutamme Oriveden kaupungin kulttuuristrategian mukaista toimintaa ja noudatamme Pirkanmaan alueellisen kulttuurihyvinvointisuunnitelman suosituksia - Kaiku-kortti pilotin toteutus <i>Liikuntapalvelut:</i> Tuemme kuntalaisia liikunnallisessa elämäntavassa -ohjatut ryhmät (kpl, asiakasmäärä), -liikuntaneuvonta (asiakasmäärä), -liikuntapaikkojen kävijämäärät -liikuntavälineiden lainausmahdollisuus -MOVE-mittaukset kehittyvät positiiviseen suuntaan (yhteinen opetuspalvelujen kanssa)	Osallistujia kansalaisopiston kursseille: Kevät 2025 1428 osallistujaa (kevät 2024 1306) Syksy 2025 1402 osallistujaa (syksy 2024 1447) <i>Kulttuuripalvelut:</i> Olemme toteuttaneet kulttuuristrategian mukaista kulttuuritoimintaa ja kulttuurihyvinvoinnin edistäminen kaikukortti- ja kulttuurikaveritoiminnan muodoissa. Tapahtumakokonaisuuksia vuonna 2025 oli noin 40. <i>Liikuntapalvelut:</i> Käyntejä 1-12/2025 (1-12/2024) ohjatut ryhmät 45 kpl: 5.123 (33 kpl: 5.932) liikuntaneuvonnan asiakkaat 23 (10) uimahalli: 41.783 (41.957) liikuntahalli: 75.042 (70.880) jäähalli: 25.700 (25.365) Liikuntavälineiden lainaus toteutetaan yhteistyössä kirjastopalveluiden kanssa.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	- Tarjoamme resurssien puitteissa harjoittelu-, työkokeilu- sekä oppisopimuspaiikkoja (kpl/vuosi) - Toiminnan nettokustannus/asukas (asukasluku 8856) Asiakaskokemusta kehitetään; perustetaan asiakasraati, kerätään asiakaspalautetta esim. sähköisen kyselyn avulla Turvallisemman tilan periaatteiden laatiminen ja käyttöönottoaminen	Harjoittelu-, työkokeilu- ja oppisopimuspaiikkoja 7 kpl kesätyöntekijöitä 15 kpl Kustannuslaskelmat per asukas toimintakatteesta: liikuntapalvelut: 125,20 €/as. (2024: 137,12 €/as.) kirjasto: 43,94 €/as. (2024: 45,52 €/as.) kansalaisopisto: 44,29 €/as. (2024: 51,66 €/as.) kulttuuri: 6,08 €/as. (2024: 7,38 €/as.) nuorisotyö: 26,36 €/as. (2024: 28,27 €/as.) - liikuntapaikkakysely seuroille/yhdistyksille - OSKO:n kurssipalautekysely - OSKO:n kurssitoivekysely kuntalaisille - Kirjaston asiakkaille kysely uusista aukioloajoista

	Laaditaan nuorisotyön perussuunnitelma (NUPS) vuosien 2025-2026 aikana	Toteutetaan alkuvuonna 2026.
	Laaditaan liikuntaohjelma vuosien 2025-2026 aikana	Laaditaan vuoden 2026 aikana.
	Osallistutaan aktiivisesti seutuyhteistyöhön. -seutukunnan yhteiset projektit; reitistöt, mobiilipalvelut, ohjausryhmät	Laaditaan vuosien 2026-2027 aikana. Toteutuu

Selvitys lautakunnan alaisen toiminnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä

Palvelualueen riskikartoitus on päivitetty toukokuussa 2025, eikä riskien tai niiden hallintakeinojen osalta ole tullut muutoksia vuodesta 2024.

Vuonna 2025 palvelualueella sattui kaksi työtapaturmaa. Tapaukset on käyty läpi henkilöstön kanssa. Tilanteet ovat olleet sellaisia, ettei niillä ole vaikutusta palvelualueen riskikartoitukseen tai riskien hallintakeinoihin.

Syksyllä 2025 ilmeni kaupungin auton ja luottokorttien väärinkäyttötapaus, jonka vuoksi liikuntapalveluissa on tehty sisäinen tarkastus. Kaupungin kalustoon liittyvää ohjeistusta sekä luottokortti-/tiliostojen kuittikäytäntöjä on tarkennettu ja koko kaupungin yhteinen kirjallinen ohjeistus on annettu joulukuussa 2025. Ohjeistus on käyty palvelualueella läpi koko henkilöstön kanssa ja henkilöstölle on annettu kirjalliset tarkennetut työyksikkökohtaiset ohjeet.

Muilta osin vuonna 2025 ei ole ollut merkittäviä poikkeavia tapahtumia tai toteutuneita strategisia, taloudellisia, operatiivisia tai vahinkoriskejä.

8.1.4 Teknisen lautakunnan alainen toiminta

TEKNINEN LAUTAKUNTA

	TA 2025	Muutos	TA+muutos	Toteutuma	Poikkeama
Toimintatuotot	8 226 860		8 226 860	7 737 912	-488 948
josta valmistus omaan käyttöön	37 950		37 950	27 722	-10 227
Toimintakulut	-8 128 410		-8 128 410	-7 654 571	-473 839
Toimintakate	98 450		98 450	83 341	-15 109
Poistot ja arvonalentumiset	-3 305 780		-3 305 780	-3 325 134	19 354
Poistoeron muutos	48 860		48 860	48 860	0
Tilikauden yli-/alijäämä	-3 559 410		-3 559 410	-3 370 769	-188 641

= valtuustoon nähden sitova erä

Teknisten palvelujen hallinto

Tilivelvollinen: Tekninen johtaja Matti Vesava

Hallintopalveluiden tehtävänä on huolehtia tekniikka- ja ympäristöpalveluiden suunnittelu-, neuvonta-, toimisto- yms. tehtävien keskitetystä hoitamisesta ja toimintaedellytysten luomisesta eri tulosalueiden toiminnalle.

Hallintopalvelut -tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Rakennusvalvonta ohjaa kaavoituksen toteutumista ja rakennetun ympäristön kehittymistä vastamalla rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta. Rakennusvalvonnan tehtävänä on huolehtia turvallisen, terveellisen, viihtyisän ja kauniin rakennuskannan muodostumisesta. Huomioon otetaan rakentajan, naapurin, ympäristön ja yhteiskunnan velvollisuudet ja oikeudet. Tähän pyritään ohjauksella, neuvonnalla, lupapäätöksillä ja valvonnalla siten kuin maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntö edellyttää. Lisäksi rakennusvalvonnan tehtäviin kuuluu rakennuksia koskevat tarvittavat lausunnot, työvaihetarkastukset sekä valvontatehtävät.

Ympäristönsuojelun tehtävänä on hoitaa ympäristölupiin ja maa-aineslupiin liittyvät asiat sekä ympäristölainsäädännön mukaiset muut tehtävät kuten ilmoitus- ja valvonta-asiat. Lisäksi ympäristönsuojelu seuraa ympäristön tilaa ja tekee tiedottamista ja neuvontaa.

Yksityistieasiat Yksityistieavustuksiin liittyvät asiat.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Valmistelemme yhdessä kaavoituksen kanssa uusien alueiden kunnallisteknisiä ratkaisuja. Joustava sähköinen rakentamisen lupamenettely ja asiakaslähtöinen neuvonta. Mittarina asiakaspalautteet. -Varaudumme kouluttautumalla mm. mahdollisiin lakimuutoksiin osallistumalla määrärahojen puitteissa tarjottavaan koulutukseen ja kurssituksiin.	Tekniikka- ja ympäristöpalvelualue ja kaavoitus ovat pitäneet säännöllisesti yhteisiä palavereja, joissa on käsitelty kummankin alan meneillään olevia hankkeita ja niiden toteuttamista. Uusi rakentamislaki ja kaupungin päivitettävä rakennusjärjestys ovat työllistäneet rakennusvalvontaa ja ympäristöpuolta. Rakennusjärjestyksen työstämistä jatketaan vielä vuonna 2026.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Aukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Turvalliset ja hyvin hoidetut kulkuyhteydet; mittarina asiakaspalaute Kuntalaiskyselyt tekniikan alan toiminnoista ja hankkeista.	Katujen, kevyen liikenteenväylien ja yleisten alueiden talvikunnossapito onnistui varsin hyvin ja asiakaspalaute otettiin huomioon ja niistä annettiin palautetta myös kaupungin katuja hoitaville urakoitsijoille. Varsinkin uudet lumenkasaupaikat vähensivät siirtokustannuksia merkittävästi.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi	Työssä jaksaminen ja vähäiset poisolot.	Henkilöstön jaksamiseen ja työkyvyn ylläpitämiseen tulee jatkossa kiinnittää lisää huomiota.

- Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Yhteiset palaverit ja niissä esiin tulleet seikat ja asiat. Työntekijät mukaan suunnittelemaan ratkaisuja ja työtapoja.	Tekniikka- ja ympäristöpalvelualueen esihenkilöt pitävät 2-3 kuukauden välein palaverin, jossa kukin esihenkilö tai oman alansa vastaava esittelevät senhetkistä ja tulevaa toimintaansa. Henkilöstön mukaanottoa töiden suunnitteluihin voitaisiin vieläkin tehostaa.
--	---	--

Tilapalvelu

Tilivelvollinen: Kiinteistöpäällikkö Jaana Rajantaus 18.5.2025 asti
Tekninen johtaja Matti Vesava 19.5.2025 alkaen

Kiinteistöpäällikön tehtävänä on vastata tilapalvelujen tulosalueesta. Tilapalvelun tehtävänä on järjestää ja vastata kaupungin omistamien kiinteistöjen kiinteistönhuollosta, hoidosta ja korjauksista, vastata kaupungin vuokraamien huoneistojen ja kiinteistöjen hallinnasta sekä järjestää ateria- ja siivouspalvelut kaupungin palvelukeskuksille.

Tilapalvelu -tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Kiinteistöhuollon tehtävänä on hoitaa, huoltaa ja pitää kunnossa kaupungin omistamat kiinteistöt sekä huoltaa sopimuksen mukaan kaupunkikonserniin kuuluvien yhtiöiden kiinteistöjä sekä vastata kaupungin vuokraamien huoneistojen ja kiinteistöjen hallinnasta.

Ateriapalvelun tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelukeskusten asiakkaille sekä henkilöstölle ateriapalveluita.

Siivouspalvelun tehtävänä on tuottaa kaupungin palvelukeskusten kiinteistöihin siivouspalvelua.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Kiinteistöjen kehittäminen yhdessä palvelualueiden ja käyttäjien kanssa heidän tarpeidensa mukaisesti omien ja kaupungille vuokrattujen kiinteistöjen osalta. Käyttäjäkyselyt ja palaute korjausurakoiden jälkeen. Tiedottaminen tilapalvelu kiinteistöjen tilojen vuokrausmahdollisuuksista. Tilojen vuokraustilanne näkyy netissä.	Oriveden kaupunki neuvotteli pitkään Pirhan kanssa tiettyjen sote-kiinteistöjen jatkovuokraamisesta Pirhalle ja sopimus vuokraamisesta allekirjoitettiin syksyllä 2025. Terveyskeskukselle ja Särkännodille teetettiin pitkän tähtäimen suunnitelmat (PTS). Uuden nuorisotilan rakentaminen aloitettiin toukokuussa kaupungintalolle ja mukana hankkeen suunnittelussa olivat myös käyttäjät. Hanke valmistui lokakuussa 2025. Tilojen vuokrauksen kehittäminen on työn alla. Kiinteistöstrategian päivitys on tehty ja sen ovat käsitelleet tekninen

		lautakunta ja kaupunginhallitus ja seuraavaksi se menee kaupunginvaltuuston käsittelyyn helmikuussa 2026.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Turvataan kiinteistöjen turvalliset ja terveelliset työskentelyolosuhteet, joissa on hyvä tehdä töitä ja opiskella. Reagoidaan ripeästi olosuhteisiin, joilla on vaikutusta sisäilman laatuun kaupungin sisäilmaohjeistuksen mukaan. Kysely vuosittain tai tehdyn toimenpiteen jälkeen.	Kaikkiin ongelmakohtiin pyritään tarttumaan ripeästi ja tehokkaasti; mm sisäilma- ja kosteusasiat. Sisäilmatyöryhmää vetää kiinteistömestari. Kysely pyritään toteuttamaan vuoden 2026 aikana.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Sairauspoissaolojen vähentäminen työhyvinvointia lisäämällä. Eduhousen koulutukset esihenkilöille. Jokainen esihenkilö suorittaa vuosittain vähintään kaksi omassa työssä tarvittavaa koulutusta. Henkilöstön työn kannalta tarvittavat koulutukset ja pätevyydet ajan tasalla.	Työpaikkaselvitysten kautta pyritään parantamaan mm. työhyvinvointia. Kaikkiin henkilöstöä koskeviin asioihin pyritään tarttumaan ripeästi ja kaupungin ohjeistuksen mukaan. Koulutusjaksot ovat olleet vähäisiä.

Kunnallistekniikka

Tilivelvollinen: Kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen

Kunnallistekniikan tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Liikenneväylät ja konekeskus -tulosyksikkö huolehtii kaupungin katuverkon ylläpitämisestä, suunnittelusta ja rakentamisesta. Toiminnan toteuttamiseen käytetään kaupungin omaa konekeskusta ja henkilöstöä sekä paikallisten yrittäjien palveluita. Tulosyksikkö huolehtii myös kaupungin vesihuoltoverkoston kunnossapidosta ja rakentamisesta.

Puistot ja yleiset alueet -tulosyksikkö vastaa julkisten viheralueiden ja leikkikenttien suunnittelusta ja hoidosta. Tähtiniemen jätevedenpuhdistamon kompostoidusta jätevesilietteestä jatkojalostetaan multaa viherrakentamiseen ja myyntiin. Tulosyksikkö huolehtii myös kaupungin matonpesupaikoista ja pieneläinhautausmaasta.

Kunnallistekniikan vastuulla on romuajoneuvoista huolehtiminen ja roskaantuneiden alueiden siistiminen.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki	Kunnallistekniikka luo yhdessä kaa-voituksen kanssa yrityksille helposti lähestyttäviä, rakenteeltaan toimivia ja sijainniltaan kiinnostavia toimitilaluolia	Yhteisiä palavereita on ollut useita. Kaupunkiympäristöön, sen ylläpitoon ja kehittämiseen panostetaan edelleen tehokkaasti, vaikka

- kaupungin joustava maan- käyttö ja ketterät elinkeino- palvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Hyvin hoidettu ja toimiva viherympäristö lisää alueen houkuttelevuutta ja parantaa alueen imagoa Leikkipaikkojen ja puistojen suunnitelmallinen kehittäminen Tyytyväisyyskyselyt, esittelyt so- messa	henkilöstöresurssit ovat pienemmät kuin aikaisempina vuosina. Hankkeita pyritään esittelemään eri viestintäkanavien kautta.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Kuntalaisten osallistaminen puistojen ja viheralueiden suunnitteluun sekä kunnossapitoon->kuntalaissy- sely Kävelyn ja pyöräilyn edistämishjel- man jalkauttaminen Turvallisuuskohteet Kunnallistekniikan vuoden 2025 työ- kohteista kartta/tiedot nettisivuille. Isompiin kohteisiin yleisötilaisuus	Yhteistyö eri alueiden asukkaiden kanssa on ollut pääsääntöisesti hy- vää, vaikka joskus palaute on ollut myös negatiivistakin. Vieraslajien torjuntaa tehdään kau- pungin omilla alueilla sen mukaan kun työvoimaa riittää. Niin kuin muissakin kunnissa, kau- punkilaisia kannustetaan itsenäisesti tuhoamaan vieraslajeja mm. omilta mailtaan. Tilaisuuksia on pidetty ja kaupunki- laisia kuultu eri työkohteissa ennen kuin urakat ovat alkaneet.
Johdamme innovatiivisesti ja kestä- västi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmalli- sesti ja taloudellisesti	Koulutuksen lisääminen koko kun- nallistekniikan henkilöstölle Kunnallistekniikan uudistaminen työmenetelmien sekä materiaali- lintojen osalta huomioiden talous sekä ympäristövaikutukset. Yhteistyö koululaitosten kanssa	Erilaiset tapahtumat, messut ja muu koulutus. Tässä on työsarkaa, mutta myös mahdollisuuksia, joita pitää hyödyn- tää tehokkaasti ja asiallisesti.

Vesihuoltolaitos

Tilivelvollinen: Vesilaitos, LVI-tekniikko Esko Mäntysaari
 Viemärlaitos, puhdistamonhoitaja Markku Suhonen
 Verkosto, kunnallistekniikan päällikkö Mika Kuivanen

Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on järjestää raakaveden ottamistoiminnan ja hyvälaatuisen talousveden toimittamisen kuluttajille sekä järjestää jätevesien vastaanoton ja niiden puhdistamisen ympäristölle vaarattomaan muotoon. Vesihuoltolaitoksen tehtävänä on lisäksi ylläpitää ja saneerata rakennettuja vesi- ja viemäriverkostoja sekä rakentaa yhteiskunnan tarpeisiin vesi- ja viemäriverkostoa.

Vesihuoltolaitoksen tulosalue sisältää seuraavat toiminnot:

Vesihuoltolaitoksen yleisjohtossa hoidetaan vesihuoltolaitoksen liittymissopimusasiat, laskutusasiat ja asiakaspalvelu.

Vesilaitoksen toiminta sisältää raakaveden ottamisen pohjavedenottamoilta, veden neutraloinnin Hirsilän vedenkäsittelylaitoksella ja jakelun toiminta-alueen kuluttajille, osaan Eräjärven Seudun Vesi- osuuskunnan verkostoa sekä Kangasalan kunnassa toimivalle Ponsan vesiosuuskunnalle. Raakavesi otetaan pääsääntöisesti Kiviharjun ja Yrösjoen pohjavedenottamoilta. Vesilaitoksella on käytettävissä kaksi varavedenottamoa ja runkoputkiyhteys Juupajoen kunnan Huikonkankaan vedenottamoon.

Viemärlaitoksen toiminta sisältää laitoksen verkostoon liittyneiden kiinteistöjen jätevesien vastaanoton, johtamisen ja puhdistamisen ympäristölle vaarattomaan muotoon. Viemärlaitos ottaa vastaan Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla asumisessa syntyviä sako- ja umpikaivolietteitä, jotka puhdistetaan ympäristölle vaarattomaan muotoon. Myös Juupajoen kunnan jätevedet johdetaan ja puhdistetaan Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla.

Toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet	Toimenpide ja mittari	Toteutuminen
Vahvistamme elinvoimaamme - Orivesi on rohkeasti kehittyvä, investointeja houkutteleva ja tulevaisuutta ennakoiva kaupunki - kaupungin joustava maankäyttö ja ketterät elinkeinopalvelut tuovat virtaa koko Orivedelle	Otamme huomioon kuntalaisaloitteet vesi- ja viemäriinjojen suunnittelun ja rakentamisen yhteydessä. Määrärahojen puitteissa laajennamme vesi- ja viemärlaitosverkostoa.	Uusia aloitteita ei ole tullut. Peruskorjaukset ja korjaukset teetettiin urakoiden kautta ja/tai osin omana työnä.
Edistämme asukkaiden hyvinvointia - Turvaamme lasten ja nuorten hyvän kasvun ja oppimismahdollisuudet - Asukkaat ovat aktiivisia ja hyvinvoivia - Vilkas ja osallistuva yhteisö tekee Oriveden	Laadukkaan talousveden tuottaminen ja vedenjakelu Talousveden laatuvaatimusten täyttyminen Vesilaitoksen toimintahäiriöiden määrä: >50 liittyjää koskeva jakeluhäiriö enintään 2 kpl/v <50 liittyjää koskeva jakeluhäiriö enintään 8 kpl/v Jätevedenpuhdistamon tarkkailutulokset ovat hyvät ja lupavaatimukset täyttävät.	Vesivuotoja on ollut varsin vähän 4-5 kpl. Ylävesisäiliö on edelleen ollut pois käytöstä. Hirsilään Yrösjoelle vedenkäsittelylaitokselle asennettiin varavoimakone. Puhdistamon tulokset ovat olleet korkeatasoiset. Puhdistamolle tehtiin pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) kesällä 2025.
Johdamme innovatiivisesti ja kestävästi - Henkilöstön osaaminen ja hyvinvointi ovat johtamisen keskiössä - Uudistamme johtamista ja toimimme suunnitelmallisesti ja taloudellisesti	Henkilökunnan osaamisen ylläpitäminen ja henkilöstön tasapuolinen kohtelu. -Ylläpidämme henkilökunnan osamista osallistumalla määrärahojen puitteissa tarjottavaan koulutukseen, messutapahtumiin sekä kurssituksiin. - Johtamisessa huomioidaan henkilöstön kannanotot ja mahdollisesti esiin tuleviin epäkohtiin puututaan nopeasti.	Kaikkiin ristiriitatapauksiin tulee reagoida heti. Monipuolinen tehtäväkenttä vaatii monipuolista osaamista ja taitojen kehittämistä. Vesi- ja viemärlaitoksella on säännöllisiä koulutustapahtumia, joihin henkilökunta osallistuu mahdollisuuksien mukaan.

8.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Talousarvio 2025	Muutos	Talousarvio+ Muutos	Toteuma 2025 01-12	Poikkeama
D1010 Vaalit					
Toimintatuotot	15 000	0	15 000	7 000,00	8 000,00
Toimintakulut	-90 311	0	-90 311	-30 949,84	-59 361,16
Toimintakate yhteensä	-75 311	0	-75 311	-23 949,84	-51 361,16
Vuosikate	-75 311	0	-75 311	-23 949,84	-51 361,16
Tilikauden tulos	-75 311	0	-75 311	-23 949,84	-51 361,16
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-75 311	0	-75 311	-23 949,84	-51 361,16
D1020 Tilintarkastus					
Toimintakulut	-50 208	0	-50 208	-38 367,84	-11 840,16
Toimintakate yhteensä	-50 208	0	-50 208	-38 367,84	-11 840,16
Vuosikate	-50 208	0	-50 208	-38 367,84	-11 840,16
Tilikauden tulos	-50 208	0	-50 208	-38 367,84	-11 840,16
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-50 208	0	-50 208	-38 367,84	-11 840,16
B110 Kaupunkikehityspalvelut					
Toimintatuotot	298 100	0	298 100	267 376,22	30 723,78
Toimintakulut	-2 698 278	0	-2 698 278	-2 340 201,25	-358 076,75
Toimintakate yhteensä	-2 400 178	0	-2 400 178	-2 072 825,03	-327 352,97
Vuosikate	-2 400 178	0	-2 400 178	-2 072 825,03	-327 352,97
Tilikauden tulos	-2 400 178	0	-2 400 178	-2 072 825,03	-327 352,97
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 400 178	0	-2 400 178	-2 072 825,03	-327 352,97
B120 Konsernipalvelut					
Toimintatuotot	375 500	0	375 500	349 482,73	26 017,27
Toimintakulut	-2 607 233	0	-2 607 233	-2 345 311,46	-261 921,54
Toimintakate yhteensä	-2 231 733	0	-2 231 733	-1 995 828,73	-235 904,27
Vuosikate	-2 231 733	0	-2 231 733	-1 995 828,73	-235 904,27
Tilikauden tulos	-2 231 733	0	-2 231 733	-1 995 828,73	-235 904,27
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 231 733	0	-2 231 733	-1 995 828,73	-235 904,27
A10 Kaupunginhallitus					
Toimintatuotot	688 600	0	688 600	623 858,95	64 741,05
Toimintakulut	-5 446 030	0	-5 446 030	-4 754 830,39	-691 199,61
Toimintakate yhteensä	-4 757 430	0	-4 757 430	-4 130 971,44	-626 458,56
Vuosikate	-4 757 430	0	-4 757 430	-4 130 971,44	-626 458,56
Tilikauden tulos	-4 757 430	0	-4 757 430	-4 130 971,44	-626 458,56
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-4 757 430	0	-4 757 430	-4 130 971,44	-626 458,56

	Talousarvio 2025	Muutos	Talousarvio + Muutos	Toteuma 2025-01-12	Poikkeama
C2101 Elämänlaatupalvelut					
Toimintatuotot	527 460	0	527 460	606 872,97	-79 412,97
Toimintakulut	-2 987 724	0	-2 987 724	-2 865 879,65	-121 844,35
Toimintakate yhteensä	-2 460 264	0	-2 460 264	-2 259 006,68	-201 257,32
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-369,45	369,45
Vuosikate	-2 460 264	0	-2 460 264	-2 259 376,13	-200 887,87
Poistot ja arvonalentumiset	-86 450	0	-86 450	-142 721,36	56 271,36
Tilikauden tulos	-2 546 714	0	-2 546 714	-2 402 097,49	-144 616,51
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 546 714	0	-2 546 714	-2 402 097,49	-144 616,51
C2001 Hyvinvointipalvelut					
Toimintatuotot	54 000	0	54 000	98 539,48	-44 539,48
Toimintakulut	-2 478 816	0	-2 478 816	-2 225 881,52	-252 934,48
Toimintakate yhteensä	-2 424 816	0	-2 424 816	-2 127 342,04	-297 473,96
Vuosikate	-2 424 816	0	-2 424 816	-2 127 342,04	-297 473,96
Tilikauden tulos	-2 424 816	0	-2 424 816	-2 127 342,04	-297 473,96
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 424 816	0	-2 424 816	-2 127 342,04	-297 473,96
A20 Hyvinvointi- ja elämänlaatulk					
Toimintatuotot	581 460	0	581 460	705 412,45	-123 952,45
Toimintakulut	-5 466 540	0	-5 466 540	-5 091 761,17	-374 778,83
Toimintakate yhteensä	-4 885 080	0	-4 885 080	-4 386 348,72	-498 731,28
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-369,45	369,45
Vuosikate	-4 885 080	0	-4 885 080	-4 386 718,17	-498 361,83
Poistot ja arvonalentumiset	-86 450	0	-86 450	-142 721,36	56 271,36
Tilikauden tulos	-4 971 530	0	-4 971 530	-4 529 439,53	-442 090,47
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-4 971 530	0	-4 971 530	-4 529 439,53	-442 090,47

	Talousarvio 2025	Muutos	Talousarvio + muutos	Toteuma 2025-01-12	Poikkeama
C3002 Varhaiskasvatuspalvelut					
Toimintatuotot	177 600	0	177 600	149 861,92	27 738,08
Toimintakulut	-5 299 571	0	-5 299 571	-4 746 731,26	-552 839,74
Toimintakate yhteensä	-5 121 971	0	-5 121 971	-4 596 869,34	-525 101,66
Vuosikate	-5 121 971	0	-5 121 971	-4 596 869,34	-525 101,66
Poistot ja arvonalentumiset	-20 229	0	-20 229	0,00	-20 229,00
Tilikauden tulos	-5 142 200	0	-5 142 200	-4 596 869,34	-545 330,66
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-5 142 200	0	-5 142 200	-4 596 869,34	-545 330,66
C3001 Opetuksen hallintopalvelut					
Toimintatuotot	294 400	0	294 400	199,00	294 201,00
Toimintakulut	-530 706	0	-530 706	-225 363,85	-305 342,15
Toimintakate yhteensä	-236 306	0	-236 306	-225 164,85	-11 141,15
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-309,46	309,46
Vuosikate	-236 306	0	-236 306	-225 474,31	-10 831,69
Tilikauden tulos	-236 306	0	-236 306	-225 474,31	-10 831,69
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-236 306	0	-236 306	-225 474,31	-10 831,69
C3003 Opetuspalvelut					
Toimintatuotot	378 290	0	378 290	741 576,67	-363 286,67
Toimintakulut	-10 024 213	0	-10 024 213	-10 227 250,13	203 037,13
Toimintakate yhteensä	-9 645 923	0	-9 645 923	-9 485 673,46	-160 249,54
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-249,36	249,36
Vuosikate	-9 645 923	0	-9 645 923	-9 485 922,82	-160 000,18
Poistot ja arvonalentumiset	-23 919	0	-23 919	-14 227,48	-9 691,52
Tilikauden tulos	-9 669 842	0	-9 669 842	-9 500 150,30	-169 691,70
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-9 669 842	0	-9 669 842	-9 500 150,30	-169 691,70
C3004 Lukiokoulutus					
Toimintatuotot	25 000	0	25 000	87 977,46	-62 977,46
Toimintakulut	-1 665 500	0	-1 665 500	-1 749 383,02	83 883,02
Toimintakate yhteensä	-1 640 500	0	-1 640 500	-1 661 405,56	20 905,56
Vuosikate	-1 640 500	0	-1 640 500	-1 661 405,56	20 905,56
Poistot ja arvonalentumiset	-1 612	0	-1 612	-1,75	-1 610,25
Tilikauden tulos	-1 642 112	0	-1 642 112	-1 661 407,31	19 295,31
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-1 642 112	0	-1 642 112	-1 661 407,31	19 295,31
A30 Lasten ja nuorten lautakunta					
Toimintatuotot	875 290	0	875 290	979 615,05	-104 325,05
Toimintakulut	-17 519 990	0	-17 519 990	-16 948 728,26	-571 261,74
Toimintakate yhteensä	-16 644 700	0	-16 644 700	-15 969 113,21	-675 586,79
Rahoitustuotot ja -kulut	0	0	0	-558,82	558,82
Vuosikate	-16 644 700	0	-16 644 700	-15 969 672,03	-675 027,97
Poistot ja arvonalentumiset	-45 760	0	-45 760	-14 229,23	-31 530,77
Tilikauden tulos	-16 690 460	0	-16 690 460	-15 983 901,26	-706 558,74
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-16 690 460	0	-16 690 460	-15 983 901,26	-706 558,74

	Talousarvio 2025	Muutos	Talousarvio + muutos	Toteuma 2025-01-12	Poikkeama
B500 Tekniset palvelut					
Toimintatuotot	140 240	0	140 240	176 125,86	-35 885,86
Toimintakulut	-861 743	0	-861 743	-695 158,87	-166 584,13
Toimintakate yhteensä	-721 503	0	-721 503	-519 033,01	-202 469,99
Vuosikate	-721 503	0	-721 503	-519 033,01	-202 469,99
Tilikauden tulos	-721 503	0	-721 503	-519 033,01	-202 469,99
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-721 503	0	-721 503	-519 033,01	-202 469,99
B510 Tilapalvelut					
Toimintatuotot	5 570 960	0	5 570 960	5 356 820,54	214 139,46
Toimintakulut	-4 526 558	0	-4 526 558	-4 204 838,36	-321 719,64
Toimintakate yhteensä	1 044 402	0	1 044 402	1 151 982,18	-107 580,18
Vuosikate	1 044 402	0	1 044 402	1 151 982,18	-107 580,18
Poistot ja arvonalentumiset	-1 412 887	0	-1 412 887	-1 298 958,16	-113 928,84
Tilikauden tulos	-368 485	0	-368 485	-146 975,98	-221 509,02
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-368 485	0	-368 485	-146 975,98	-221 509,02
B520 Kunnallistekniikkapalvelut					
Toimintatuotot	346 950	0	346 950	267 224,76	79 725,24
Toimintakulut	-1 513 859	0	-1 513 859	-1 430 885,00	-82 974,00
Toimintakate yhteensä	-1 166 909	0	-1 166 909	-1 163 660,24	-3 248,76
Vuosikate	-1 166 909	0	-1 166 909	-1 163 660,24	-3 248,76
Poistot ja arvonalentumiset	-1 258 936	0	-1 258 936	-1 476 694,52	217 758,52
Tilikauden tulos	-2 425 845	0	-2 425 845	-2 640 354,76	214 509,76
Varausten ja rahastojen muutos	48 860	0	48 860	48 860,24	-0,24
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-2 376 985	0	-2 376 985	-2 591 494,52	214 509,52
B600 Vesihuoltolaitos					
Toimintatuotot	2 168 710	0	2 168 710	1 937 740,72	230 969,28
Toimintakulut	-1 226 250	0	-1 226 250	-1 323 689,07	97 439,07
Toimintakate yhteensä	942 460	0	942 460	614 051,65	328 408,35
Rahoitustuotot ja -kulut	-400 940	0	-400 940	-177 835,36	-223 104,64
Vuosikate	541 520	0	541 520	436 216,29	105 303,71
Poistot ja arvonalentumiset	-633 957	0	-633 957	-549 481,43	-84 475,57
Tilikauden tulos	-92 437	0	-92 437	-113 265,14	20 828,14
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-92 437	0	-92 437	-113 265,14	20 828,14
A50 Tekninen lautakunta					
Toimintatuotot	8 226 860	0	8 226 860	7 737 911,88	488 948,12
Toimintakulut	-8 128 410	0	-8 128 410	-7 654 571,30	-473 838,70
Toimintakate yhteensä	98 450	0	98 450	83 340,58	15 109,42
Rahoitustuotot ja -kulut	-400 940	0	-400 940	-177 835,36	-223 104,64
Vuosikate	-302 490	0	-302 490	-94 494,78	-207 995,22
Poistot ja arvonalentumiset	-3 305 780	0	-3 305 780	-3 325 134,11	19 354,11
Tilikauden tulos	-3 608 270	0	-3 608 270	-3 419 628,89	-188 641,11
Varausten ja rahastojen muutos	48 860	0	48 860	48 860,24	-0,24
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3 559 410	0	-3 559 410	-3 370 768,65	-188 641,35

	Talousarvio 2025	Muutos	Talousarvio + Muutos	Toteuma 2025 01-12	Poikkeama
Rahoitus					
Verotulot	21 650 000	0	21 650 000	21 562 280,32	-87 719,68
Valtionosuudet	5 600 000	0	5 600 000	5 864 707,00	264 707,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-388 530	0	-388 530	92 568,52	481 098,52
Vuosikate	26 861 470	0	26 861 470	27 519 555,84	658 085,84
Tilikauden tulos	26 861 470	0	26 861 470	27 519 555,84	658 085,84
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	26 861 470	0	26 861 470	27 519 555,84	658 085,84
ORIVEDEN KAUPUNKI					
Toimintatuotot	10 334 260	0	10 334 260	10 019 075,83	-315 184,17
Valmistus omaan käyttöön	37 950	0	37 950	27 722,50	-10 227,50
Toimintakulut	-36 560 970	0	-36 560 970	-34 449 891,12	2 111 078,88
Toimintakate yhteensä	-26 188 760	0	-26 188 760	-24 403 092,79	1 785 667,21
Verotulot	21 650 000	0	21 650 000	21 562 280,32	-87 719,68
Valtionosuudet	5 600 000	0	5 600 000	5 864 707,00	264 707,00
Rahoitustuotot ja -kulut	-789 470	0	-789 470	-86 195,11	703 274,89
Vuosikate	271 770	0	271 770	2 937 699,42	2 665 929,42
Poistot ja arvonalentumiset	-3 437 990	0	-3 437 990	-3 482 084,70	-44 094,70
Tilikauden tulos	-3 166 220	0	-3 166 220	-544 385,28	2 621 834,72
Varausten ja rahastojen muutos	48 860	0	48 860	48 860,24	0,24
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-3 117 360	0	-3 117 360	-495 525,04	2 621 834,96

VEROTULOJEN ERITTELY

	Alkup.Ta-25	Ta-muutokset	Ta-25 yht.	Toteuma-25	Poikkeama
Kunnan tulovero	17 000 000		17 000 000	16 579 241,22	420 758,78
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 400 000		1 400 000	1 542 372,51	-142 372,51
Kiinteistövero	3 250 000		3 250 000	3 440 666,59	-190 666,59
Verotulot yhteensä	21 650 000		21 650 000	21 562 280,32	87 719,68

	Tulovero %	Verotettu tulo	Muutos %
Verovuosi 2018	22,00 %	32 967 249	-2,37 %
Verovuosi 2019	22,00 %	33 727 880	2,31 %
Verovuosi 2020	22,00 %	35 359 555	4,84 %
Verovuosi 2021	22,00 %	36 522 460	3,29 %
Verovuosi 2022	22,00 %	38 496 756	5,41 %
Verovuosi 2023	9,36 %	21 866 121	-43,20 %
Verovuosi 2024	9,40 %	21 770 470	-0,44 %
Verovuosi 2025	9,40 %	21 562 280	-0,96 %

Kiinteistövero	Vakituinen asuinrak.	Muut rakennukset	Yleinen rakenn.paikka	Rakentamaton rakennuspaikka	Maapohjan yleinen
Vuosi 2018	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2019	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2020	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2021	0,65 %	1,25 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2022	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2023	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	
Vuosi 2024	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	1,30 %
Vuosi 2025	0,60 %	1,45 %	1,10 %	3,00 %	1,30 %

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

	Alkup Ta-25	Ta-muutokset	Ta-25yht.	Toteuma-25	Poikkeama
Peruspalv. valt.osuus ml tasaukset	6 000 000		6 000 000	5 045 512,00	954 488,00
Verotulomenetysten kompensatio				987 876,00	-987 876,00
Opetus- ja kultturi-toim. vos	-400 000		-400 000	-168 681,00	-231 319,00
Harkinnanvar. vos korotus					
Valtionosuudet yhteensä	5 600 000		5 600 000	5 864 707,00	-264 707,00

8.3 Investointien toteutuminen

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
KAUPUNGINHALLITUS/IRTAIN OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-300 000		-300 000	-127 832,00	-172 168,00
INVESTOINTIMENOT	-300 000		-300 000	-127 832,00	-172 168,00
INVESTOINTITULOT					
PYSYVIENVASTAAVIEN LUOVUTUKSET	150 000		150 000	21 251,59	-128 748,41
INVESTOINTITULOT	150 000		150 000	21 251,59	-128 748,41
INVESTOINNIT NETTO	-150 000		-150 000	-106 580,41	-43 419,59

Kaupunginhallitus/irtain omaisuus ja pysyvien vastaavien luovutustulot

Kaupunginhallituksen alaista irtainta omaisuutta ei ole hankittu.

Pysyvien vastaavien investointimenot ja luovutustuotot ovat kauppahintoja ostetuista kiinteistöistä sekä tuloja kiinteistöjen myymisestä.

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
HYVINVOINTI- JA ELÄMÄNLAATULAUTAKUNTA/IRTAIN OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-20 116,76	116,76
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-20 116,76	116,76
INVESTOINNIT NETTO	-20 000		-20 000	-20 116,76	116,76

Hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunta/irtain omaisuus

Nuorisotilan kalusteita, liikuntapalvelujen kuorma-auto sekä Teerentaival-reitin rakentamiskuluja.

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
LASTEN JA NUORTEN LAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-19 306,05	-693,95
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-19 306,05	-693,95
INVESTOINNIT NETTO	-20 000		-20 000	-19 306,05	-693,95

Lasten ja nuorten lautakunta/irtain omaisuus

Yhteiskoulun ja lukion kalusteita.

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
TEKNINEN LAUTAKUNTA/IRTAIN OMAISUUS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-80 000		-80 000	-80 969,70	969,70
INVESTOINTIMENOT	-80 000		-80 000	-80 969,70	969,70
INVESTOINNIT NETTO	-80 000		-80 000	-80 969,70	969,70

Tekninen lautakunta/irtain omaisuus

Kunnallistekniikan auton hankinta.

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
TALONRAKENNUS/TEKNINEN LAUTAKUNTA					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-4 405 000	-150 000	-4 555 000	-4 674 197,11	119 197,11
INVESTOINTIMENOT	-4 405 000	-150 000	-4 555 000	-4 674 197,11	119 197,11
INVESTOINTITULOT					
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	88 000		88 000	0	88 000
INVESTOINNIT NETTO	-4 317 000	-150 000	-4 467 000	-4 674 197,11	203 002,54

Tekninen lautakunta/talonrakennus:

Teknisen varikon lämmitystapamuutos tehtiin kesällä 2025

Kuva: Teknisen varikon lämmitystapamuutos

Nuorisotilojen rakentaminen kaupungintalolle

Kuva: Nuorten kampus, valmistui syksyllä 2025

Rovastinkankaan koulun laajennus ja monitoimihallin rakentaminen

- Rakentaminen alkoi heinäkuussa 2025 (aloitus myöhästyi pääurakan valituksen vuoksi kaksi kuukautta) ja valmistuu syksyllä 2026.

Kuva: Rovastinkankaan koulu, syyskuu 2025

Kuva: Rovastinkankaan koulu, marraskuun 2025 lopusta

Kuva: Rovastinkankaan koulu, joulukuu 2025

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
JULKINEN KÄYTTÖMAISUUS/ TEKNINEN LTK					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-1 755 000	-59 000	-1 814 000	-1 296 694,01	-517 305,99
INVESTOINTIMENOT	-1 755 000	-59 000	-1 814 000	-1 296 694,01	-517 305,99
INVESTOINTITULOT					
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN				85 750	85 750
INVESTOINTITULOT				85 750	85 750
INVESTOINNIT NETTO	-1 755 000	-59 000	-1 814 000	-1 210 944,01	-517 220,29

Tekninen lautakunta/julkinen käyttömaisuus

Kunnallistekniikan peruskorjauskohteina olivat:

- Riihitien-Kenkätien saneeraus; jatkuu vielä vuonna 2026
- Oripohjantien saneeraus ja kevyen liikenteen väylän rakentaminen; jatkuu vielä vuonna 2026
- Nopontie viemäriinjan muutos
- Lehmilaidantien saneeraus vaihe 3; jatkuu vielä vuonna 2026

Kuva: Riihitien-Kenkätien saneeraus

Kuva: Oripohjantien saneeraus ja kevyen liikenteen väylän rakentaminen

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
VESIHUOLTOLAITOS					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-725 000		-725 000	-933 559,05	208 559,05
INVESTOINTIMENOT	-725 000		-725 000	-933 559,05	208 559,05
INVESTOINTITULOT					
INVESTOINNIT NETTO	-725 000		-725 000	-933 559,05	208 559,05

Vesihuoltolaitos

Vesilaitos:

- ylävesisäiliön käyttöönotto on edelleen viivästynyt
- vesilaitokselle on hankittu kaksi UV-laitetta, joiden asennustyöt ja tarvittavat rakennustyöt tehdään vuonna 2026
- Hirsilän vedenkäsittelylaitokselle hankittiin varavoimakone, joka asennettiin paikoilleen loppusyksystä 2025

Viemärlaitos:

- Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle tehtiin pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS).

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti+ muutos	Toteutuma 2025	Poikkeama
INVESTOINNIT YHTEENSÄ					
INVESTOINNIT					
INVESTOINTIMENOT					
OMA RAKENTAMINEN					
MUUT INVESTOINTIMENOT	-7 305 000	-209 000	-7 514 000	-7 152 674,68	-361 325,32
INVESTOINTIMENOT	-7 305 000	-209 000	-7 514 000	-7 152 674,68	-361 325,32
INVESTOINTITULOT					
PYSYVIEN VASTAAVIEN LUOVUTUKSET	150 000		150 000	21 251,59	-128 748,41
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	88 000		88 000	85 750,00	-2250,00
INVESTOINTITULOT	238 000		238 000	107 001,59	130 998,41
INVESTOINNIT NETTO	-7 067 000	-209	-7 276 000	-7 045 673,09	-230 326,91

8.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Budjetti 2025	Bu-muutos 2025	Budjetti + muutos	Toteutuma 2025/01-12	Poikkeama
Toim. ja investointien rahavirta					
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	271 670		271 670	2 937 699,42	-2 666 029,42
Tulorahoituksen korjauserät	-100 000		-100 000	-94 498,39	-5 501,61
Toiminnan rahavirta	171 670		171 670	2 843 201,03	-2 671 531,03
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-7 305 000	-209 000	-7 514 000	-7 152 674,68	-361 325,32
Rahoitusosuudet investointimenoihin	88 000		88 000	85 750,00	2 250,00
Pys. vastaavien hyödykkeiden luov.tulot	250 000		250 000	115 749,98	134 250,02
Investointien rahavirta	-6 967 000		-7 176 000	-6 951 174,70	-224 825,30
Toim. ja investointien rahavirta	-6 795 330		-7 004 330	-4 107 973,67	-2 896 356,33
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset					
Antolainasaamisten lisäys	-200 000	-588 125	-788 125	-393 125,00	-395 000,00
Antolainasaamisten vähennys				166 450,00	-166 450,00
Antolainauksen muutokset	-200 000	-588 125	-788 125	-226 675,00	-561 450,00
Lainakannan muutokset					
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	11 000 000		11 000 000	4 045 625,65	6 954 374,35
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 700 000		-3 700 000	-3 223 813,46	-476 186,54
Lyhytaikaisten lainojen muutos				1 000 000,00	-1 000 000,00
Lainakannan muutokset	7 300 000		7 300 000	1 821 812,19	5 478 187,81
Oman pääoman muutokset				-10 589,45	10 589,45
Muut maksuvalmiuden muutokset					
Toim.ant. varojen ja pääomien muutos				8 661,74	-8 661,74
Saamisten muutos				-2 240 303,29	2 240 303,29
Korottomien velkojen muutos				2 241 586,18	-2 241 586,18
Muut maksuvalmiuden muutokset				9 944,63	-9 944,63
Rahoituksen rahavirta	7 100 000	-588 125	6 511 875	1 594 492,37	4 917 382,63
Rahavarojen muutos	304 670	-209 000	-492 455	-2 513 481,30	2 021 026,30
 Rahavarat 31.12.				2 643 977,13	2 643 977,13
Rahavarat 1.1.				5 157 458,43	5 157 458,43
Rahavarojen muutos	0	0		-2 513 481,30	-2 513 481,30

8.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

Talousarvion sitovista määrärahoista ja tuloarvioista laadittu yhteenvetotaulukko, johon on koottu käyttötalousosan, investointiosan, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan valtuuston sitoviksi hyväksymät erät ja niiden poikkeama talousarvioon sekä talousarvion muutos.

	Sito-	Määrärahat					Tuloarviot				
	vuus	Alkuper.	Muut.	Yhteen	Toteuma	Poik-	Alkupe	Muut.	Yhteen	Toteuma	Poik-
	N/B	Tal.arv	Tal.arv	Tal.arv	2025	keama	Tal.arv	Tal.arv	Tal.arv	2025	keama
KÄYTTÖTALOUSOSA											
Kaupunginhallitus	B	5 446		5 446	4 755	-691	689		689	624	65
Lasten ja nuorten ltk	B	17 520		17 520	16 949	-571	875		875	980	-105
Hyvinvointi- ja elämänlaatultk	B	5 467		5 467	5 092	-375	581		581	705	-124
Tekninen ltk	B	8 128		8 128	7 654	-474	8 227		8227	7 738	489
Toimintakulut/-tuotot yht.		36 561	0	36 561	34 450	-2 111	10 372	0	10 372	10 047	325
TULOSLASK.OSA											
Verotulot	B						21 650		21 650	21 562	88
Valtionosuudet	B						5 600		5 600	5 864	-264
Korkotuotot	B						60		60	156	-96
Muut rahoitustuotot	B						145		145	313	-168
Korkokulut	B	860		860	488	-372					
Muut rahoituskulut	B	135		135	67	-68					
Suunnitelman muk. poistot	B	3 438		3 438	3 482	44					
Varausten ja rahast. muutos	B						49		49	49	0
Tuloslask.osa yhteensä		4 433	0	4 433	4 037	-396	27 504	0	27 504	27 944	-440
INVESTOINTIOSA											
Kaupunginhallitus	B	300		300	128	-172	150		150	21	138
Lasten ja nuorten ltk	B	20		20	19	-1					
Hyvinvointi- ja elämänlaatultk	B	20		20	20	0					
Liikuntapalvelut	B	80	59	139	147	8					
Tekninen ltk	B	80		80	73	-7					
Talonrak/tekninen ltk	B	4 405	150	4 555	4 674	119					
Julkinen käyttöomaisuus	B	1 675		1 675	1 245	-430	88		88	86	-15
Vesilaitos	B	470		470	433	-37					
Viemärlaitos	B	255		255	520	265					
Investointiosa yhteensä		7 305	209	7 514	7 259	-255	238	0	238	107	123
RAHOITUSOSA											
Antolainauksen muutos											
Antolainasaamisten lisäys	B	200	588	788	393	-395					
Antolainasaamisten vähenn.	B									166	166
Lainakannan muutokset											
Pitkäaik. lainojen lisäys	B						11 000		11 000	4 046	6 954
Pitkäaik. lainojen vähenn.	B	3 700		3 700	3 224	-476					
Lyhytaik.lainojen muutos					1 000	-1 000					
Vaikutus maksuvalmiuteen					10	-10					
Rahoitusosa yhteensä		3 900	588	4 488	4 627	-1 881	11 000		11 000	4 212	7 120
YHTEENSÄ		52 199	797	52 996	50 373	-4 643	49 114	0	49 114	42 310	7 128

9. Tilinpäätöslaskelmat

9.1 Tuloslaskelma

	2025	2024
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot	2 647 579,61	3 073 828,53
Maksutuotot	721 972,79	630 210,04
Tuet ja avustukset	646 157,67	1 163 413,89
Muut toimintatuotot	1 711 518,37	1 734 121,47
TOIMINTATUOTOT	5 727 228,44	6 601 573,93
Valmistus omaan käyttöön	27 722,50	21 450,00
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot	-13 399 685,62	-13 832 482,57
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-2 661 808,95	-2 842 287,18
Muut henkilösivukulut	-393 771,57	-316 746,95
Henkilöstökulut	-16 270 449,17	-16 991 516,70
Palvelujen ostot	-8 560 588,70	-8 243 256,50
Aineet ja tarvikkeet	-2 422 760,23	-2 602 507,24
Avustukset	-1 665 101,42	-1 195 566,50
Muut toimintakulut	-1 239 144,21	-1 231 090,60
TOIMINTAKULUT	-30 158 043,73	-30 263 937,54
TOIMINTAKATE	-24 403 092,79	-23 640 913,61
VEROTULOT	21 562 280,32	21 770 469,54
VALTIONOSUUDET	5 864 707,00	5 599 071,00
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT		
Korkotuotot	156 502,42	146 563,34
Muut rahoitustuotot	313 209,83	260 267,25
Korkokulut	-488 409,28	-869 227,38
Muut rahoituskulut	-2 011,27	-4 578,02
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-86 195,11	-466 974,81
VUOSIKATE	2 937 699,42	3 261 652,12
POISTOT JA ARVONALENNUKSET		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 482 084,70	-3 594 916,53
SATUNNAISET ERÄT		
Satunnaiset tuotot		
Satunnaiset kulut		
TILIKAUDEN TULOS	-544 385,28	-333 264,41
VARAUSTEN JA RAHASTOJEN MUUTOKSET		
Poistoeron muutos	48 860,24	61 075,30
Varausten muutos		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-495 525,04	-272 189,11

9.2 Rahoituslaskelma

	2025	2024
Toiminnan ja investointien rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	2 937 699,42	3 261 652,12
Tulorahoituksen korjauserät	-94 498,39	-54 477,49
Tulorahoituksen korjauserät	-94 498,39	-54 477,49
Toiminnan rahavirta	2 843 201,03	3 207 174,63
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-7 152 674,68	-4 208 729,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin	85 750,00	65 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden	115 749,98	66 303,80
Investointien rahavirta	-6 951 174,70	-4 077 425,77
Toiminnan ja investointien rahavirta	-4 107 973,67	-870 251,14
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäys	-393 125,00	-1 820 689,48
Antolainasaamisten vähennys	166 450,00	1 861 426,33
Antolainauksen muutokset	-226 675,00	40 736,85
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	4 045 625,65	7 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 223 813,46	-3 273 813,46
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 000 000,00	-1 500 000,00
Lainakannan muutokset	1 821 812,19	2 226 186,54
Oman pääoman muutokset	-10 589,45	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomat	8 661,74	14 095,53
Saamisten muutos	-2 240 303,29	212 360,96
Korottomien velkojen muutos	2 241 586,18	-351 363,85
Muut maksuvalmiuden muutokset	9 944,63	-124 907,36
Rahoituksen rahavirta	1 594 492,37	2 142 016,03
Rahavarojen muutos	-2 513 481,30	1 271 764,89
Rahavarat 31.12.	2 643 977,13	5 157 458,43
Rahavarat 1.1.	5 157 458,43	3 885 693,54
Rahavarojen muutos	-2 513 481,30	1 271 764,89

9.3 Tase

	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 155 090,36	7 034 363,34
Rakennukset	17 429 138,80	17 941 211,44
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 301 024,09	13 888 633,44
Koneet ja kalusto	310 981,96	234 836,34
Muut aineelliset hyödykkeet	73 556,47	57 156,47
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hanki	6 177 934,02	727 936,28
Aineelliset hyödykkeet	43 447 725,70	39 884 137,31
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	4 924 706,18	4 924 706,18
Muut osakkeet ja osuudet	694 786,29	694 786,29
Muut lainasaamiset	2 648 651,33	2 421 976,33
Muut saamiset	318 936,26	318 936,26
Sijoitukset	8 587 080,06	8 360 405,06
PYSYVÄT VASTAAVAT	52 034 805,76	48 244 542,37
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Lahjoitusrahastojen varat	136 100,70	78 207,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	136 100,70	78 207,57
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	956 050,14	776 687,05
Lainasaamiset	286 298,50	319 285,00
Muut saamiset	287 948,22	298 751,30
Siirtosaamiset	373 703,92	293 171,61
Saamiset	1 904 000,78	1 687 894,96
Rahoitusarvopaperit		
Muut arvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahoitusarvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahat ja pankkisaamiset	1 487 463,31	4 000 944,61
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 547 977,91	6 845 353,39
VASTAAVAA	56 718 884,37	55 168 103,33

VASTATTAVAA**OMA PÄÄOMA**

Peruspääoma	16 830 684,20	16 830 684,20
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä	8 441 007,57	8 723 786,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-495 525,04	-272 189,11
OMA PÄÄOMA	24 776 166,73	25 282 281,22

POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET

195 440,95	244 301,19
------------	------------

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Lahjoitusrahastojen pääomat	149 682,93	95 908,04
Muut toimeksiantojen pääomat	71 769,81	66 128,98
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	221 452,74	162 037,02

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pää		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	21 016 235,52	20 401 508,46
Pitkäaikainen (korollinen vieras pää	21 016 235,52	20 401 508,46
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut	1 786 232,69	1 749 751,44
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma	1 786 232,69	1 749 751,44
Pitkäaikainen	22 802 468,21	22 151 259,90
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	1 000 000,00	2 923 813,46
Pitkäaikaisten lainojen seuraavan vuoden lyh.	3 230 898,59	100 000,00
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	4 230 898,59	3 023 813,46
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
Ostovelat	1 507 750,70	1 622 905,68
Muut velat/Liittymismaksut ja muut	380 091,56	353 402,96
Siirtovelat	2 604 614,89	2 328 101,90
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma	4 492 457,15	4 304 410,54
Lyhytaikainen	8 723 355,74	7 328 224,00
VIERAS PÄÄOMA	31 525 823,95	29 479 483,90
VASTATTAVAA	56 718 884,37	55 168 103,33

9.4 Konsernilaskelmat

TULOSLASKELMA	2025	2024
Toimintuotot		
Myyntituotot	4 308 714,53	3 858 539,79
Maksutuotot	721 972,79	1 430 083,92
Tuet ja avustukset	646 157,67	1 163 413,89
Muut toimintatuotot	1 555 441,17	1 848 326,84
Toimintatuotot	7 232 286,16	8 300 364,44
Toimintakulut		
Henkilöstökulut	-18 017 662,93	-16 714 628,28
Palvelujen ostot	-8 250 337,95	-8 194 781,07
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 422 760,23	-2 654 128,46
Avustukset	-1 665 101,42	-1 195 566,50
Muut toimintakulut	-865 849,39	-3 123 752,79
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)	92 713,01	30 348,38
Toimintakulut	-31 221 711,92	-31 861 407,10
Toimintakate	-23 989 425,76	-23 530 694,28
Verotulot	21 562 280,31	21 678 647,28
Valtionosuudet	5 864 707,00	5 599 071,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	108 996,33	132 501,48
Muut rahoitustuotot	210 286,19	155 271,43
Korkokulut	-447 740,52	-859 277,40
Muut rahoituskulut	-223 780,69	-137 765,33
Rahoitustuotot ja -kulut	-352 238,69	-709 269,82
Vuosikate	3 085 322,86	3 037 754,18
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 794 710,72	-3 693 443,45
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-871 225,68	0
Kertaluonteiset poistot	0	-226 090,27
Poistot ja arvonalentumiset	-4 665 936,40	-3 919 533,72
Tilikauden tulos	-1 580 613,54	-881 779,54
Tilinpäätössiirrot	130,9	130,9
Tilikauden verot	0	-11 486,45
Laskennalliset verot	-35 958,44	117 381,39
Vähemmistöosuudet	2 152,74	3 309,28
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 614 288,34	-772 444,42

RAHOITUSLASKELMA	2025	2024
Toim. ja invest. rahavirta		
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 085 322,86	3 037 754,18
Tilikauden verot	-35 958,44	-11 486,45
Tulorahoituksen korjauserät	-144 127,18	20 174,13
Toiminnan rahavirta	2 905 237,24	3 046 441,86
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-9 625 370,32	-3 736 202,31
Rah.osuudet investointimenoihin	85 750,00	65 000,00
Pys.vast. hyöd. luov.tulot	115 749,98	66 303,80
Investointien rahavirta	-9 423 870,34	-3 604 898,51
Toim. ja invest. rahavirta	-6 518 633,10	-558 456,65
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaam. lisäys	-393 125,00	-1 821 537,14
Antolainasaam. vähennys	166 450,00	1 542 321,97
Antolainauksen muutokset	-226 675,00	-279 215,17
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	6 560 616,39	7 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-3 720 177,16	-3 750 452,49
Lyhytaikaisten lainojen muutos	985 300,00	-1 450 000,00
Lainakannan muutokset	3 825 739,23	1 799 547,51
Oman pääoman muutokset	-10 589,45	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toim.ant. varojen ja po muutos	8 661,59	14 095,13
Vaihto-omaisuuden muutos		
Saamisten muutos	-1 767 223,48	620 880,23
Korottomien velk. muutos	2 594 225,75	-509 661,18
Muut maksuvalm. muutokset	835 663,86	125 314,18
Rahoituksen rahavirta	4 424 138,64	1 645 646,52
Rahavarojen muutos	-2 094 494,46	1 087 189,87

TASE	2025	2024
VASTAAVAA		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet		
Muut pitkävaikutteiset menot		
Ennakkomaksut		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	7 529 006,78	7 405 939,46
Rakennukset	20 581 632,06	22 254 722,60
Kiinteät rakenteet ja laitteet	12 301 024,09	13 907 909,54
Koneet ja kalusto	329 246,41	259 188,89
Muut aineelliset hyödykkeet	84 483,77	57 156,47
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	8 945 602,66	1 075 995,85
Aineelliset hyödykkeet	49 770 995,77	44 960 912,81
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	3 087 072,16	3 101 881,65
Muut osakkeet ja osuudet	694 916,80	694 916,80
Muut lainasaamiset	70 299,99	34 999,99
Muut saamiset	533 220,28	504 670,58
Sijoitukset	4 385 509,23	4 336 469,02
PYSYVÄT VASTAAVAT	54 156 505,00	49 297 381,83
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot	110 849,91	114 085,72
Lahjoitusrahastojen varat	136 100,70	78 207,57
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	246 950,61	192 293,29
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Vaihto-omaisuus		
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	4 003,22	3 039,51
Lainasaamiset		
Laskennalliset verosaamiset		
Muut saamiset	320,37	320,37
Siirtosaamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	803 377,81	763 468,20
Lainasaamiset	-33 274,77	19 285,00
Laskennalliset verosaamiset (la)		
Muut saamiset	313 253,52	354 475,21
Siirtosaamiset	384 368,88	317 815,43
Saamiset	1 472 049,03	1 458 403,72
Rahoitusarvopaperit		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut arvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahoitusarvopaperit	1 156 513,82	1 156 513,82
Rahat ja pankkisaamiset	2 095 349,52	4 189 843,97
VAIHTUVAT VASTAAVAT	4 723 912,37	6 804 761,51
VASTAAVAA	59 127 367,98	56 294 436,63

TASE	2025	2024
VASTATTAVAA		
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	16 830 684,20	16 830 684,20
Säätiöiden ja yhdistysten peruspääomat		
Arvonkorotusrahasto		
Muut omat rahastot	9 696,94	9 827,84
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	5 933 010,61	6 692 209,91
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-1 614 288,34	-772 444,42
OMA PÄÄOMA	21 159 103,41	22 760 277,53
VÄHEMMISTÖOSUUDET	62 895,54	64 126,75
POISTOERO JA VAPAAEHTOSET VARAUKSET		
PAKOLLISET VARAUKSET		
Muut pakolliset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET		
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
Lahjoitusrahastojen pääomat	149 682,93	95 908,04
Muut toimeksiantojen pääomat	182 620,22	180 215,34
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	332 303,15	276 123,38
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen		
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 271 618,47	22 833 870,32
Lainat kunnalta/kuntayhtymältä		
Lainat julkisyhteisöiltä	13 013 022,00	332 003,69
Lainat muilta luotonantajilta	1 692 826,34	
Pitkäaikainen (korollinen vieras pääoma)	25 977 466,81	23 165 874,01
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)		
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	1 788 452,52	1 751 971,27
Laskennalliset verovelat		
Pitkäaikainen (koroton vieras pääoma)	1 788 452,52	1 751 971,27
Pitkäaikainen	27 765 919,33	24 917 845,28
Lyhytaikainen		
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	1 341 990,71	22 162,20
Pa. lainojen seur. vuoden lyh., lainat rahoitus- ja vak.	3 123 812,00	3 166 013,60
Pa. lainojen seur. vuoden lyh., lainat julkisyhteisöiltä	-380 300,00	280 155,48
Lyhytaikainen (korollinen vieras pääoma)	4 085 502,71	3 468 331,28
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)		
Saadut ennakot	18 944,81	20 027,88
Ostovelat	2 382 551,96	1 771 431,32
Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat	494 041,76	484 730,74
Siirtovelat	2 699 302,74	2 406 745,82
Laskennalliset verovelat	126 802,59	124 796,65
Lyhytaikainen (koroton vieras pääoma)	5 721 643,86	4 807 732,41
Lyhytaikainen	9 807 146,57	8 276 063,69
VIERAS PÄÄOMA	37 573 065,90	33 193 908,97
VASTATTAVAA	59 127 367,98	56 294 436,63

10. Tilinpäätöksen liitetiedot

10.1 Tilinpäätöksen laatimista koskeva liitetiedot

10.1 ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

JAKSOTUSPERIAATTEET

Tulot ja menot on merkitty tuloslaskelmaan suoriteperusteen mukaisesti. Suoriteperusteesta poiketen verotulot on kirjattu niiden tilitysjaksoihin mukaisesti ao. tilikaudelle. Investointimenoihin ei kirjata suoraan palkkakustannuksia.

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Uutta tarkistettua poisto-ohjelmaa Kv § 50/2024 on noudatettu 1.1.2025 lähtien. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseeseen hankintamenoon.

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon. Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Johdannaissopimusten käsittely

Kuntarahoitus Oyj:n kanssa on tehty yleissopimus Kv § 71. Sopimus on voimassa toistaiseksi.

AVUSTUSTEN KÄSITTELY

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenoon vähennykseksi.

10.2 Tilinpäätöksen esittämistapaa koskevat liitetiedot

TULOSLASKELMAN TAI TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Oriveden kaupungin kirjanpito- ja raportointijärjestelmät vaihtuivat kilpailutuksessa 1.1.2025 alkaen.

Siirryttiin CGI:n Pro Economica Premium järjestelmästä käyttämään CGI:n SaaS-palveluna tarjoamaa

Kuntamalli Raindance- ohjelmistoa kirjanpidon osalta ja Talgraf Oy:n Accuna SaaS- ohjelmistoa taloussuunnittelun, raportoinnin ja konsernitilinpäätöksen osalta.

Accuna-ohjelmistoon on avaavan taseen tiedot tallennettu manuaalisesti käyttäen Aura-käsikirjan mukaisia tilejä.

Lisäksi vuoden 2025 talousarvio tallennettiin edellisessä järjestelmässä, joten talousarvion 2025 tiedot on tallennettu

Accuna-ohjelmistoon manuaalisesti, niin että talousarvioluvut ovat täsmänneet lautakuntatasolla.

Taseen lomapalkkavelkaa maksettiin työvoimapalvelu-uudistuksen yhteydessä 12.866,84 € Tampereen seudun työllisyysalueelle neljän siirtyneen henkilön osalta.

OIKAISU EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Edellisen tilikauden tietoihin on tullut oikaisu 10.589,45 € arvonlisäveron tilien tyhjennysmenetelmän muuttuessa uudessa kirjanpito-ohjelmistossa.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tiedot eivät kaikilta osin ole suoraan vertailukelpoisia edelliseen tilikauteen.

Kaupungin organisaatiota muutettiin hyvinvointi- ja elämänlaatulautakunnan osalta.

Kirjanpitojärjestelmä uudistuksessa edellisen järjestelmän kustannuspaikkoja muutettiin kohteiksi ja alettiin käyttää Aura-käsikirjan mukaisia tulos- ja tasetilejä. Tulostilien sisältöjä esitetään toiminto- ja YL-koodeilla. Näiden em. asioiden vuoksi vuoden 2024 tilien luvut eivät Accuna raporteissa ole kaikilta osin verrattavissa edellisen järjestelmän vuoden 2024 tilinpäätöksen tulostilien lukuihin.

Lainojen vuoden 2024 lukuja on tarkistettu ja korjattu liitetietoihin. Tietohallinnon osalta Tietoevryn kustannuksia ja tietohallinnon keskitetyt hoidettuja kuluja ei ole sisäisesti jaettu muille palveluille/tulosalueille.

AIKAISIMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Tilikaudelle on kirjattu vuoden 2024 virheellisesti kirjatut lainojen korkojaksotukset rahoitustilille yhteensä 177 838,55 €.

LIITETIETOIHIN LISÄTTY ERIYTTÄMISLASKELMA

ERIYTTÄMINEN ORIVEDEN KOTIKOIVU OY JA ORIVESI-TALO OY, KIINTEISTÖNHOITO JA SIIVOUS

Tilapalvelun ja konserniyhtiöiden välillä on solmittu sopimukset, jotka ovat voimassa toistaiseksi.

Sopimus sisältää mm. teknisten työt ja järjestelmien kunnossapidon, kulutuksien seurannan normaalit korjaus- ja huoltotyöt, ulko- ja nurmialueiden hoidon kesällä sekä käyttäjäpalveluita. Talvikunnossapito on ulkoistettu eikä kuulu enää kiinteistöhuoltosopimukseen. Sopimus sisältää myös vikapäivystyksen varallaolon.

Siivouksen palvelusopimuksessa määritellään siihen kuuluvat työt, työhön käytettävät aineet sekä kone- ja materiaalikustannukset.

Kohteille on tehty vuonna 2013 palvelukuvaukset. Tilojen siivoukseen käytetty aika on mitoitettu siivousmitoitushajelmalla.

Kiinteistöhuollosta on sopimukset. Nykyiset sopimukset ovat omakustannuseriaatteella, eivätkä ne sisällä katetta.

10.3 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

KONSERNITILINPÄÄTÖKSEN LAAJUUS

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki tytäryhteisöt ja jäsenkuntayhtymät, joissa Oriveden kaupunki on jäsenenä sekä osakkuusyhteisö.

SISÄISET LIIKETAPAHTUMAT JA SISÄISET KATTEET

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaisia pysyviin vastaaviin sisältyviä sisäisiä katteita ei ole. Konserniyhteisöjen kaupungille maksamat kiinteistöverot on eliminoitu.

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Konsernitaseessa vapaaehtoiset varaukset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Jako on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa, vähemmistöosuusien erottamisessa sekä osakkuusyhteisöjen yhdistelemissä.

KESKINÄISEN OMISTUKSEN ELIMINOINTI

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen ja jäsenkuntayhtymien keskinäinen omistus on eliminoitu. Tytäryhteisöjen omistuksen eliminointi on tehty sovelletulla hankintamenetelmällä. Kuntayhtymät on yhdistelty ja eliminoitu omistussuhteiden mukaan.

VÄHEMMISTÖOSUUDET

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

SUUNNITELMAPOISTOJEN OIKAISU

Oriveden Kotikoivu Oy:n rakennusten kertynyt poistoero 31.12.2008 yhteensä 2.919.383,77 € on oikaistu. Vuodet 2009-2013 yhtiö on kirjannut poistot kaupungin poistosuunnitelman mukaisesti. Elinkeinoverolain mukaiset poistot on otettu käyttöön 1.1.2014 lähtien. Poistoero vuosilta 2014-2015 yhteensä 81.578,63 € on oikaistu. Muuttuneen ohjeistuksen vuoksi poistoeroa ei ole kirjattu vuosilta 2016-2024, koska yhtiö kirjaa poistot oman poistosuunnitelman mukaisesti.

OSAKKUUSYHTEISÖT

Osakkuusyhteisö on yhdistelty sovelletun pääomaosuusmenetelmän mukaisesti konsernitilinpäätökseen. Osakkuusyhteisön yhdistelyn vaikutus omaan pääomaan on 710.341,74 €.

POIKKEAVAT ARVOSTUS- JA JAKSOTUSPERIAATTEET JA MENETELMÄT

Poikkeavia arvostus- ja jaksotusperiaatteita ja menetelmiä ei ole.

POIKKEAVAT TILIKAUDET

Poikkeavia tilikausia ei ole. Kaikki konserniyhtiöt on yhdistelty saman tilikauden mukaisesti.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Tiedot ovat edelliseen vuoteen vertailukelpoisia.

10.4 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

TOIMINTATUOTOT	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
TEHTÄVÄALUEITTAIN (ulkoiset)				
Kaupunginhallitus	1 781 207,47	2 073 228,64	303 872,25	374 438,13
Lasten ja nuorten lautakunta	966 505,05	1 319 598,16	966 505,05	1 319 598,16
Elämänlaatulautakunta	683 792,29	729 546,97	683 792,29	729 546,97
Tekninen lautakunta *	3 800 781,35	4 177 990,67	3 800 781,35	4 177 990,67
Toimintatuotot yhteensä	7 232 286,16	8 300 364,44	5 754 950,94	6 601 573,93

VEROTULOJEN ERITTELY	2025	2024
Kunnan verotulo	16 579 241,22	16 886 244,13
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 542 372,51	1 512 607,24
Kiinteistövero	3 440 666,59	3 371 618,17
Verotulot yhteensä	21 562 280,32	21 770 469,54

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY	2025	2024
Peruspalvelujen valtionosuus	5 045 512,00	4 222 669,00
siitä: Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	0,00	0,00
Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	-168 681,00	-282 322,00
Verotulomenetysten korvaus	987 876,00	1 658 724,00
Valtionosuudet ja verotulomenetysten korvaukset yhteensä	5 864 707,00	5 599 071,00

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot	1 683 585,95	950 174,20
Muiden palvelujen ostot	6 877 002,75	7 293 082,30
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	8 560 588,70	8 243 256,50

PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOVUTUSVOITOT JA -TAPPIOT	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Muut toimintatuotot				
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	94 961,65	52 960,12	94 961,65	52 960,12
Muut myyntivoitot	0,00	2 549,80	0,00	2 549,80
Luovutusvoitot yhteensä	94 961,65	55 509,92	94 961,65	55 509,92
Muut toimintakulut				
Maa- ja vesialueiden myyntitappiot	463,26	0,00	463,26	0,00
Muut myyntitappiot	0,00	1 032,43	0,00	1 032,43
Luovutustappiot yhteensä	463,26	1 032,43	463,26	1 032,43

OSINKOTUOTTOJEN JA PERUSPÄÄOMAN KORKOTUOTTOJEN ERITTELY	Kunta	
	2025	2024
Osinkotuotot saman konsernin yhteisöistä	105 000,00	105 000,00
Osinkotuotot muista yhteisöistä	72 457,60	101 278,31
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä	0,00	0,00
Yhteensä	177 457,60	206 278,31

10.5 Tasetta koskevat liitetiedot

	AINEETTO- MAT HYÖ- DYKKEET				AINEELLISET HYÖDYKKEET					
	Tietokoneohj. ja muut pitkäv. menot	Yht	Maa- ja vesialueet		Raken- nukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja kalusto	Muut aineell. hyödykkeet	Enn.maks.ja kesk.er.hank.	Investoinnit
Poistama- ton										
hankintameno 1.1.		0,00	7 034 363,34	17 941 211,44	13 888 633,44	234 836,34	57 156,47	727 936,28	39 884 137,31	39 884 137,31
Lisäys.tilikaudella			141 978,61	600 232,36	601 450,10	172 135,48	16 400,00	5 620 478,13	7 152 674,68	7 152 674,68
Rah.os.tilikaudella				-85 750,00					-85 750,00	-85 750,00
Vähenn.tilikau- della			-21 251,59						-21 251,59	-21 251,59
Siirrot erien välillä				111 148,72	59 331,67			-170 480,39	0,00	0,00
Tilikauden poisto		0,00		-1 137 703,72	-2 248 391,12	-95 989,86			-3 482 084,70	-3 482 084,70
Arvon alen.ja pal. Aktivoitunut kor- kom.									0,00	0,00
									0,00	0,00
Poistamaton hank meno										
31.12	0,00	0,00	7 155 090,36	17 429 138,80	12 301 024,09	310 981,96	73 556,47	6 177 934,02	43 447 725,70	43 447 725,70
Arvonkorotukset	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Kirj.pitoarvo	0,00	0,00	7 155 090,36	17 429 138,80	12 301 024,09	310 981,96	73 556,47	6 177 934,02	43 447 725,70	43 447 725,70
31.12.										

Maa- ja vesialueet erittely	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
lisäyksistä tilikaudella				
Kiinteistöjen liittymismaksut	30 286,61	0,00	14 146,61	0,00
Muut, maa- ja vesialueet	127 925,40	631 396,80	127 925,40	631 396,80
Maa- ja vesialueet yhteensä	158 212,01	631 396,80	142 072,01	631 396,80

PYSYVIEN VASTAAVIEN SIJOITUKSET

	OSAKKEET JA OSUUDET					JVK,-MUUT LAINASAAMISET, MUUT SAAMISET				SIJOITUKSET	
	Osakkeet	Kuntayht.	Yhteisyht.	Muut osak		Lainasaam.	Lainas.	Lainas.	Muut	Yhteensä	Yhteensä
	kons,yhtiöt	osuudet	osakkeet	ja osuudet		kons.yhtiöt	kuntayht.	muilta	saamiset		
Hankintameno 1.1.	2 633 311,06	20 281,52	2 271 113,60	694 786,29	5 619 492,47	2 421 976,33			318 936,26	2 740 912,59	8 360 405,06
Lisäykset						393 125,00					393 125,00
Vähennykset						-166 450,00				-166 450,00	-166 450,00
Siirrot erien välillä											
Hankint.meno 31.12.	2 633 311,06	20 281,52	2 271 113,60	694 786,29	5 619 492,47	2 648 651,33			318 936,26	2 574 462,59	8 587 080,06
Arvonalen. ja palautuk.											
Arvonkorotukset											
Kirjanpitoarvo 31.12.	2 633 311,06	20 281,52	2 271 113,60	694 786,29	5 619 492,47	2 648 651,33			318 936,26	2 574 486,59	8 587 080,06

OMISTUKSET MUISSA YHTEISÖISSÄ
TYTÄRYHTEISÖT

	Koti-paikka	Y-tunnus	Omistus- osuus %	Kons. omistus osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Kirjanpito- arvo 31.12.2025	Tilikauden voitto/ -tappio
Oriveden.Kotikoivu Oy	Orivesi	0827897-1	100	100	273 110,19	2 445 907,12	1 336 375,85	-1 049 711,41
Orivesi-Talo Oy	Orivesi	2519606-2	100	100	389 226,17	1 327 536,89	150 000,00	55 207,03
Oriveden Jäähalli oy	Orivesi	1080363-2	96,15	96,15	416 815,45	279 012,73	820 694,80	-55 887,06
Ki Oy Oriveden Aholan-kulma	Orivesi	2223758-6	100	100	51 472,06	110 403,79	26 544,00	-20 606,61
Yhteensä					1 130 623,87	4 162 860,53	2 333 614,65	-1 070 998,05

KUNTAYHTYMÄT

	Koti-paikka	Y-tunnus	Omistus- osuus %	Kons. omistus osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Kirjanpito- arvo 31.12.2025	Tilikauden voitto/ -tappio
Tre kaupunkiseudun ky	Tampere	2014682-4	2,75	2,75	19 954,08	9 914,09	4 465,00	2 345,56
Pirkanmaan Liitto	Tampere	0828308-4	1,87	1,87	25 325,78	18 511,52	15 816,52	7 962,15
Yhteensä					45 279,86	28 425,61	20 281,52	10 307,71

OMISTUSYHTEISÖT

	Koti-paikka	Y-tunnus	Omistus- osuus %	Kons. omistus osuus %	Osuus omasta pääomasta	Osuus vieraasta pääomasta	Kirjanpito- arvo 31.12.2025	Tilikauden voitto/ -tappio
Oriveden Aluelämpö Oy	Orivesi	0366824-1	50	50	354 378,34	979 690,32	50 456,38	101 658,31

SAAMISTEN ERITTELY	Pitkäaikaiset saamiset		Lyhytaikaiset saamiset	
	2025	2024	2025	2024
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset			49 586,98	36 145,03
Lainasaamiset	2 421 976,33	2 648 651,33	250 000,00	300 000,00
Saamiset jäsenkuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset				
Siirtosaamiset				
Saamiset osakkuus- ja omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset			2 767,97	1 176,01
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset			903 695,19	739 366,01
Lainasaamiset			36 298,50	19 285,00
Muut saamiset			287 948,22	298 751,30
Siirtosaamiset			373 703,92	293 171,61
SAAMISET YHTEENSÄ	2 421 976,33	2 648 651,33	1 904 000,78	1 687 894,96

SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset siirtosaamiset				
Muut tulojäämät				
Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä				
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Siirtyvät korot				
Kelan korvaus työterveydenhuollon korvaushakemukseen	90 000,00	90 000,00	90 000,00	90 000,00
Ulkopuolisen rahoituksen jaksotus				
Muut tulojäämät	294 368,88	227 815,43	283 703,92	203 171,61
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	384 368,88	317 815,43	373 703,92	293 171,61

OMAN PÄÄOMAN ERÄKOHTAINEN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
OMA PÄÄOMA				
Peruspääoma 1.1.	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20
Lisäykset				
Peruspääoma 31.12.	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20	16 830 684,20
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 1.1.				
Lisäykset				
Vähennykset				
Yhdistysten ja säätiöiden peruspääoma 31.12.				
Muut omat rahastot 1.1.	9 827,84	9 958,74		
Lisäykset				
Vähennykset	-130,9	-130,9		
Muut omat rahastot 31.12.	9 696,94	9 827,84		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	6 695 267,16	5 390 273,19	8 723 786,13	7 112 363,76
Lisäykset tilikaudella	-772 444,42	1 304 993,97	-272 189,11	1 611 422,37
Vähennykset tilikaudella				
Korjaukset tilikaudella	10 187,87	-3 057,27	-10 589,45	
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	5 933 010,61	6 695 267,16	8 441 007,57	8 723 786,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-1 614 288,34	-772 444,42	-495 525,04	-272 189,11
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	21 159 103,41	22 760 277,51	24 776 166,73	25 282 281,22

EDELLISTEN TILIKAUSIEN YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOKSENKÄSITTELYERÄT	Kunta	
	2025	2024
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	8 441 007,57	8 723 786,13
Tilikauden yli-/alijäämä	-495 525,04	-272 189,11
Kertynyt poistoero 31.12.	195 440,95	244 301,19
KERTYNYT YLI-/ALIJÄÄMÄ JA TULOKSENKÄSITTELYERÄT YHTEENSÄ	8 140 923,48	8 695 898,21

VELAT JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2030 TAI SEN JÄLKEEN	Kunta	
	2025	2024
Kotimaiset talletuspankit	8 415 507,74	7 270 478,80
Kuntarahoitus	3 450 000,00	5 100 000,00
YHTEENSÄ	11 865 507,74	12 370 478,80

VIERAS PÄÄOMA	2025		2024	
	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.
Velat tytäryhteisöille				
Ostovelat		1 750,00		1 400,00
Velat kuntayhtymille				
Ostovelat				
Velat osakkuus- ja omistusyhteisöille				
Ostovelat		0		62 824,04
Velat muille				
Lainat	21 016 235,52	4 230 898,59	20 401 508,46	3 023 813,46
Saadut ennakot				
Ostovelat		1 507 750,70		1 558 681,64
Muut velat	1 786 232,69	380 091,56	1 749 751,44	353 402,96
Siirtovelat		2 604 614,89		2 328 101,90
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	22 802 468,21	8 723 355,74	22 151 259,90	7 328 224,00

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Pitkäaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	1 788 452,52	1 751 971,27	1 786 232,69	1 749 751,44
Muut velat				
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	1 788 452,52	1 751 971,27	1 786 232,69	1 749 751,44
Lyhytaikaiset muut velat				
Liittymismaksut	9 771,77	4 624,62	9 771,77	4 121,17
Muut velat	370 319,79	480 106,12	370 319,79	349 281,79
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	380 091,56	484 730,74	380 091,56	353 402,96
MUUT VELAT YHTEENSÄ	2 168 544,08	2 236 702,01	2 166 324,25	2 103 154,40

SIIRTOVELKOIHIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Lyhtyaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Valtionosuusennakot	287 021,11	324 419,07	287 021,11	324 419,07
Tuet ja avustukset PSHP				
Tuloennakot yhteensä	287 021,11	324 419,07	287 021,11	324 419,07
Menojäämät				
Lomapalkkajaksotus	1 677 433,71	1 702 147,18	1 677 433,71	1 702 147,18
Palkkojen ja henkilösivukulujen jaksotukset				
Siirtyvät korot muille	209 091,71	297 750,69	114 403,86	293 210,53
Muut siirtovelat	525 756,21	82 428,88	526 756,21	8 325,12
Menojäämät yhteensä	2 412 281,63	2 082 326,75	2 318 593,78	2 003 682,83
SIIRTOVELAT YHTEENSÄ	2 699 302,74	2 406 745,82	2 605 614,89	2 328 101,90

10.6 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

VELAT JOIDEN VAKUUDEKSI ANNETTU KIINNITYKSIÄ KIINTEISTÖIHIN	Konserni		Kunta	
	2025	2024	2025	2024
Oriveden Kotikoivu Oy	1 593 846,09	4 736 942,06		
Vakuudeksi annetut kiinnitykset yhteensä	1 593 846,09	4 736 942,06		

10.6.38

VUOKRAVASTUUT		Konserni		Kunta	
		2025	2024	2025	2024
Pirkanmaan Liitto		24 029,16	5 999,56		
Tampereen kaupunkiseudun ky		5 637,11	2 425,06		
Oriveden Jäähalli Oy		39 165,39	61 278,15		
Oriveden Kotikoivu Oy		367 756,29	75 457,79		
Nordea Rahoitus Suomi Oy		653 950,01	585 104,06	653 950,01	585 104,06
Danske Bank		34 612,64	53 658,56	34 612,64	53 658,56
Op Yrityspankki oyj		46 628,59	60 617,23	46 628,59	60 617,23
Kuntarahoitus Oyj		36 232,02	113 753,71	36 232,02	113 753,71
Vuokravastuut yhteensä		1 208 011,21	958 294,12	771 423,26	813 133,56
Siitä seuraavalla tilikaudella maksettava osuus		390 302,28	402 805,28	341 604,16	344 804,89
Siitä kuntakonsernin sisäiset vuokravastuut					

10.6.39

KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET SAMAAN KONSERNIIN KUULUVIEN YHTEISÖJEN PUOLESTA		Konserni		Kunta	
		2025	2024	2025	2024
Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma				113 205,70	83 108,90
Orivesi-Talo Oy				940 137,00	1 055 313,00
Oriveden Kotikoivu Oy				5 321 690,86	1 928 841,67
Tytäryhteisöjen puolesta annetut yhteensä				6 375 033,56	3 067 263,57

10.6.40

MUUT KUNNAN ANTAMAT VASTUUSITOUMUKSET MUIDEN PUOLESTA		Konserni		Kunta	
		2025	2024	2025	2024
Oriveden Palvelutalosaatiö		425 585,00	479 979,00	425 585,00	479 979,00
Artun Palveluasunnot Oy		8 196 350,62	8 297 756,08	8 196 350,62	8 297 756,08
Muiden puolesta yhteensä		8 621 935,62	8 777 735,08	8 621 935,62	8 777 735,08
Vastuu kuntien takauskeskuksen takausvastuista					
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12.				82 382 451,00	76 391 204,00
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta				105 448,00	81 975,00
Kuntien takauskeskus yhteensä				82 487 899,00	76 473 179,00
Tampereen seudun työllisyysalue 1.1.2025					
Tampereen seudun työllisyysalueen maksuosuus				952 084,00	
Tampereen seudun työllisyysalueen maksuosuus yhteensä				952 084,00	

MUUT TALOUDELLISET VASTUUT		Konserni		Kunta	
		2025	2024	2025	2024
Opintorahasto Kaup./Srk		5 506,35	7 856,60		
Arvonlisäveron palautusvastuu		2 055 992,29	1 111 678,74	2 055 992,29	1 111 678,74
Kiinteistö Oy Oriveden Aholankulma		0,00	16 094,00		
Orivesi-talo Oy		46 375,64	60 150,98		
Arvonlisäveron palautusvastuu yhteensä		2 102 367,93	1 187 923,72	2 055 992,29	1 111 678,74

10.7 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

HENKILÖTYÖVUODET 31.12.	2025	2024
vakinaiset, määräaikaisten, työllisyystyöntekijät ja projektit	keskiarvo	Keskiarvo
Kaupunkikehitys- ja konsernipalvelualueet yhteensä	28	29
Hyvinvointi- ja elämänlaatupalvelualue	56	58
Kasvatus- ja opetuspalvelualue	182	190
Tekniikka- ja ympäristöpalvelualue	73	68
Yhteensä	339	345

HENKILÖSTÖKULUT	2025	2024
Palkat ja palkkiot	13 399 685,62	14 055 601,84
Henkilökorvaukset ja muut henkilöstömenojen korjaukset	-184 816,97	-223 119,27
Palkat ja palkkiot	13 214 868,65	13 832 482,57
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	2 661 808,95	2 842 287,18
Muut henkilösivukulut	393 771,57	316 746,95
Yhteensä tuloslaskelman mukaan	16 270 449,17	16 991 516,70
Henkilöstökuluja kirjautunut investointihankkeisiin	0	0
Yhteensä henkilöstökulut	16 270 449,17	16 991 516,70

LUOTTAMUSHENKILÖN PALKKIOSTA PERITYT JA TILITETTY LUOTTAMUSHENKILÖMAKSUT	2025	2024
Oriveden Sosiaalidemokraatit	6 537,00	5 593,90
Oriveden Seudun Vasemmistoliitto	1 129,25	1 461,75
Kristillisdemokraatit	468,75	464,63
Oriveden Kokoomus	4 451,25	4 131,00
Suomen Keskusta	4 975,00	3 445,15
Itä-Pirkanmaan Vihreät ry.	629	573,5
Oriveden Perussuomalaiset ry.	2 339,25	2 377,51
Yhteensä	20 529,50	18 047,44

TILINTARKASTUSPALKKIOT	2025	2024
BDO Oy Lakisääteiset tilintarkastuspalkkiot	19 305,01	17 240,25
BDO Oy Muut palkkiot	675	9 250,00
Yhteensä	19 980,01	26 490,25

KUNNAN JA SEN INTRESSITÄHOIHIN KUULUVIEN VÄLISET LIIKETOIMET
Kaupunginjohtajan kanssa on 15.5.2017 solmittu kuntalain mukainen johtajasopimus, jossa on sovittu 12 kuukauden palkkaa vastaavasta erokorvauksesta.

ERIYTTÄMISLASKELMA		
Kaupungin huolto- ja siivouspalvelut Oriveden Kotikoivu Oy:lle ja Orivesi-talo Oy:lle	2025	2024
Myyntituotot	51 532,92	182 675,48
TOIMINTATUOTOT	185 096,01	182 675,48
Palkat ja palkkiot	-107 466,74	-107 930,02
Eläkekulut	-17 469,89	-16 871,77
Muut henkilösivukulut	-4 698,68	-5 126,47
Henkilösivukulut	-22 168,57	-21 998,24
Henkilöstökulut	-129 635,31	-129 928,26
Palvelujen ostot	-533,86	-1 390,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-6 834,06	-5 007,61
Muut toimintakulut	-4 647,82	-5 740,03
TOIMINTAKULUT	-141 651,05	-142 065,90
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	43 444,96	40 609,58
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	43 444,96	40 609,58

11. Muut eriytetyt laskelmat

Vesihuoltolaitoksen tuloslaskelma

	2025		2024	
Liikevaihto	1 937 740,72		1 974 857,13	
Tuet ja avustukset	0		0	
Materiaalit ja palvelut				
Ostot tilikauden aikana	-444 737,34		-460 905,44	
Palvelujen ostot	-346 786,86	-791 524,20	-453 088,37	-913 993,81
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-391 383,65		-347 576,82	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-70 754,34		-70 932,08	
Muut henkilösivukulut	-15 282,27	-477 420,26	-5 100,65	-423 609,55
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelman mukaiset poistot	-549 481,43	-549 481,43	-507 618,92	-507 618,92
Liiketoiminnan muut kulut	-54 744,61		-66 214,13	
Liikelylijäämä (-alijäämä)	64 570,22		63 420,72	
Rahoitustuotot ja -kulut				
Muut rahoitustuotot	2 502,49		2 923,89	
Muille maksetut korkokulut	-114 802,90		-220 871,97	
Korvaus peruspääomasta	-65 470,68		-65 470,68	
Muut rahoituskulut	-64,27	-177 835,36	-21,6	-283 440,36
Ylijäämä (alijäämä) ennen satunnaisia eriä	-113 265,14		-220 019,64	
Satunnaiset tuotot ja -kulut				
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia	-113 265,14		-220 019,64	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	-113 265,14		-220 019,64	

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Sijoitetun pääoman tuotto, %	0,7	0,8
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	-1,3	-4,2
Voitto, %	-5,8	-11,1
Kaupungin omalle pääomalle perimä korko, %	1,5	1,5

Vesihuoltolaitoksen rahoituslaskelma

	2025		2024	
Toiminnan rahavirta				
Liikelyljäämä (-alijäämä)	64 570,22		63 420,72	
Poistot ja arvonalentumiset	549 481,43		507 618,92	
Rahoitustuotot ja -kulut	-177 835,36		-283 440,36	
Tulorahoituksen korjauserät		436 216,29		287 599,28
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-933 559,05		-314 006,49	
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	-933 559,05	0	-314 006,49
Toiminnan ja investointien rahavirta	-497 342,76		-26 407,21	
Rahoituksen rahavirta				
Antolainauksen muutokset				
Antolainasaamisten lisäykset kunnalle	0	0	0	0
Lainakannan muutokset				
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	1 000 000,00		1 000 000,00	
Pitkäaikaisten lainojen vähennys muilta	-800 000,00	200 000,00	-700 000,00	300 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Saamisten muutos muilta	-844 323,55		-335 624,02	
Korottomien velkojen muutos muilta	1 595 507,48	751 183,93	61 430,40	-274 193,62
Rahoituksen rahavirta		951 183,93		25 806,38
Rahavarojen muutos	453 841,17		-600,83	
Rahavarojen muutos				
Rahavarat 31.12.	753 629,69		299 788,52	
Rahavarat 1.1.	299 788,52	453 841,17	300 389,35	-600,83

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1000 €	-537	320
Investointien tulorahoitus, %	46,7	91,6
Laskennallinen lainanhoitokate	0,9	0,7
Lainanhoitokate	0,6	0,6
Kassan riittävyys, pv	85	41
Quick ratio	0,3	0,3
Current ratio	2,6	5

Vesihuoltolaitoksen tase

VASTAAVAA

A	PYSYVÄT VASTAAVAT
II	Aineelliset hyödykkeet
	1. Maa- ja vesialueet
	2. Rakennukset
	3. Kiinteät rakenteet ja laitteet
	4. Koneet ja kalusto
	6. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat
III	Sijoitukset
	4. Muut saamiset
C	VAIHTUVAT VASTAAVAT
II	Saamiset
	<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>
	1. Myyntisaamiset
	3. Saamiset kunnalta
	5. Siirtosaamiset
IV	Rahat ja pankkisaamiset

VASTAAVAA YHTEENSÄ

2025
5 563 336,73
5 522 784,82
46 354,70
419 293,50
4 431 606,43
0
625 530,19
40 551,91
40 551,91
6 840 413,32
6 086 783,63
6 086 783,63
587 372,03
5 499 411,60
0
753 629,69
12 403 750,05

2024
5 179 259,11
5 138 707,20
46 354,70
442 028,62
4 610 434,88
0
39 889,00
40 551,91
40 551,91
5 574 355,37
5 274 566,85
5 274 566,85
402 371,86
4 867 030,64
5 164,35
299 788,52
10 753 614,48

VASTATTAVAA

A	OMA PÄÄOMA
I	Peruspääoma
IV	Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)
V	Tilikauden ylijäämä (alijäämä)
E	VIERAS PÄÄOMA
I	Pitkäaikainen
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
	9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat
II	Lyhytaikainen
	2. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta
	7. Ostovelat
	8. Korottomat velat kunnalta
	9. Muut velat/Liittymismaksut ja muut velat
	10. Siirtovelat

VASTATTAVAA YHTEENSÄ

2025
3 715 887,06
4 364 712,06
-535 559,86
-113 265,14
8 687 862,99
6 011 232,69
4 225 000,00
1 786 232,69
2 676 630,30
800 000,00
112 010,01
1 561 408,31
92 289,16
110 922,82
12 403 750,05

2024
3 829 152,20
4 364 712,06
-315 540,22
-220 019,64
6 924 462,28
5 799 751,44
4 050 000,00
1 749 751,44
1 124 710,84
750 000,00
115 897,55
71 730,90
61 227,94
125 854,45
10 753 614,48

VESIHUOLTOLAITOKSEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	30	35,6
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	448,4	350,6
Kertynyt ylijäämä (alijäämä), 1000 €	-649	-536
Lainakanta 31.12., 1000 €	5 025	4 800
Lainasaamiset 31.12., 1000 €		

Vesihuoltolaitoksen toteutumavertailu

	Talousarvio 2025	Muutos	Talousarvio + Muutos	Toteuma 2025 01-12	Poikkeama
A60 Kaupungin vesihuoltolaitos					
Myyntituotot	2 167 910	0	2 167 910	1 937 071,59	230 838
Tuet ja avustukset	800	0	800	669,13	131
TOIMINTATUOTOT	2 168 710	0	2 168 710	1 937 740,72	230 969
Henkilöstökulut	-514 880	0	-514 880	-477 420,26	-37 460
Palvelujen ostot	-259 010	0	-259 010	-346 786,86	87 777
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-413 920	0	-413 920	-444 737,34	30 817
Muut toimintakulut	-38 440	0	-38 440	-54 744,61	16 305
TOIMINTAKULUT	-1 226 250	0	-1 226 250	-1 323 689,07	97 439
TOIMINTAKATE YHTEENSÄ	942 460	0	942 460	614 051,65	328 408
Rahoitustuotot ja -kulut	-400 940	0	-400 940	-177 835,36	-223 105
VUOSIKATE	541 520	0	541 520	436 216,29	105 304
Poistot ja arvonalentumiset	-633 957	0	-633 957	-549 481,43	-84 476
TILIKAUDEN TULOS	-92 437	0	-92 437	-113 265,14	20 828
YLIJÄÄMÄ / ALIJÄÄMÄ	-92 437	0	-92 437	-113 265,14	20 828

Vesihuoltolaitoksen toimintakertomus

Vesilaitos

Talousvedenlaatu: Oriveden kaupungin vesihuoltolaitoksen vedenottamoiden ja jakeluverkoston vedenlaatua valvotaan yhteistyössä vesilaitoksen ja ympäristöterveysviranomaisen kanssa laaditun valvontatutkimusohjelman mukaisesti. Valvontatutkimusohjelma on laadittu vuonna 2023 ja se koskee vuosia 2024–2028. Valvontatutkimusohjelma tarkistetaan ja päivitetään vähintään viiden vuoden välein. Valvontatutkimusohjelma sisältää mm. käyttötarkkailun, joka on laitoksen itse suorittamaa valvontaa sekä viranomaisvalvonnan. Vesinäytteet vedenottamoilta ja verkostosta on vuonna 2025 ottanut ja näytteet tutkinut Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys. Valvontatutkimusohjelman mukaisesti suoritettujen vesinäytteiden vedenlaatu on vuonna 2025 täyttänyt hyvän talousveden laatuvaatimukset.

Verkostoon pumpatut vesimäärät: Oriveden kaupungin vesilaitoksen jakeluverkostoon on vuonna 2025 pumpattu raakavesi Yrösjoen ja Kiviharjun pohjavedenottoilta. Varavedenottoja, Naarajoki ja Karhunotko, ei ole käytetty vedentuotantoon vuonna 2025. Pumpattu kokonaisvesimäärä oli yhteensä 441334 m³. Vuorokautinen pumpattu keskiarvo vesimäärä oli 1209 m³/vrk. Vedentuotannosta Kiviharjun vedenottamolta otettu vesimäärä oli 299968 m³ (keskiarvo 822 m³/vrk) ja Yrösjoen vedenottamolta 141366 m³ (keskiarvo 387 m³/vrk). Pumpatut vesimäärät alittivat vedenottamoille myönnetty vedentoluvat (Kiviharju 1.200 m³/vrk ja Yrösjoen 900 m³/vrk).

Laskutetut vesimäärät: Oriveden kaupungin vesilaitos on toimittanut vuonna 2025 talousvettä oman jakeluverkoston kuluttajille, Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnalle sekä Ponsan Vesiosuuskunnalle. Oman jakeluverkoston laskutettu vesimäärä oli 311571m³, Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnalta laskutettiin 18322 m³ ja Kangasalan kaupungin alueella toimivalta Ponsan vesiosuuskunnalta 3126 m³.

Vesimittarikanta: Oriveden kaupungin vesilaitoksen vedenjakeluverkostolla on yhteensä 2.421 kpl vesimittareita ja kaiken kaikkiaan kulutuspisteitä 2442 kpl joista 10:tä ei vielä ole liitetty verkostoon (liitymävalmius / rakenteilla oleva). Vesimittareiden lukematietoon perustuen suoritetaan käyttöveden ja/tai jäteveden kulutuslaskutus, sekä vesimittarin kokoon sidotut perusmaksut. Eräjärven alueella on kaupungin vesihuoltolaitoksella yksinomaan jätevesilaskutusta palvelevia vesimittareita sekä alueella

toimivan Eräjärven Seudun Vesiosuuskunnan kanssa yhteiskäytössä olevia vesimittareita. Vuonna 2025 vanhoja vesimittareita vaihdettiin uusiin 14 kpl. Tavoitteena on aiemmin ollut, että mittarikantaa uusitaisiin noin 200 mittarilla / vuosi. Viime vuosina ylävesisäiliö on työllistänyt vesilaitoksen henkilökuntaa niin paljon, ettei mittarinvaihtoja ole millään voitu tehdä enempää.

Vedenkäsittely: Yrösjoen- ja Kiviharjun vedenottamoilta otettava raakavesi käsiteltiin Hirsilän vedenkäsittelylaitoksella. Vedenkäsittelyssä nostetaan raakaveden alhainen pH-arvo ennen verkostoon johtamista arvoon n. 8,2 pH. Vedenkäsittelyllä ehkäistään putkistojen ja vesijohtoon kytkettyjen laitteistojen korroosiota. Vedenkäsittelykemikaalina käytetään soodaa. Vuonna 2025 käytettiin soodaa yhteensä 28725 kg, eli n. 67,73 g/käsitelty vesikuutio.

Varautuminen: Vesilaitoksella on suunnitelma toimenpiteistä mahdollisten talousveden laadun häiriötilanteiden varalle ja se päivitettiin kevään 2024 aikana. Toimenpideohjetta päivitetään yhteystahojen kanssa vuosittain pidettävässä neuvottelutilaisuudessa. Tilaisuutta ei pidetty vuonna 2025. Hirsilän vedenkäsittelylaitokselle saatiin vuonna 2025 asennettua varavaimakone ja lisäksi vesilaitokselle hankittiin kaksi (2) UV- laitetta jotka on tarkoitus asentaa paikoilleen vuonna 2026. Vesilaitoksen riskienhallinta-suunnitelma tehtiin vuonna 2019.

Oriveden kaupunki ja Elenia Verkko OY kävivät syksyllä 2022 lävitse mm. kaupungin vesihuoltolaitoksen sähkön saannin kannalta elintärkeät kohteet, yhteystiedot ja yhteistoimintamallit laitosten ja pumppaamoiden toiminnan turvaamiseksi sähkökriisiaikoina. Vuoden 2025 aikana ei ollut sähköyhtiön tekemiä sähkökatkoja, mutta erilaiset myrskyt aiheuttivat myös vesilaitokselle vuoden 2025 aikana pieniä katkoja.

Vesilaitoksen yksittäinen suuri hanke oli 1960- luvulla rakennetut ylävesisäiliön (= vesitornin) saneeraus joka valmistui joulukuussa 2023, mutta sen käyttöönotossa on ollut vuosina 2024-2025 ongelmia. Ongelmia on monin eri tavoin pyritty korjaamaan mutta lopullista läpimurtoa ei saavutettu vuonna 2025.

Viemärlaitos

Jätevedenpuhdistamojen puhdistusvaatimukset ovat esitetty jätevedenpuhdistamojen ympäristöluvista. Aiemmin jätevedenpuhdistamojen toimintaa tarkkailtiin 6 kertaa vuodessa, mutta vuodesta 2014 tarkkailua tulee tehdä 8 kertaa vuodessa. Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys analysoi tarkkailunäytteet. Vuoden 2025 aikana Tähtiniemen jätevedenpuhdistamo toimi moitteettomasti ja lupahojen mukaiset puhdistusvaatimukset täyttyivät. Kevään 2025 tulvien aikana jätevedenpuhdistamon henkilökunta joutui tekemään ympäripyöreitä päiviä, jotta laitos pystyi käsittelemään sinne myös tul-leita runsaita hulevesiä.

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolle pumpattiin vuonna 2025 jätevettä 806892 m3, josta Juupajoen kunnan osuus on 88095 m3. Jätevedestä laskutettiin verkostoasiakkailta 305186 m3, Juupajoen kunnalta 82553 m3 ja Ponsan vesiosuuskunnalta 1790 m3, yhteensä 389529 m3. Jätevedenpuhdistamolle pumpatuista jätevesistä 417363 m3 on kiinteistöjen sekaviemäröinnistä johtuvia tai verkostoon kulkeutuvia vuotovesiä. Vuotovesimäärän nousu vuosina 2023-2025 on ollut huomattava ja osittain sen selittää runsaslumiset talvet.

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla vastaanotettiin sakokaivolietteitä 1967 m3 ja umpikaivolietteitä 3091 m3. Määrät ovat suurin piirtein samat kuin vuonna 2024

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamolla käytettiin puhdistusprosessissa materiaaleja; ferrosulfaatti 88949 kg, pix 11419 kg, polymeeri 2243 kg, kalkki 61250 ja turve 3600 m3.

Tähtiniemen jätevedenpuhdistamon riskienhallintaohjelma valmistui keväällä 2022 ja rakennusten pitkän tähtäimen suunnitelma (PTS) syksyllä 2025.

Verkosto

Oriveden kaupungin vesihuoltolaitoksen vesijohtoverkoston pituus oli 31.12.2025 199,28 km, viemäri-verkoston pituus 190,32 km ja hulevesiverkostoa 18,17 km. Jätevedenpumppaamoja on kaikkiaan 46 kpl. Saneerauksia tehtiin kolmeen (3) jätevesipumppaamoon.

Vuoden 2025 aikana uusia vesiliittymissopimuksia tehtiin 10 kpl , jätevesiliittymiä 13 kpl ja verkkoon liittymättömiä 10 (ei vielä mittaria, rakentaminen kesken mutta liittymä) Kiinteistöiden omistajamuu-toksista johtuvia liittymäsiirtoja oli 75 kpl ja vuokralaisille tehtyjä liittymän käyttösopimusmuutoksia 16 kpl.

Vuoden 2025 aikana rakennettiin uutta vesijohtoverkostoa 1140 m, viemäriverkostoa 1860 m ja huleve-siverkostoa 860 m.

Vesijohtoverkostoa peruskorjattiin 610 m, viemäriverkostoa 1630 m ja hulevesilinjastoa 800 m
Vuoden 2025 aikana vesijohtoverkostossa oli 3 kpl vuotoja. Viemäriverkostossa oli 4 kpl vuotoa / tu-kosta.

Vesihuoltolaitoksen talous

Vesihuoltolaitoksen taksat ja palvelumaksut pysyivät samansuuruisina kuin vuonna 2025.

Vedestä perittävä taksan mukainen maksu oli 1,75 €/m³ ja jätevedestä perittävä taksan mukainen maksu oli 3,25 €/m³.

Vesihuoltolaitoksen toimintatuotot vuonna 2025 olivat 1.937.071,59 € ja ne ovat olleet laskusuunnassa. Toimintakulut olivat 1.322.925.87, ja ne ovat noin 100.000 € korkeammat kuin talousarvioesityksessä. Suunnitelman mukaiset poistot olivat 287. 055,84 euroa.

Vesihuoltolaitoksen käyttötalouden tilikauden alijäämäksi muodostui 101 090,87 €.

Juupajoen kunnan kanssa käydyt neuvottelut jäteveden taksasta vuonna 2024 eivät ole johtaneet tulok- seen ja Oriveden kaupunki on jatkanut asian selvittelyä ja pitänyt viranhaltijatasolla yhden (1) neuvotte- lun Juupajoen kanssa.

Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

ARVOSTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT SEKÄ JAKSOTUSPERIAATTEET JA -MENETELMÄT

PYSYVÄT VASTAAVAT

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoa vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla.

Uutta tarkistettua poisto-ohjelmaa Kv § 50/2014 on noudatettu 1.1.2025 lähtien.

Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien osakkeet ja osuudet on merkitty taseessa hankintamenoon

RAHOITUSOMAISUUS

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

AVUSTUSTEN KÄSITTELY

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintamenon vähennykseksi.

TULOSLASKELMAN TAI TASEEN ESITTÄMISTAVAN MUUTOS

Oriveden kaupungin kirjanpito- ja raportointijärjestelmät vaihtuivat kilpailutuksessa 1.1.2025 alkaen.

Siirryttiin CGI:n Pro Eocnomica Premium järjestelmästä käyttämään CGI:n SaaS-palveluna tarjoamaa

Kuntamalli Raindance- ohjelmistoa kirjanpidon osalta ja Talgraf Oy:n Accuna SaaS- ohjelmistoa

taloussuunnittelun, raportoinnin ja konsernitilinpäätöksen osalta.

Accuna-ohjelmistoon on avaavan taseen tiedot tallennettu manuaalisesti käyttäen Aura-käsikirjan

mukaisia tilejä. Lisäksi vuoden 2025 talousarvio tallennettiin edellisessä järjestelmässä, joten

talousarvion 2025 tiedot on tallennettu Accuna-ohjelmistoon manuaalisesti, niin että talousarvioluvut

ovat täsmänneet lautakuntatasolla.

OIKAISUT EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOIHIN

Edellisen tilikauden tietoihin ei ole tullut oikaisuja.

EDELLISEN TILIKAUDEN TIETOJEN VERTAILUKELPOISUUS

Vesihuoltolaitoksen kirjanpidollinen eriyttäminen on aloitettu 1.1.2016. Aikaisemmin on tehty laskennallinen eriyttäminen kirjanpidosta. Vertailuvuoden tiedot ovat vertailukelpoisia.

Vesihuoltolaitoksen rakennusten, kiinteiden rakenteiden ja laitteiden käyttöomaisuushyödykkeet siirrettiin

kaupungin käyttöomaisuudesta vesihuoltolaitoksen käyttöomaisuudeksi 1.4.2020

AIKAISIMPIIN TILIKAUSIIN KOHDISTUVAT TUOTOT JA KULUT

Tilikaudelle on kirjattu vuoden 2024 virheellisesti kirjatut lainojen korkojaksotukset rahoitustilille yhteensä 26 572,68 €

TULOSLASKELMAN LIITETIEDOT

PALVELUJEN OSTOJEN ERITTELY	2025	2024
Asiakaspalvelujen ostot		
Muiden palvelujen ostot	346 786,86	453 088,37
Palvelujen ostot yhteensä	346 786,86	453 088,37

TASEEN LIITETIEDOT

PYSYVÄT VASTAAVAT TASE-ERÄKOHTAISESTI

AINEELLISET HYÖDYKKEET	Kiinteistöjen liity- mismaksut	Rakennukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Keskeneräiset hankinnat	Yhteensä
Poistamaton hankintameno 1.1.	46 354,70	442 028,62	4 610 434,88	0	39 889,00	5 138 707,20
Lisäykset tilikauden aikana			308 028,86		625 530,19	933 559,05
Rahoitusosuudet tilikaudella						
Vähennykset tilikaudella						
Siirrot erien välillä			39 889,00		-39 889,00	
Tilikauden poistot		-22 735,12	-526 746,31	0		-549 481,43
Poistamaton hankintameno 31.12.	46 354,70	419 293,50	4 431 606,43	0	625 530,19	5 522 784,82
Kirjanpitoarvo 31.12	46 354,70	419 293,50	4 431 606,43	0	625 530,19	5 522 784,82

SAAMISTEN ERITTELY	Pitkäaikaiset saamiset	Lyhytaikaiset saamiset	Pitkäaikaiset saamiset	Lyhytaikaiset saamiset
	2025	2025	2024	2024
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		26 176,98		21 473,01
Lainasaamiset				
Saamiset osakkuus- sekä omistusyhteisyyksiltä				
Myyntisaamiset		2 767,97		1 176,01
Saamiset muilta				
Myyntisaamiset		558 427,08		379 722,84
Saamiset kaupungilta		5 358 920,47		4 867 030,64
SAAMISET YHTEENSÄ		5 946 292,50		5 269 402,50

OMAN PÄÄOMAN ERÄKOHTAINEN ERITTELY		
OMA PÄÄOMA	2025	2024
Peruspääoma 1.1.	4 364 712,06	4 364 712,06
Lisäykset		
Peruspääoma 31.12.	4 364 712,06	4 364 712,06
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1.	-315 540,22	-116 373,63
Lisäykset tilikaudella	-220 019,64	-199 166,59
Vähennykset tilikaudella		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12.	-535 559,86	-315 540,22
Tilikauden yli-/alijäämä	-113 265,14	-220 019,64
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ	3 715 887,06	3 829 152,20

VELAT JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2030 TAI SEN JÄLKEEN		
	2025	2024
Kotimaiset talletuspankit	1 000 000,00	550 000,00
Kuntarahoitus	1 075 000,00	1 525 000,00
YHTEENSÄ	2 075 000,00	2 075 000,00

VIERAS PÄÄOMA	2025	2025	2024	2024
	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.	Pitkäaikain.	Lyhytaikain.
Velat osakkuusyhteisöille				
Ostovelat				
Velat muille				
Lainat	4 225 000,00	800 000,00	4 075 000,00	750 000,00
Saadut ennakot				
Ostovelat		112 010,01		115 897,55
Muut velat	1 786 232,69	92 289,16	1 749 751,44	61 227,94
Siirtovelat		110 922,82		125 854,45
Velat kaupungille				
Ostovelat		1 561 408,31		71 730,90
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ	6 011 232,69	2 676 630,30	5 824 751,44	1 124 710,84

MUIDEN VELKOJEN ERITTELY	2025	2024
Pitkäaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	1 786 232,69	1 749 751,44
Muut velat	0	0
Pitkäaikaiset muut velat yhteensä	1 786 232,69	1 749 751,44
Lyhytaikaiset muut velat		
Liittymismaksut	9 771,77	4 121,17
Muut velat	82 517,39	57 106,77
Lyhytaikaiset muut velat yhteensä	92 289,16	61 227,94
MUUT VELAT YHTEENSÄ	1 878 521,85	1 810 979,38

SIIRTOVELKoihin sisältyvät		
OLENNAISET ERÄT	2025	2024
Siirtyvät korot muille	16 441,27	52 510,91
Lomapalkkajaksotus	94 481,55	73 343,54
SIIRTOVELAT YHTEENSÄ	110 922,82	125 854,45

12. Tilinpäätöksen allekirjoitus

ORIVEDEN KAUPUNGINHALLITUS

Orivedellä 30.3.2026

Tilinpäätös on allekirjoitettu sähköisesti.

Heidi Jakara, puheenjohtaja

Manu Salomaa, varapuheenjohtaja

Annamari Aitolahti, jäsen

Jari Järvenpää, jäsen

Jari Latomäki, jäsen

Annemari Päivärinta-Korhonen, jäsen

Ari Rautakorpi, jäsen

Tuuli Uusitalo, jäsen

Pekka Tuhkanen, jäsen

Juha Kuusisto, kaupunginjohtaja

13. Tilinpäätöstä varmentavat asiakirjat

Tilikaudella on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja

- myyntilaskupäiväkirja
- myyntilaskujen suorituspäiväkirja
- ostolaskujen suorituspäiväkirja
- päiväkirja
- pääkirja talousarviotilit
- pääkirja tasetilit
- tiliotteiden tiliöintiyhteenvedot

Osakirjanpidot

- pysyvien vastaavien kirjanpito
- konsernikirjanpito
- lainahallinta
- maksuliikenne ja maksujen hallinta
- myyntireskontra
- ostoreskontra
- palkkakirjanpito
- laskutusjärjestelmät

Kirjanpidon säilyttäminen

Pysyvästi säilytettävät

- tasekirja
- talousarvion toteutumisvertailu
- tililuettelo
- toimintakertomus
- tilintarkastus- ja arviointikertomus

10 vuotta säilytettävät

- pääkirja
- tase-erittelyt
- päiväkirja
- tilikauden tositteet (ESR:n, EMOTR:n ja EAKR:n rahoittamien kohteiden tositteet 10 vuotta viimeisestä maksatuksesta ohjelmakaudella)